

De eeuwige liefde van Jezus Christus tot een verloren wereld

De eeuwige verlustiging van God de Vader en God de Zoon in Elkander en het
vermaak in de mensen

Verklaard in zes preken

Door

William Notsutt

Vertaald door C. B. van Woerden
Zeist

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2003

1. De eeuwige liefde van Jezus Christus tot een verloren wereld

*"Toen was Ik een Voedsterling bij Hem, en Ik was dagelijks Zijn vermakingen, te aller tijd voor Zijn aangezicht spelende. Spelende in de wereld Zijns aardrijks; en Mijn vermakingen zijn met de mensenkinderen."*¹ Spreuken 8:30, 31

Dit Boek, de Spreuken, is geschreven door Salomo, de wijste van al de koningen van Israël en van alle mensen op aarde. Dat is één reden, waarom alle wijze mensen nauwkeurig behoren te letten op hetgeen er in vervat is; doch er is nog een andere reden waarom alle ware Christenen het tot de stof van hun nederige studie moesten maken, namelijk deze: *dat het hoofddoel van dit Boek is over Een te handelen, Die meer is dan Salomo, namelijk over onze Heere Jezus Christus, de Wijsheid Gods.*

Wij mogen toch, ten opzichte van de Persoon die in onze tekst spreekt, in waarheid zeggen wat onze Heere Jezus Christus van Zichzelf getuigde: (Matth. 12:42) *"Meer dan Salomo is hier!"*

Dit Spreukenboek bestaat voornamelijk of voor het grootste deel, uit korte volzinnen, die niet met elkander in duidelijk verband staan, doch de gehele zin in zichzelf bevatten, zijnde wijze spreuken, gesproken met het doel de mensen wijs en goed te maken. Hier en daar is echter een nauw verband waar te nemen tussen het ene vers en het andere en dat ook in het kapittel, dat onze tekst bevat. De woorden van onze tekst staan in duidelijk verband met de voorgaande verzen, zoals hierna zal blijken. Dit gedeelte der Schrift in verband met de samenhang beschouwd, bevat een zeer noodzakelijk en gewichtig deel van de geopenbaarde godsdienst: enigszins gelijk aan die tekst: 2 Kor. 5:19) "God was in Christus de wereld met Zichzelven verzoenende." Het licht der natuur ontdekt niet in het minst enige van de waarheden, die hierin vervat zijn. Wel ontdekt dat licht de mensen, dat er een God is, met enige van Zijn Goddelijke volmaaktheden; ten minste zover, dat het de mensen elke reden van verontschuldiging beneemt, indien zij God niet als God verheerlijken. Het ontdekt ook sommige grove zonden en vermaant tot sommige algemene plichten, maar het ontdekt niet wat door het Evangelie aan het licht gebracht is. Al het licht der natuur kan de mensen niet doen zien hoe zij zondig en ellendig zijn geworden, of wat de gevallen mens moet doen, om vergeving van zonden te verkrijgen of aan de eeuwige ellende te ontkomen. Het doet de mensen tevergeefs tot zichzelf inkeren om hulp, omdat het Jezus Christus en wat Hij op Zich heeft genomen en Zijn weldaden, of de weg waarin die aan mensen worden medegedeeld, niet kan verkondigen.

Daarom was er behoefte aan een Goddelijke openbaring en God heeft ons die genadig geschonken door de Heilige Schriften van het Oude en Nieuwe Testament. Deze zijn de enige zekere en volmaakte regel van geloof, godsdienst en leven en het enige ware en onfeilbare richtsnoer om er alle leringen en geesten aan te toetsen. Zij bevatten niets, dat in strijd is met de zuivere rede, hoewel er veel grote en heerlijke verborgenheden in geschreven zijn, welke de eindige rede niet kan verklaren. Deze behoren wij in nederigheid aan te nemen zoals God ze heeft bekend gemaakt, zonder ze te bedillen of zich aan te matigen redenen op te geven, hoe zij mogelijkerwijze kunnen zijn, of waarom zij zo zijn. Zijn er toch in de natuur veel verborgenheden, die geen mens, van de schepping der wereld af, tot op deze dag toe, kan verklaren en moet

¹ Het Hebreeuws 'der mensen kinderen' luidt letterlijk: de zonen van adam. (4^e naamval)

de trotse, ijdele mens dingen onbeslist laten, die binnen zijn bereik liggen, waarom zou hij dan de hemelse dingen verwerpen omdat hij die niet met zijn eindige rede kan vatten? Alle wijze mensen zullen toch toestemmen, dat de hemelse verborgenheden alle verborgenheden der natuur zover te boven gaan als de hemelen hoger zijn dan de aarde. Onze Heere Jezus gaf dat aan Nicodémus te kennen, als Hij zei: (Joh. 3:12) "Indien Ik ulieden de aardse dingen gezegd heb en gij niet gelooft, hoe zult gij geloven, indien Ik ulieden de hemelse zou zeggen?" En Hij neemt hiertoe een van de wonderen der natuur tot voorbeeld: "De wind blaast waarheen hij wil," of waarheen het God behaagt, "en gij hoort zijn geluid" en ziet zijn uitwerking, "maar gij weet niet vanwaar hij komt en waar hij heen gaat; alzo is een iegelijk die uit de Geest geboren is."

In de woorden van onze tekst hebben wij de volgende drie delen:

I. *De Persoon Die spreekt, alsook de Persoon over Wie gesproken wordt.*

1. De Persoon Die spreekt. Uit de samenhang blijkt voldoende, dat het de *Persoonlijke Wijsheid Gods* is, de Heere Jezus Christus, de eeuwige Zoon van God, aangemerkt als Degene, Die het vlees zou aannemen en Die de verlossing en het zaligmaken van zondaren op Zich had genomen. Onder de Naam van de Messias heeft het volk van God door al de eeuwen van de wereld op Zijn verschijning in het vlees gewacht; vanaf dat God de eerste belofte van Hem heeft gegeven (Gen. 3:15), tot aan de volheid des tijds toen Jezus Christus gekomen is. Zij spraken over Hem als Degene Die komen zou, (Matth. 11:3) Zijt gij Degene die komen zou, of verwachten wij een ander?" Dit is dezelfde Persoon, Die in de Schriften, beide van het Oude en Nieuwe Testament, 'de Wijsheid' genoemd wordt.
2. De Persoon van Wie de woorden in onze tekst gesproken zijn, dat is *God de Vader* (of God, bestaande in de drie Goddelijke Personen). Dit is stilzwijgend begrepen in de verscheidene betrekkelijke voornaamwoorden, die in de tekst voorkomen en in, veel andere uitdrukkingen in het verband verklaard: Ik was bij *Hem*; Ik was een Voedsterling bij *Hem*; Ik was dagelijks *Zijn* vermaken; te aller tijd vóór *Zijn* aangezicht spelende. Deze voornaamwoorden voeren ons terug tot enkele voorafgaande verzen, om die te verklaren, waarin de Naam van de Persoon op Wie het betrekking heeft, genoemd wordt (vers 22) "*De Heere* bezat Mij in 't beginsel Zijns wegs, voor *Zijn* werken, van toen aan."

II. De eeuwigheid waarheen al deze dingen verwijzen; te kennen gegeven of inbegrepen in het woord "toen." Ter verduidelijking zal ik de vrijheid nemen dit aan elke zin toe te voegen. *Toen* was Ik bij Hem; *toen* was Ik een voedsterling bij Hem; toen waren Mijne vermaken met de mensenkinderen. Dat "tijdperk" – in oneigenlijke zin genoemd - is van eeuwigheid, hetwelk blijkt uit een gevolgtrekking uit de bijzonderheden in verscheiden verzen van het onderling verband, waarop ik later uw aandacht zal vestigen en waardoor de voornaamste zaken uit de tekst helderder voor u zullen liggen.

III. De voornaamste zaak waarover onze tekst handelt. Deze wordt ons voorgesteld onder de volgende drie hoofden.

- a. Een verklaring van *de eeuwigheid* van onzen Heere Jezus Christus: Ik was bij Hem; Ik was een Voedsterling bij Hem; namelijk bij God de Vader, van eeuwigheid; éér de heuvelen en de bergen geformeerd waren, of enig schepsel in

den hemel of op aarde geschapen was. Overeenkomstig die uitdrukking van Mozes: (Psalm 90:2) "Eer de bergen geboren waren en Gij de aarde en de wereld voortgebracht had; ja van eeuwigheid tot eeuwigheid zijt Gij God.

b. De *wederkerige vermaking*, vergenoeging en verlustiging welke God de Vader en God de Zoon van alle eeuwigheid in elkander hebben.

(1.) De verlustiging en de vergenoeging welke *God de Vader* in Zijn eeuwige Zoon van eeuwigheid had, uitgedrukt in de woorden: "Ik was dagelijks," of voortdurend "Zijn vermaken." Er was niemand van eeuwigheid in wie God de Vader zich kon vermaken, dan Hijzelf; dat is, de ene alleen levende en waarachtige God, bestaande in Drie Goddelijke Personen. Doch deze vermaking des Vaders in Jezus Christus schijnt voornamelijk betrekking te hebben op Christus als *Middelaar* tussen God en de mensen; als de Verlosser van verloren zondaren; en op de volmaakte vervulling van het werk, dat de Vader Hem had te doen gegeven. Hij spreekt hiervan als de Vader ten hoogste aangenaam zijnde: (Joh. 10:17) "Daarom heeft Mij de Vader lief, overmits Ik Mijn leven afleg." Als de Zoon van God had Hij Hem om een andere reden lief, maar als Middelaar had de Vader Hem lief, als Zijn uitverkoren en getrouwe Knecht: (Jesaja 42:1) "Ziet Mijn knecht Dien Ik ondersteun, Mijn uitverkorene in Denwelke Mijn ziel een welbehagen heeft." O wonderlijke liefde en genade van God de Vader, dat Hij Zijn Zoon als Middelaar te meer liefheeft, omdat Hij Zijn leven heeft afgelegd voor de verloren schapen!

(2.) Het vermaak, het genoegen en de verlustiging, welke *Jezus Christus* van alle eeuwigheid had in God de Vader, uitgedrukt in de woorden: "te aller tijd voor Zijn aangezicht spelende." Hij verlustigde Zich ten hoogste in de Goddelijke volmaaktheden en in de oneindige liefde tot, en het welbehagen des Vaders in Hem.

c. Het vermaak, dat Jezus Christus had in het vooruitzicht van de verlossing en zaligheid *van allen, die de Vader Hem had gegeven*, uitgedrukt in de woorden: "Spelende in de wereld Zijns aardrijks en Mijn vermaken zijn met de mensen kinderen." Niet alleen in het vooruitzicht van hun aanzijn, of dat zij Zijn beeld zouden dragen in de eerste schepping, maar óók in hun verlossing en zaligheid door Zijn gehoorzaamheid en dood; dat Hij hen met genade zou begiftigen en dat Hij hen tot de heerlijkheid zou brengen, opdat zij zouden zijn, waar Hij is en met Hem verheerlijkt worden.

Zo heb ik u de verdeling van de woorden gegeven als een inleiding tot 6 preken, welke de stof zullen bevatten die onder deze drie hoofden is aangewezen.

I. Ik zal trachten u duidelijk te maken, Wie het is, die inde tekst spreekt: "Toen was Ik bij Hem." En aangezien onze tekst slechts een voortzetting is van hetgeen vele verzen daarvoor in dit kapittel was begonnen, zal ik u naar twee daarvan verwijzen, om dit gedeelte van onze tekst te verklaren.

De *eerste tekst* bij welke ik uw aandacht zal bepalen is vers 12. Daar spreekt dezelfde Persoon onder de benaming van "Wijsheid." "Ik Wijsheid woon bij de kloekzinnigheid en vind de kennis van alle bedachtzaamheid." Het is onverstandig en ongerijmd door deze Wijsheid een verstandelijke vermogen in de mens te verstaan; want hoewel de mensen door de wijsheid, die God hun heeft geschonken, veel wonderlijke uitvindingen doen, nochtans is het in veel onloochenbare voorbeelden duidelijk na te gaan, dat de Wijsheid, Die hier sprekende wordt ingevoerd, de

Persoonlijke Wijsheid Gods en geen vermogen van de mens is. Deze Wijsheid was van eeuwigheid bij God, maar de mensen waren nog niet in wezen, in dat 'tijdperk' waarheen hier aldoor wordt verwezen, namelijk *vóór de schepping der wereld*. Met deze Wijsheid moet noodzakelijk zeker Persoon worden bedoeld, Die bestond voor dat de bergen en heuvelen geformeerd waren, want die werden eerder geschapen dan de mens. Gelijk met deze Wijsheid geen verstandelijk vermogen van de mens kan worden bedoeld, zo ook wordt daarmee *niet bedoeld* die eeuwige en wezenlijke volmaaktheid van God of *die eigenschap van de Goddelijke natuur*, waardoor God *alle personen en zaken kent*. Dan toch zou, wat van één Persoon van de Heilige Drie-eenheid onder de benaming van Wijsheid, wordt gezegd, evenzeer van toepassing zijn op elke Persoon in de Godheid, omdat *oneindige wijsheid* in elk van Hen is.

De dingen echter, die hier van de Wijsheid worden gesproken, kunnen op niemand anders in de hemel en op aarde toepasselijk zijn, dan alleen *op Jezus Christus en op Zijn zalving van eeuwigheid, om een Borg van Zijn volk en een Middelaar tussen God en de mensen te zijn*. Daarom moet onze tekst met de samenhang verstaan worden van de Heere Jezus Christus, de Persoonlijke Wijsheid Gods, die in de volheid des tijds onze natuur heeft aangenomen, Mens is geworden, onze schuld door toerekening heeft gedragen en voor Zijn volk gestorven en opgestaan is. Beschouwt het overal, dit ganse kapittel door en u zult zien, dat de gehele rede gevoerd wordt in de Naam van een Persoon en dat Hem aldoor de eigenschappen van een Persoon worden toegeschreven. Ik erken, dat wij somtijds onder de benaming van Wijsheid, de Heilige Schriften, het Woord der wijsheid moeten verstaan; of de gehele Goddelijke openbaring van Jezus Christus en van de kennis van Christus, zoals Hij dat voor ons geworden is; (1 Kor. I:30) "Die ons geworden is wijsheid van God." Soms moet men er ook door verstaan een onvermogene, eerbiedige vreze Gods in de harten der mensen; alsmede de ganse godsdienst in deszelfs kracht; of het haten der zonde en de oprechte beoefening der godzaligheid; (Job. 28:28) "De vreze des Heeren is de wijsheid; en van het kwade te wijlen is het verstand."

Ik haal deze dingen slechts aan, om te doen zien, dat ik toestem, dat het woord *wijsheid* in de Schrift soms in een andere zin wordt gebruikt, dan in onze tekst kan worden toegelaten. De Wijsheid die in dit vers spreekt is geen andere dan Die waarvan de Apostel Johannes getuigt: (Joh. I:1) "In den beginne was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God. Dit was in den beginne bij God. Alle dingen zijn door Hetzelve gemaakt en zonder Hetzelve is geen ding gemaakt, dat gemaakt is." Dit is die persoonlijke Wijsheid, Die de hemelen en de aarde heeft gemaakt. (Psalm 136:6) "Die de hemel en de aarde gemaakt heeft."

Deze Wijsheid is de Heere Jezus Christus; (Kol. 1:16) "Want door Hem zijn alle dingen geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zienlijk en die onzienlijk zijn, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij Overheden, hetzij Machten; alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen."

Deze naam en titel van Wijsheid wordt ook in het Nieuwe Testament aan Jezus Christus gegeven. (1 Kor. 1:24) "Christus, de wijsheid Gods." (Kol. 2:3) "In Denwelke al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen zijn." Hij geeft Zichzelve deze titel: (Lukas VII:35) "Doch de Wijsheid is gerechtvaardigd geworden van al haar kinderen."

Alles bij elkander genomen, wanneer gezegd wordt: *"Ik Wijsheid woon bij de kloekzinnigheid"*, dan wil dit zeggen: Ik ben de Persoonlijke Wijsheid Gods en oneindige wijsheid en kloekzinnigheid wonen bij Mij. Ik houd wijsheid en

kloekzinnigheid voor twee bewoordingen, die dezelfde zaak uitdrukken, want kloekzinnigheid geeft te kennen de wijze beschikking van dingen overeenkomstig de omstandigheid der personen en het uitkiezen van de geschiktste tijd en de beste wijze om iets te doen. Die twee bewoordingen worden in de Schrift meermalen als van dezelfde betekenis zijnde bij elkander gevoegd. (Spr. 16:21) "De wijze van hart zal verstandig genoemd worden." (Matth. 11:25) "Ik dank U, Vader! Heere des hemels en der aarde! dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt en hebt dezelve de kindertrens geopenbaard." (1 Kor. 1:19) "Ik zal de wijsheid der wijzen doen vergaan en het verstand der verstandigen zal Ik teniet maken."

Hoewel ik voornamelijk het eerste deel van het 12e vers op het oog had, nochtans kan ik niet nalaten er de aandacht op te vestigen hoe deze persoonlijke Wijsheid van het eerst tot het laatst de hand had in onze zaligheid. De *uitvinding* van de zaligheid van zondaren was Zijn werk zowel als van de Vader. "Ik Wijsheid vind de kennis van alle bedachtzaamheid." (Engelse vertaling heeft: Ontdek de kennis van scherpzinnige uitvindingen). Hij vond ze uit of ontdekte ze, niet door openbaring, maar zoals Hij ze met de Vader in Zijn eeuwige raad vaststelde. Vergun mij tot eer van Christus en tot uw troost, uw gedachten over deze uitdrukking te hulp te komen.

- (1.) Wat een wonderlijke uitvinding van de Wijsheid was het formeren en regelen van alle schepselen in de hemel en op aarde! (Psalm 104:24) "Hoe groot zijn Uwe werken, o Heere! Gij hebt ze alle met wijsheid gemaakt." Het was de Persoonlijke Wijsheid Gods, die alle dingen in de hemel, op de aarde en in de zeeën gemaakt heeft.
- (2.) Wat een wonderlijke uitvinding van de Wijsheid was dit, dat Christus onze natuur met haar zwakheden zou aannemen! Dat de grote God, boven allen te prijzen in der eeuwigheid, mens zou worden; dat de sterke God, de Vader der eeuwigheid, een geboren Kind zou worden (Jesaja 11:6). Dit is het wonder van de hemel en de aarde. Dit is de grote verborgenheid der godzaligheid: *God is geopenbaard in het vlees*. Toch was dit de raad en het verbond van Christus met de Vader, van eeuwigheid.
- (3.) Wat een wonderlijke uitvinding van de Wijsheid was het, de schuld van onze zonden, door toerekening, op Christus de Borg over te dragen, opdat op dezelfde wijze Zijn gerechtigheid de onze zou worden! "Want Dien, Die gene zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt omdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem." Hij deed niets waarom onze misdaad en onze schulden op Hem zouden aanlopen en wij kunnen niets doen om een rechtvaardigende gerechtigheid voor onszelf, die bij God geldig is, uit het werken; maar gelijk Jezus Christus bewilligde, zonde voor ons gemaakt te worden, zo ook bewilligen wij in, of onderwerpen wij ons aan de gerechtigheid van Christus. Hij is zonde voor ons gemaakt door toerekening en wij worden rechtvaardigheid Gods in Hem door een genadige toerekening. God de Vader heeft onze zonden op Hem doen aanlopen en God de Vader rekent de gerechtigheid van Jezus Christus de gelovigen toe. Hier is terecht stof tot verwondering. De rechtvaardige stierf voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen. De Heelmeester werd verwond en verbrijzeld, opdat Hij kranke zielen zou genezen. Dit heeft Jezus Christus, de persoonlijke Wijsheid Gods, van eeuwigheid op Zich genomen.
- (4.) Wat een wonderlijke uitvinding van de Wijsheid was de verlossing van verloren zondaren, door de gehoorzaamheid en de dood van Jezus Christus, als onze Borg en als de Middelaar Gods en der mensen! Alle Goddelijke volmaaktheden worden

daarin tentoongespreid en God wordt verheerlijkt inde zaligheid van gelovige zondaren door de volmaakte gerechtigheid van Christus Dat de Goddelijke rechtvaardigheid bevredigd zou worden door de gehoorzaamheid en de dood van een ander, namelijk van iemand die nooit had gezondigd, het Lam Gods, een onbestraffelijk en onbevlekt Lam (1 Petrus 1:19). Dat Hij de schulden van Zijn volk op Zich zou nemen en dan hun straf ondergaan, op dat Hij hun schulden zou betalen en hen zou vrijkopen en met God bevredigen. *Hier hebben goedertierenheid en waarheid elkander ontmoet en gerechtigheid en vrede hebben elkander gekust.* Rechtvaardigheid en goedertierenheid zijn in deze weg Gods, van zondaren zalig te maken door de verdiensten en de gerechtigheid van Christus, door het geloof aangegrepen, volkomen verzoend; en zo is God rechtvaardig en rechtvaardigende degenen die in Jezus geloven. Gelovige zondaren worden van de eeuwige verdoemenis verlost en in de gunst van God teruggebracht en hebben een recht gekregen op al de zegeningen, door Jezus Christus verworven, én van het nieuwe verbond, én de beloften én op het eeuwige leven.

- (5.) Wat een wonderlijke uitvinding van de Wijsheid was het maken van het Verbond der genade tussen Vader en Zoon, om langs die weg alle nodige genade tot onwaardige zielen over te brengen! Dit is dat verbond, dat in alles wel geordineerd en bewaard is (2 Sam. 23:5). De zegeningen van dat verbond zijn alle groot en heerlijk, gepast en gewis. Het is een onveranderlijk verbond. Het bevat de gewisse weldadigheden Davids, n.l. van Jezus Christus. (Jesaja 55:3) "Ik zal met u een eeuwig verbond maken, en u geven de gewisse weldadigheden Davids." Dat God nu met mensen een verbond maakt, houdt in, hen de zegeningen van het nieuwe verbond te schenken.
- (6.) Wat een wonderlijke uitvinding van de Wijsheid is de vereniging der gelovigen met Jezus Christus! Dat Christus en zij maar één geestelijk lichaam zijn; Hij hun Hoofd van leven en inwerking, en zij Zijn levende leden. Zij leven in en door Hem, en Hij leeft en woont in hen door het geloof (Eféze 3:17). Christus leeft en daarom zal de gelovige ook leven (Joh. 14:19). "Hun leven is met Christus verborgen in God." (Kol. 3:3).

De *tweede Schriftuurplaats* bij welke ik uw aandacht wil bepalen, opdat het duidelijk zal blijken, dat door Wijsheid de Persoonlijke Wijsheid Gods moet worden verstaan, en dat het *Christus Zelf* is, Die in onze tekst spreekt, is (vers 15 en 16): "*Door Mij regeren de koningen en de vorsten stellen gerechtigheid. Door Mij heersen de heersers en de prinses, al de richters der aarde.*" Dit kan niemand anders zijn dan de eeuwige Zoon van God, in Dewelke alle de schatten der wijsheid en der kennis verborgen zijn (Kol. 2:3). Niet van óns verborgen, maar vóór ons in Hem opgelegd. Hij is het, Die (in vers 14) sprak: "Ik ben het verstand Mijne is de sterkte."

Dit is Christus, de kracht Gods en de wijsheid Gods (1 Kor. 1:24). Dit is Hij, Die alle macht heeft in hemel en op aarde (Matth. 28:18). De regering over de verschillende natiën wordt gegeven aan wie Hij wil. Zij, die over anderen gezet zijn om recht te spreken, hebben hun aanstelling van Jezus Christus en zij moeten allen rekenschap geven aan Hem, de Koning der koningen en de Heere der heren. Welke gaven de mensen ook hebben, om hen voor de regering te bekwamen, zij hebben die alle van Christus. Geen wijsheid of bekwaamheid, geen beginselen van rechtvaardigheid en goedertierenheid, die zij niet van Hem hebben ontvangen. Zolang zij in rechtvaardigheid regeren, behoort het volk hen te eren en te gehoorzamen.

1. Indien Jezus Christus de persoonlijke Wijsheid Gods is, dan zijn er geen grenzen of perken aan *Zijn verstand en kennis*. Hij, die de eeuwige raadslagen Gods kent, moet noodzakelijk de harten, plannen en begeerten der mensen kennen. Hij deelde dit de Apostel Johannes mee, niet tot zijn onderrichting, maar opdat hij het aan de gemeenten zou schrijven. (Openb. 11:23) "Ik ben het, die nieren en harten onderzoek." Hij weet al de gedachten, zowel als de woorden en daden der mensen van welke natie zij ook zijn, of welke taal zij ook spreken. Het is voor Hem hetzelfde, of zij in de duisternis, of in het licht zijn; "er is geen schepsel onzichtbaar voor Hem; maar alle dingen zijn naakt en geopend voor de ogen Desgenen, met Welken wij te doen hebben." Gelijk Hij de goddeloosheid van het hart des zondaars kent, zo ook kent Hij al de verborgen begeerten en zuchten van elke begenadigde ziel naar Hem en Zijn genade. Dat mogen zij tot hun vertroosting gedenken; "Heere, voor U is al mijn begeerte, en mijn zuchten is voor U niet verborgen." (Psalm 38:10)

2. Dan is Hij de geschiktste om een Leraar voor Zijn volk te zijn, want Hij kent al de diepten der raadslagen Gods. Hij is de bekwaamste om de mensen te tonen, wat zij hebben tegeloven, hoe zij hebben te leven en hoe God wil gediend worden. Er is geen Leraar gelijk Hij; zo geduldig, waarachtig, machtig en krachtig; Hij leert wat nut is. (Jesaja 48:17) "Ik ben de Heere, uw God, die u leert wat nut is." Hij neigt het hart, om afstand te doen van elke bekende zonde en die te haten; iedere bekende plicht na te komen; God in Christus tot zijn deel te kiezen; het nieuwe verbond voor zichzelf aan te grijpen; het goede deel te kiezen, dat nooit van iemand zal worden weggenomen; te begeren Christus te gewinnen en in Hem en Zijn gerechtigheid gevonden te worden; en te bidden en te verlangen, en te arbeiden om het beeld van de Zoon van God gelijkvormig te worden.

3. Al de volgenlingen van Christus moesten trachten te tonen, dat zij kinderen der Wijsheid zijn, door zich te onthouden van alle schijn des kwaads; niet tevreden te zijn met de verrichting van enigerlei plicht, zonder gemeenschap met God en enige kracht van de hemel in de verrichting van de plicht. Zij behoren iedere genadetijd te waarderen en nuttig te besteden, opdat zij mogen toenemen in geheiligde kennis; in 't geloof in de Zoon van God; in gelijkvormigheid aan Jezus Christus; in een heilige en eerbiedige vreze Gods; in oprechtheid voor God in alle delen van de godsdienst; in het behartigen van de belangen der ziel boven die van het lichaam en de dingen, die de eeuwigheid betreffen, meer dan de dingen van de tijd; in het bouwen der ziel en het plaatsen der hoop op de Rots Christus. Zij moeten elk gebod van God trachten waar te nemen, doch, wanneer zij alles hebben gedaan, niet op de gedane plichten rusten, en daarom hopen op aanneming bij God, of, om er het eeuwige leven door te verkrijgen, maar zichzelf als onnutte dienstknechten aanmerken en alleen rusten op de verdiensten van Jezus Christus. De ware wijsheid bestaat niet alleen in zich te bekommeren, dat men ware genade krijgt, maar ook in een zorgvuldig pogen, om zijn aandeel in de liefde en de gunst van God in Christus opgehelderd te hebben. Zo handelde de Psalmist ook: "Zeg tot mijn ziel, Ik ben Uw heil." (Psalm 35:3)

4. Zij die zalig gemaakt zijn, begeren, dat hun deel aan God en Zijn zaligheid helder moge zijn. Zeg het tot mijn ziel: *o, laat Uw Geest getuigenis geven over Zijn eigen werk, dat ik een betrekking op God in Christus heb door het geloof; dat mijn zonden vergeven zijn, en dat de macht der zonde is weggenomen.* "Geef mij weder de vreugde Uws heils" (Psalm 51:14). Gods heil kan niet verloren worden, maar de vertroosting en de vreugde van dat heil kan voor een tijd gemist worden. Hij

bidt niet: "Heere, breng mij in een staat van zaligheid of heil," maar geef mij de vreugde daarvan wéder. De vreugde des heils of de blijdschap der zaligheid kan voor een tijd worden ingehouden, niet alleen om de soevereiniteit Gods te tonen, maar ook als voor ons noodzakelijk, om de ziel over de zonde te vernederen; om de genade en oprechtheid te beproeven; om de ziel te verlevendigen tot vuriger bidden; om ons te leren het Woord Gods en de inzettingen van Christus op hoger prijs te stellen en om ons, door eigen ondervinding geleerd, meer medelijden te doen hebben en beter bekwaam te doen zijn, om anderen te vertroosten, die in dezelfde verdrukking zijn.

II. Ik zal nu uw aandacht bepalen bij het tijdperk waarheen al deze dingen verwijzen, die van onze Heere Jezus Christus worden gesproken. Dat wordt te kennen gegeven in het woord "toen." *Toen was Ik een voedsterling bij Hem.* Opdat het te duidelijker moge blijken naar welke dingen het woord *toen* ons verwijst, zal ik beginnen met vers 22. "De Heere wens voor Zijne werken, bezat Mij in het beginsel Zijns van toen aan." Merkt op, dat hier twee onderscheidene personen zijn; de ene sprekende en van de ander wordt gesproken: "De Heere bezat mij." Deze uitdrukking heeft betrekking op de Persoon van de Zoon van God, aan Wie, dit ganse kapittel door, Goddelijke eigenschappen worden toegeschreven. Het kan ook van niemand anders in hemel of op aarde verstaan worden, dan van Hem Die beide God en Mens in één Persoon is. Wanneer de persoonlijke Wijsheid aldus spreekt: "de Heere bezat Mij"; dan wil dit zeggen, dat God de Vader de Heere Jezus Christus verkoos en aanwees tot het werk van een Borg en Middelaar, om verloren zondaren te verlossen en zalig te maken. Hierom wordt Hij Gods Uitverkorene en Zijn Knecht genoemd. (Jesaja 42:1) "Ziet Mijn Knecht, Dien Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene in Dewelke Mijne ziel een welbehagen heeft." Christus was van nature de eeuwige Zoon van God, doch Hij was, krachtens de wil van God de Vader, Middelaar en Borg. Daarom heeft Hij er blijkbaar behagen in over de wil des Vaders tot verlossing van zondaren te spreken. (Joh. 6:38) "Want Ik ben uit de hemel nedergedaald, niet opdat Ik Mijn wil zou doen, maar de wil Desgene, Die Mij gezonden heeft." (Hebr. 10:7) "Zie, Ik kom, om Uwen wil te doen, o God!" De zaligheid van gevallen mensen moet alleen worden toegeschreven aan het zuivere, vrije welbehagen Gods, want Hij was volkomen vrij, mensen te verlossen, of niet te verlossen. Hij had ze zonder een Zaligmaker kunnen laten, zowel als de gevallen Engelen. Hij was de ene niet meer verschuldigd dan de ander; alleen Gods wil en welbehagen maakte het onderscheid. Hoewel Jezus Christus van de zaligheid van zondaren spreekt, als van de wil des Vaders, nochtans was het niet zonder de wil en de volle instemming des Zoons. Hij kon geen Borg geweest zijn buiten Zijn eigen toestemming, ook zou het leggen der straf op Hem, als Borg, niet rechtvaardig zijn geweest, als Hij er niet in had toegestemd in de plaats van Zijn volk te gaan staan en die te vervullen.

Doch wij zouden het "tijdperk" - in oneigenlijke zin - beschouwen toen God de Vader de Heere Jezus Christus vóór Zijn verlossingswerk bezat, dat was in het begin Zijns wegs en vóór Zijne werken, van toen aan; of, vóór Zijn oudste werken, dat is: *vóór de schepping der wereld.* Was het voordat de tijd begon, dan was het van eeuwigheid, zoals het in de volgende woorden wordt uitgedrukt en verwijst het dus naar ,de eeuwige Raad en de besluiten Gods. De schepping der wereld was de eerste ontdekking van de Goddelijke volmaaktheden en de ontsluiting van sommige van Gods eeuwige raadslagen die in het hart Gods hadden verborgen gelegen. (Rom. 1:20) "Want Zijn onzienlijke dingen worden, van de schepping der wereld aan, uit de

scheepselen verstaan en doorzien, beide Zijne eeuwige kracht en Goddelijkheid." Er wordt echter gezegd, dat God de Vader Jezus Christus, als Middelaar, bezat, vóór Zijne werken, van toen aan, daarom moet Hij Zijn persoonlijk bestaan, als de Zoon van God, van eeuwigheid hebben. (Kol. 1:17) "Hij is vóór alle dingen en alle dingen bestaan tezamen door Hem." Dit wordt verder verklaard in vers 23: "Ik ben van eeuwigheid af gezalfd geweest, van de aanvang, van de oudheden der aarde aan." De Heere Jezus Christus had niet van eeuwigheid enig dadelijk bestaan in onze natuur, hetzij in ziel of lichaam. Hij had ook geen geestelijk lichaam, dat was niet nodig tot de oprichting van 't verbond der verlossing tussen de Vader en Hem betreffende de zaligheid van zondaren. Had Hij zulk een lichaam gehad, dan zou Hij niet het Zaad der vrouw; het Zaad Abrahams; de Silo of de zoon van Jakob; het geslacht Davids geweest zijn en daarom ook niet de beloofde Messias en onze Losser. Dan kon Hij onze Verlosser niet geweest zijn, want dan had Hij het recht van lossing niet gehad. Doch de mening is dit: "Ik, de eeuwige Zoon van God, ben door de Vader, in Zijn eeuwige Raad en in het Verbond, gezalfd, om de enige Middelaar tussen God en de mensen te zijn."

Hier hebben wij weer een verklaring van de Persoonlijkheid van de Heere Jezus, als onderscheiden van de Vader.

(1) Hij was gezalfd om *de Borg* te zijn voor verloren zondaren, want zo werden zij aangemerkt door God, Die roept en aanschouwt de dingen die niet zijn, alsof zij waren. Jezus Christus wordt zo genaamd: (Hebr. 7:22) "de Borg van een beter verbond." God de Vader maakte, naar Zijn oneindige wijsheid en zuiver welbehagen, voor de grondlegging der wereld, een verbond van genade met Jezus Christus, de tweede Adam en in Hem met al de uitverkorenen als het geestelijk zaad van Christus. Hierin nam Hij, met Zijn toestemming, de plaats in van een Borg, om door dadelijke en lijdelijke gehoorzaamheid of door gehoorzamen en sterven, de eisen der heilige wet te vervullen voor en in de plaats van Zijn volk, om zodoende aan de Goddelijke rechtvaardigheid te voldoen en de wet te verheerlijken en die heerlijk te maken. Dit deed Hij, door haar zulk een gehoorzaamheid van leven en sterven te bewijzen, als waarop de heilige wet geen aanspraak kon maken, namelijk de gehoorzaamheid van Hem, Die God en mens in één Persoon was. Hoewel de Godheid niet onder de wet was, noch de wet onderworpen kon zijn, nochtans was het de gehoorzaamheid van *Hem, Die werkelijk God, zowel als werkelijk mens was*. Dit gaf zulk een waarde aan de gehoorzaamheid van Christus in leven en sterven, als onze Borg, dat die niet alleen voldoende maar ook verdienstelijk was. Zo ontvingen de Goddelijke rechtvaardigheid en de heilige wet van God, uit de handen van de Borg, dubbel voor al de zonden van Zijn volk. Aldus betaalde Hij de schulden van zondaren; kocht Hij hun zielen vrij van het verderf; en verwierf Hij alle genade voor hen die noodzakelijk was, om de ontvanger bekwaam te maken voor de dienst en de genieting van God. Hoewel al deze zegeningen gekocht waren voor de prijs van het dierbaar bloed van Christus, nochtans waren zij alle de genadegift van God aan een iegelijk, die in Jezus Christus gelooft. Ook het geloof, dat het middel is, om dadelijk deel te krijgen aan Christus en aan al die weldaden, is niet van onze eigen werking, maar het is de gave Gods.

(2). God de Vader heeft Jezus Christus van eeuwigheid gezalfd, om de Persoon te zijn, *Die de duivel zou overwinnen zou* en zijn koninkrijk der duisternis zou afbreken. Daarom staat geschreven dat God de Vader Hem Zich gesterkt heeft (Psalm 80:18). Hij is sterker dan de sterkgewapende, niet alleen zoals Hij de almachtige God is, maar zoals Hij de Middelaar is. Als God kon immers van Hem niet gezegd worden, dat Hij

gesterkt is, want het is onmogelijk iets aan oneindige kracht toe te voegen. Beschouwt echter Jezus Christus als Middelaar, want als zodanig ontving Hij de vereisten tot verrichting van Zijn werk: Wijsheid, macht en schatten van genade. (Kol. 1:19). "Want het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zou." De volheid der Godheid die in Hem lichamenlijk woonde, (Kol. 2:9) had Hij niet uit het welbehagen des Vaders, doch krachtens noodzakelijkheid wegens Zijn Goddelijke natuur, maar Zijn Middelaarsvolheid van wijsheid, macht, gezag en genade had Hij uit het welbehagen des Vaders.

(3). De Heere Jezus Christus was van eeuwigheid gezalfd als de Persoon, Die de harten van Zijn volk aan Zich zou onderwerpen; hen gewillig zou maken in de dag Zijner heirkraft en de genade die Hij heeft verworven aan hunne zielen zou schenken. Van nature waren zij vijanden tot in het diepst hunner harten; onwillig dat de Heere Jezus Christus over hen zou heersen, (Lukas 19:14) *doch God de Vader heeft Christus gezalfd tot Koning over Sion*, om al Zijn volk gewillig te maken op de dag Zijner heirkraft (Psalm 110:3). Godzelf heeft het gesproken: "Uw volk zal zeer gewillig zijn op de dag Uwer heirkraft."

In vers 24 wordt er aan toegevoegd: *"Ik was geboren als de afgronden nog niet waren."* Niet: geboren, wat Zijn Goddelijk Wezen betreft, zoals de schepselen, die tevoren geen aanzijn hadden; ook niet wat betreft Zijn Zoonschap, alsof Hij tevoren de Zoon van God niet zou geweest zijn, zoals het geval is met hen, die tot kinderen Gods zijn aangenomen. Er was een tijd, dat zij geen kinderen Gods waren, maar nooit was er een tijd, dat Jezus Christus niet de Zoon van God was. Wanneer de Persoonlijke Wijsheid zegt: "Ik was geboren", dan wil dat zeggen: Ik kwam uit het hart des Vaders, waar Ik van alle eeuwigheid had gelegen en Ik was geboren als het voortbrengsel van oneindige wijsheid en onveranderlijke raad, onbegrensde goedheid, weergaloze liefde en rijkdommen van genade; Ik was geboren tot het werk van een Borg en tot het ambt van een. Middelaar tussen God en mensen, opdat Ik beiden zou wedergeven wat Ik niet geroofd had.

Vers 25: *"Aleur de bergen ingeest waren, voor de heuvelen was Ik geboren."* Het was de persoonlijke Wijsheid Gods, Die dat bevel gaf: (Gen. 1:9) "Dat de wateren: van onder de hemel in ene plaats vergaderd worden, en dat het droge gezien worde." Toen was het, dat de bergen ingeest werden. Hij, die daarvoor reeds was, moet van eeuwigheid zijn. Zo wordt de eeuwigheid Gods door Mozes beschreven: (Psalm 90:2) "Eer de bergen geboren waren en Gij de aarde en de wereld voortgebracht hadt; ja van eeuwigheid tot eeuwigheid zijt Gij God."

Vers 26: *"Hij had de aarde nog niet gemaakt, noch de velden, noch de aanvang van de stofkens der wereld;* (Engelse vertaling: "noch het hoogste deel van het stof der wereld") dat is: voordat de mens gemaakt was.

Zij zijn maar stof; doch hoewel zij wegens de zonde bozer zijn dan de beesten die vergaan, nochtans, als redelijke schepselen beschouwd, zijn zij het hoogste of edelste deel van het stof der aarde. Dat wil dus zeggen, dat Jezus Christus door de Vader, als Borg voor zondaren, gezalfd is voordat de eerste mens zijn aanzijn ontving.

Vers 27: *"Toen Hij de hemelen bereidde, was Ik daar."*

Toen het wonderlijk gordijn van de zichtbare hemelen werd uitgespreid; toen al de heerlijke lichten des hemels, zon, maan en sterren, in de *kringloop* waarin zij geplaatst

zijn, geschapen werden; toen haar elk hun onderscheiden standplaats werd aangewezen en al haar krachtige werkingen haar werden medegedeeld, welke wij allen tot op deze dag waarnemen, zonder dat er enige onderlinge tegenstelling, of stoornis is geweest, of het minste waarin zij het woord van haar grote Schepper niet hebben vervuld: "Toen," zegt de persoonlijke Wijsheid, "was Ik daar."

Er waren geen engelen en mensen als aanschouwers veel minder als helpers, in het werk der schepping. Doch Ik was daar, niet als toeschouwer om te zien wat -een ander deed, maar als de Schepper van alles in hemel en op aarde. (Kol. 1:15, 16, 17) "Dewelke het beeld is des onzienlijken Gods, de Eerstgeborene aller creaturen." Dit moet niet lijdelijk worden genomen, als degene die het eerst het aanzijn ontving, want Jezus Christus was geen deel van de schepping; doch dadelijk, als Degene die aan alle schepselen in hemel en op aarde het aanzijn gaf: "Want door Hem zijn alle dingen geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zienlijk en die onzienlijk zijn, het zij tronen, het zij heerschappijen, hetzij Overheden, het zij Machten: alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen; En Hij is voor alle dingen, en alle dingen bestaan tezamen door Hem." God deed Job een vraag om hem te vernederen. (Job. 38:4) "Waar waart gij, toen Ik de aarde grondde?" Job en elk schepsel moet hier stilzwijgen. Doch het eeuwige Woord en de Wijsheid Gods kan zeggen: "*Toen was Ik daar.*" Toen God de hemel bereidde, was Ik daar; toen Hij een cirkel over het vlakke des afgronds beschreef, was Ik daar, als de grote Schepper en Beschikker van alle dingen.

Vers 28, 29. "*Toen Hij de opperwolken van boven vestigde; toen Hij de fonteinen des afgronds vastmaakte, toen Hij de zee haar perk zette, opdat de wateren zijn bevel niet zouden overtreden; toen Hij de grondvesten der aarde stelde. Toen was Ik een Voedsterling bij Hem.*"

Toen Hij de wolken vestigde. Het in evenwicht houden van de wolken is een van de grootste wonderen in de natuur. Dat zij zulk een onmetelijke hoeveelheid water bevatten, en als een zee op de winden worden gedragen en hier en daar, naar het welbehagen Gods, zich ontlasten in zachte regen tot verkwikking van de aarde en dat niet wordt toegelaten, dat die in zulke hoeveelheden neervalt, dat zowel mensen als beesten vernield worden; dit toont heide de macht en de goedheid Gods.

Nog eens: Toen Hij de zee haar perk zette, of Zijn bevel gaf: "Tot hiertoe zult gij komen en niet verder en hier zal hij zich stellen tegen de hoogmoed uwer golven." Hoewel de zeeën zo onstuimig zijn, dat het niet mogelijk is haar onder enige menselijke wetten en bestuur te brengen, nochtans staan zij onder Zijn bevel; Zijn machtwoord houdt haar in bedwang. (Jer. 5:22) "Zult gij Mij niet vrezen, spreekt de Heere, zult gij voor Mijn aangezicht niet beven? Ik, Die der zee het zand tot een paal gesteld heb, met een eeuwige inzetting, dat zij daar over niet zal gaan; ofschoon haar golven zich bewegen, zo zullen zij toch niet vermogen, of zij schoon bruisen, zo zullen zij toch daar niet over gaan." Het was de persoonlijke Wijsheid, Die de zeeën dit bevel gaf. "Die de winden en het water gebiedt en zij zijn Hem gehoorzaam" (Lukas 8:25).

Toen Hij de grondvesten der aarde stelde. De aarde met de zeeën zijn een grote bol, die in de lucht hangt, en op niets gegrondvest is. Zij heeft die standplaats ingenomen van de schepping der wereld af, tot op deze dag toe en heeft niets om haar te ondersteunen dan de almachtige kracht Gods. Nochtans staat hier ereschreven, dat de aarde een grondvest heeft, omdat God haar door Zijn machtwoord zo heeft vastgesteld, dat zij niet kan worden bewogen. De eeuwige Wijsheid Gods spreekt, dat Hij daar tegenwoordig was bij het vaststellen van de grondvesten der aarde. Niet

alleen toen die gelegd werden, maar bij het eeuwig besluit en de raad Gods, toen Hij de grondvesten der aarde stelde of bepaalde.

Zo heb ik getracht de waarheden op te helderen, die in het tweede deel der woorden vervat zijn, dat de eeuwigheid van Christus, de Persoonlijke Wijsheid Gods in 't licht stelt, ingesloten in het woordje *toen*, waardoor het "tijdperk" wordt aangewezen, waarheen al deze dingen verwijzen,' namelijk, vóór de schepping der wereld en dus van eeuwigheid.

Voordat ik verder ga, om het derde algemeen hoofd te behandelen, dat het voornaamste in de tekst is, zal ik naar aanleiding van hetgeen gezegd is een enkel woord van toepassing spreken.

TOEPASSING

- (1) Wij zien hieruit, dat de Heere Jezus Christus werkelijk God is, waarachtig en wezenlijk God, want niemand heeft van eeuwigheid bestaan, dan alleen God. De Heere Jezus Christus is niet tot God gemaakt, of een God alleen krachtens ambt; niet een mindere God, maar Hij is van nature God; de sterke God, God de Almachtige; God boven allen te prijzen in der eeuwigheid. De alleen levende en waarachtige God; de grote God en onze Zaligmaker.
- (2) Dan behoren alle mensen *den Zoon te eren, gelijk zij den Vader eren*, dat is, met Goddelijke eer. Zij moeten Zijn boodschap eren, door die te geloven en Hem eren door hun zielen in Zijn handen te stellen en Hem te aanbidden en te gehoorzamen.
- (3) Dit toont ons de uitnemendheid van de Christelijke godsdienst boven alle andere religies, daarin dat die gesticht is door Hem, Die hemel en aarde gegrond heeft. De Christelijke godsdienst overtreft alle andere, zo ver als Christus alle andere personen te boven gaat en dat verschil is groter dan tussen de geschapen hemelen en de aarde.
- (4) Daaruit, dat Jezus Christus door de Vader van eeuwigheid gezalfd is, om een Middelaar te zijn tussen God en mensen, blijkt, dat God de Vader even nauw betrokken is bij het zaligmaken van verloren zondaren, als de Heere Jezus Christus. Ik vermeld dit om een misvatten weg te nemen van sommige zwakke Christenen, die in de mening verkeren, dat God de Vader geen ander belang heeft bij de zaligheid van zondaren, dan dat de Heere Jezus Christus, de Liefhebber van zielen, Hem daartoe neigt, door Zijn altijd durende voorbeding. Terwijl het God de Vader is, Die de weg heeft uitgevonden en Jezus Christus heeft aangesteld, om Borg te worden. Hij is het Die Christus Zijn werk, bekwaamheid en opdracht als Middelaar heeft gegeven. Hij gaf Hem een gebod, om Zijn leven af te leggen voor Zijn volk en het was God de Vader, Die Jezus Christus Zijn loon heeft gegeven voor de uitvoering van Zijn Middelaarswerk. "Hij heeft Zich zelve vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot de dood, ja de dood des kruises. Daarom heeft Hem ook God uitermate verhoogd en heeft Hem ene naam gegeven, welke boven alle naam is." En wederom: "Daarom heeft Mij de Vader lief, overmits ik Mijn leven afleg."
- (5) Hier is een proef van de eeuwige liefde Gods in Christus tot verloren zondaren. (Jer. 31:3) "Ik heb U liefgehad met een eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid." Dat is: Ik heb u *overreed en bekwaam gemaakt*, om Jezus Christus en het Nieuwé Verbond aan te grijpen. Dit is de trekking des Vaders. (Joh. 6:44) "Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader, die Mij gezonden heeft, hem trekke." Het is God die door Zijn Woord en Geest de ziel neigt om

Jezus Christus, als Zijn gave aan te nemen en zichzelf aan Hem over te geven. Dit is de noodzakelijke goedertierenheid, die een vrucht van eeuwige liefde is en plaats grijpt in de orde tot rechtvaardigmaking en zaligheid. (Rom. 8:30) "En die Hij tevoren verordineerd heeft, deze heeft Hij ook geroepen; en die Hij geroepen heeft, deze heeft Hij ook gerechtvaardigd; en die Hij gerechtvaardigd heeft, deze heeft Hij ook verheerlijkt."

- (6) Hieruit kunnen wij ook zien, wie in alle geslachten de veiligste schuilplaats voor Zijn volk is, namelijk de eeuwige God, dat is, God in Christus. (Deut. 33:26, 27) *"Niemand is er gelijk God, o Jeschurun, Die op de hemel vaart tot uw hulpe en met Zijn hoogheid op de bovenste wolken. De eeuwige God zij u een woning en van onder eeuwige armen."*

Amen.

2. De eeuwige liefde van Jezus Christus tot een verloren wereld

"Toen was Ik een Voedsterling bij Hem, en Ik was dagelijks Zijn vermaken, te aller tijd voor Zijn aangezicht spelende. Spelende in de wereld Zijns aardrijks; en Mijn vermaken zijn met de mensenkinderen." Spreuken 8:30, 31

In de vorige preek heb ik aangetoond:

- I. Wie het is, Die in onze tekst spreekt; dat het de persoonlijke Wijsheid Gods is, de Heere Jezus Christus; alsmede de Persoon van Wien Hij spreekt, namelijk: *God de Vader.*
- II. Ik heb ook het tijdperk aangetoond waarop deze dingen betrekking heb; *dat Jezus bevestigt aangaande Zichzelven.*
- III. Ik zal nu nagaan wat in de tekst is uitgedrukt; wij moeten daarin op drie dingen acht geven, die veel van elkander verschillen:
 - A. Wat in die twee zaken begrepen is: "Toen was Ik bij Hem" en "Ik was een Voedsterling" (Engelse vertaling) "als een die bij Hem is opgevoed."
 - B. De wederkerige en buitengewone vermaking, verlustiging en voldoening, die God de Vader en de Zoon van eeuwigheid in elkander hadden, uitgedrukt in deze woorden: "Ik was dagelijks", of voortdurend, "Zijn vermaken, te aller tijd voor Zijn aangezicht spelende."
 - C. Het ondergeschikt vermaak en de verlustiging, die Jezus Christus van eeuwigheid had in het vooruitzicht van de zaligheid van zondaren. Dit wordt in twee uitdrukkingen vermeld: "Spelende in de wereld Zijns aardrijks"; en Mijn vermaken zijn met de mensenkinderen." Niet met de engelen, maar met de mensen; omdat Hij hun natuur zou aannemen, en niet de natuur der engelen (Hebr. 2:14 en 16).

A. Ten eerste: Wat in die twee uitdrukkingen begrepen is: "Toen was Ik bij Hem" en "Ik was een Voedsterling."

1. Ik was bij Hem; dat is, een met Hem; met Hem verenigd; van hetzelfde Wezen; dezelfde Goddelijke volmaaktheden hebbende; met de Vader verheerlijkt eer de wereld was; Mij met Hem onderhoudende; in Zijn schoot liggende, en van Zijn eeuwigen Raad. (Joh. 1:18). "De eniggeboren Zoon, Die in de schoot des Vaders is, Die heeft Hem ons verklaard." Deze uitdrukking in de tekst geeft krachtig het onderscheid van Personen in de Godheid te kennen; van de ene wordt gezegd, dat Hij door de Andere is. Dat kan niet van een en dezelfde Persoon worden bedoeld; want dat begrip zou de mensen tot grote ongerijmdheden voeren. Wij zien namelijk in onze tekst, evenals in veel andere plaatsen in het Oude Testament, dat het volk van God in die tijd de volgende drie leerstukken erkende:

- (1.) Het onderscheid van Personen in de Godheid: "Toen was Ik bij Hem." David geloofde dezelfde leer: (Psalm 110:1) "De Heere heeft tot mijn Heere gesproken: Zit tot Mijne rechterhand." Onze Heere Jezus Christus haalde dezelfde woorden aan in Matth. 22:44.
- (2.) Zij geloofden de eeuwigheid van onze Heere Jezus Christus, dat Hij was voordat de wereld geschapen was, zoals onze tekst en het verband overvloedig bevestigen. Onze Heere Jezus Christus verklaarde hetzelfde: (Joh. 8:58) "Eer Abraham was, ben Ik."

- (3.) Zij geloofden de gelijkheid van de Messias met de Vader, daar Hij de Schepper der wereld was. Het is daarom zeer ongerijmd, als zij, die het Goddelijk gezag der Schrift erkennen, deze leerstukken in twijfel trekken. De Heere Jezus Christus was bij de Vader, bij de schepping der wereld, als de Bouwer van alles; daarom was en is Hij de waarachtige God: (Hebr. 3:4) "Die dit alles gebouwd heeft, is God." De schepping wordt daar een bouwen genaamd en het is een zeer wonderlijk gebouw; nooit heeft een wijs mens er aanspraak op gemaakt, dat hij het kon verbeteren. Sommige wijze mensen hebben wonderlijke kunsten en werktuigen uitgevonden, die een tijdlang zeer bewonderd zijn, doch daarna door henzelf of door anderen zeer veel verbeterd zijn. De mensen zullen bijna nooit een huis bouwen, waaraan zij niet later enige verbeteringen willen hebben, of die aanbrenge; maar het wonderlijke wereldgebouw heeft reeds veel duizenden jaren gestaan, zodat de wijste mensen het bezien en nauwkeurig beschouwd hebben, en toch is er niet een onder hen, die kan zeggen, welk ander nietig schepsel gemaakt had kunnen worden, of waarin enig schepsel nuttiger had kunnen gemaakt worden voor zichzelf of voor anderen; of welk lid, in enig schepsel beter geplaatst of wat er meer aan toegevoegd, of wat er aan bespaard had kunnen worden. Het was de Heere Jezus, Die ze alle maakte. Dat is de eerste uitdrukking: "Ik was bij Hem."

2. *Ik was een Voedsterling bij Hem.* Dit is naar de wijze der mensen gesproken en het kan betrekking op Jezus Christus hebben beide als God, en als Middelaar tussen God en de mensen.

- (1.) *Ik was een voedsterling bij Hem*, als de eeuwige Zoon van God van hetzelfde Wezen en dezelfde zelfstandigheid met de Vader en met dezelfde Goddelijke volmaaktheden: (Joh. 1:14) "Wij hebben Zijne heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van den Vader, vol van genade en waarheid. (Hebr. 1:3) "Het uitgedrukte beeld Zijner zelfstandigheid." (Kol. 2:9) "In Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk." Er is niets in den Vader, dat niet ook in de Zoon is. Daarom sprak Jezus Christus tot Filippus: (Joh. 14:9) "Die Mij gezien heeft, die heeft de Vader gezien."
- (2.) *Ik was een Voedsterling bij Hem*; dat is: Ik was van eeuwigheid bij de Vader; Niet bij Hem als een vreemdeling, maar een Voedsterling. Dit sluit een innerlijke bekendheid, een volmaakte kennis van elkander in. Wanneer twee personen elkander dikwijls zien en met elkander omgaan worden zij met elkander bekend; doch als zij met elkander in hetzelfde huis en gezin zijn opgevoed, onderstelt dat, dat zij intiemer kennis van, en gemeenzamer bekendheid met elkander hebben. Daarom wordt van Jezus Christus gezegd, dat Hij een voedsterling bij de Vader was, omdat Hij zulk een volmaakte kennis van God de Vader heeft, als geen engel in de hemel kan hebben. Zij en wij hebben onze beste kennis van God door openbaring maar Jezus Christus heeft die noodzakelijk van nature. Zij en wij hebben die bij mate, en het moet noodzakelijk een eindige kennis zijn; maar de kennis, die Jezus Christus van de Vader heeft, is oneindig, Er is niet zulk een kennis van God de Vader, als die wij door de Zoon hebben: (Matth. 11:27) "Niemand kent de Vader dan de Zoon en dien het de Zoon wil openbaren." Daarom staat van Jezus Christus geschreven, toen Hij onze natuur heeft aangenomen en in het vlees gekomen is, dat "Hij van de Vader is uitgegaan" (Joh. 16:28). Hij spreekt dikwijls op die wijze van Zichzelven; hetgeen te kennen geeft, dat alles wat Hij sprak en deed in volmaakte overeenstemming met de wil des Vaders was en een nauwkeurige vervulling van de raad en het voornemen beide

van de Vader en de Zoon. (Joh. 12:50) "Hetgeen Ik dan spreek, dat spreek Ik alzo, gelijk Mij de Vader gezegd heeft." (Joh. 14:31) "Ik doe alzo, gelijk Mij de Vader geboden heeft."

- (3.) Ik was een voedsterling *bij Hem*; dat is, één met de Vader in de eeuwige Raad: (Zach. 6:13) "De Raad des vredes zal tussen die beiden wezen"; namelijk, tussen de Vader en de Zoon; tussen de Heere, en de Man, wiens Naam is Spruit. De Raad des vredes, dat is het verbond der verlossing; want dat legde de grondslag van vrede tussen God en mensen; en in de vervulling daarvan is: "ere aan God in de hoogste hemelen en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen." Zo zien wij, dat "de gedachten Gods, gedachten des vredes, en niet des kwaads zijn." Dit zou worden teweeggebracht door Hem, die beide een Priester en een Koning was en is; of, een Priester op Zijn troon."

Een Priester om onze vrede te verwerven, en een Koning om wat Hij heeft verworven toe te passen, om zondaren "gewillig te maken op de dag Zijner heirkraft"; want dat Hij zielen overwint en aan Zich onderwerpt behoort tot Zijn ambt van Koning; zo moeten wij op Hem zien en Hem erkennen, zowel als een Zaligmaker. Hij is een Koning door geboorte, door schenking, door verwerving, door overwinning, en door de hartelijke toestemming van al Zijn oprechte volgelingen. De Heere Jezus Christus was niet alleen in die Raad, die de schepping van alle dingen in de hemel en de aarde vaststelde, maar in dien die de zaligheid van verloren zondaren besloot. Deze wordt de *Raad des vredes* genoemd, omdat het doel daarvan was de vrede met God voor zondaren te bewerkstelligen en mensen in een staat van vrede met Hem te brengen, dat gedaan zou worden door de Heere Jezus Christus, de grote Vredemaker en door het bloed Zijns kruises. Dit is die wonderbaarlijke verborgenheid van het Goddelijk welbehagen en de genade Gods, die in de schoot Gods verborgen is geweest van alle eeuwen en van alle geslachten, dat is van alle eeuwigheid. (Eféze 3:9-11) "En allen te verlichten, dat zij mogen verstaan, welke de gemeenschap der verborgenheid zij, die van alle eeuwen is verborgen geweest in God, Welke alle dingen geschapen heeft door Jezus Christus. Opdat nu, door de gemeente, bekend gemaakt worde aan de overheden en de machten in de hemel de veelvuldige wijsheid Gods: Naar het eeuwig voornemen, dat Hij gemaakt heeft in Christus Jezus onze Heere."

God de Vader droeg de verlossing en zaligheid van zondaren aan de Heere Jezus Christus, als een Borg, op; en Jezus Christus nam van eeuwigheid op Zich, verloren zondaren te herstellen en tot God terug te brengen. In de volheid des tijds vervulde Hij Zijn verplichtingen en verrichtte Hij al de strikte voorwaarden van 't verbond der verlossing. (1 Petrus 3 :18) "Christus heeft voor de zonden geleden, Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen." Dit was de Weg der oneindige Wijsheid tot verzoening voor de zonde; en om een eeuwige gerechtigheid aan te brengen; en vele kinderen tot de heerlijkheid te leiden. Ik zal het hierbij laten, wat betreft de verklaring van die twee uitdrukkingen: *Ik was bij Hem*, en *Ik was een voedsterling bij Hem*.

B. Ten tweede. Ik zal nu mijn aandacht schenken aan de wederzijdse hoogste vermaking, voldoening en verlustiging, die God de Vader en de Zoon van alle eeuwigheid in elkander hadden; dat wij in die twee uitdrukkingen vinden: *Ik was dagelijks Zijn vermaken*; te aller tijd voor Zijn aangezicht spelende. (Engelse vertaling) "Ik was dagelijks Zijn verlustiging; Mij altijd voor Hem verheugende."

1. De verlustiging die, of het vermaak dat God de Vader in onze Heere Jezus Christus, Zijn geliefden, Zijn enige, eeuwige Zoon had. Ik was dagelijks, of voortdurend, Zijn vermaken; want de eeuwigheid wordt niet uitgemeten met dagen en nachten. Daar er toen geen schepselen in de hemel of op aarde waren, moesten de vermaken van God de Vader in Zijn eigen wezenlijke volmaaktheden: Zijn oneindige wijsheid, macht, heiligheid, rechtvaardigheid, goedheid en waarheid zijn.

Maar wij moeten trachten onze gedachten te vestigen op de bijzondere gronden en gelegenheden van de vermaken des Vaders in Jezus Christus, overeenkomstig de bekendmakingen, die wij daarvan in onze tekst en in het verband hebben.

(1.) De vermaken van God de Vader in onze Heere Jezus Christus vloeide daaruit voort, *dat Hij in Hem dezelfde wezenlijke Goddelijke volmaaktheden aanschouwde, die in Hem waren:* (Kol. 2:9) "Want in Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk." In deze alle was de eeuwige Zoon van God het uitgedrukte beeld van de Persoon des Vaders (Hebr. 1:3). Een grond van liefde onder de mensen is de overeenkomst van de ene persoon met de andere: (Amos 3:3) "Zullen twee tezamen wandelen, tenzij zij bijeen gekomen (of overeengekomen) zijn?" Christenen kunnen dat niet; en God en mensen kunnen dat ook niet. Waarom kunnen zij geen gemeenschap met elkander houden? Omdat zij geen vermaak in elkander hebben; en er is geen verlustiging omdat er geen overeenstemming is. Doch er was van eeuwigheid een volmaakte harmonie tussen de Vader en de Zoon, zowel in de volmaaktheden der natuur, als in de volmaakte overeenstemming van wil en raad. De wil en het welbehagen van de Vader en de Zoon waren in alle opzichten dezelfde.

(2.) De vermaken des Vaders in Jezus Christus kan ook het vermaak en de voldoening te kennen geven, die God de Vader in Hem had, omdat Hij bij de *eerste schepping* alle dingen maakte overeenkomstig het bestek van de eeuwige Raad. Toen Mozes, een type van Jezus Christus, vermaand werd, dat hij de tabernakel moest maken, werd hem gezegd: (Hebr. 8:5) "Zie, dat gij het alles maakt naar de afbeelding, die u op de berg getoond is."

Toen alles in de eerste schepping volbracht was, drukte God de Vader Zijne volkomen tevredenheid uit over alles, wat Jezus Christus gemaakt had: (Gen. 1:31) "En God zag al wat Hij gemaakt had, en ziet, het was zeer goed"; dat is, het was zeer geschikt om al de einden van oneindige wijsheid te beantwoorden, er was niets in strijd met de raad Gods, niets onder al de bewoners der aarde en der zeeën was nutteloos en vruchteloos: (Psalm 104:24) "Hoe groot zijn Uw werken, o Heere, Gij hebt ze alle met wijsheid gemaakt!" Wanneer gezegd wordt, dat God alles zag, wat Hij gemaakt had, veronderstelt dit, dat Hij nauwkeurig acht gaf, dat al de hemellichamen op hun plaats werden gezet, om hun standplaatsen in te nemen, zonder elkander te belemmeren of met elkander in strijd te komen, of hun doel te missen in het vervullen van hun loopbanen in hun dagelijkse of jaarlijkse bewegingen en in het uitzenden van hun invloeden op de aarde. God zag de grote verscheidenheid van schepselen op de aarde en in de zeeën, hunne nuttigheid voor elkander en de verwonderlijke schoonheid, eensgezindheid en evenredigheid van het geheel; alle de wijsheid, macht, soevereiniteit en goedheid van hun Schepper verkondigende. En God zag op een bijzondere wijze Zijn schepsel de mens, die, als geen ander schepsel op aarde, naar Zijn beeld, in kennis, ware rechtvaardigheid en heiligheid geschapen was.

- (3.) De verlustiging des Vaders in Jezus Christus ontstond daaruit, dat Hij Hem tot het ambt van *een Borg en Middelaar* tussen God en de mensen had uitverkoren. Hierom wordt Hij de Zoon Zijner liefde of Zijn geliefde Zoon genaamd: (Kol. 1:12, 13) "Dankende de Vader, Die ons bekwaam gemaakt heeft, om deel te hebben in de erve der heiligen in het licht; Die ons getrokken heeft uit de macht der duisternis, en overgezet heeft in het koninkrijk van de Zoon Zijner liefde." U weet, dat het koninkrijk van Christus als Middelaar is; daarom wordt Jezus Christus als zodanig aangemerkt, wanneer Hij daar de Zoon van Gods liefde wordt genaamd. God de Vader had de Heere Jezus Christus van eeuwigheid lief: (Joh. 17:24) "Want Gij hebt Mij liefgehad voor de grondlegging der wereld." Dit was de liefde des Vaders tot Jezus Christus, als Middelaar. Dit zal blijken als wij de bede zelve beschouwen, benevens de beweeggrond waarvan Jezus Christus gebruik maakte om die aan te dringen. "Vader, Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt, want Gij hebt Mij liefgehad voor de grondlegging der wereld." Diegenen, die Gij Mij gegeven hebt. Zij waren tevoren de Zijnen zoals Hij God was, en zo had de Vader niet meer recht op hen dan Hij; noch kon de Vader aan Christus, als God, een recht geven, dat Hij tevoren niet had.

Maar Jezus Christus wordt *als Middelaar* aangemerkt, en zo ontving Hij Zijn volk als de gift van de Vader, of, *van God, bestaande in drie Goddelijke Personen*; want zo moeten wij de uitdrukking Vader zeer dikwijls in de Schrift verstaan. Zo moeten wij Hem ook aanmerken wanneer ons bevolen wordt tot de Vader te bidden in de Naam of met afhankelijkheid van de verdiensten van Jezus Christus, de enige Middelaar Gods en der mensen. Onze Heere Jezus Christus spreekt hier van de heerlijkheid, die de Vader Hem heeft gegeven. Daarmede kan Zijn wezenlijke heerlijkheid niet bedoeld zijn, die Hij in Zich had, evengelisch met de Vader, want zo kan Hij niet meer heerlijkheid van de Vader ontvangen, dan de Vader Zijn heerlijkheid van de Zoon kon ontvangen; doch er was een heerlijkheid, die God de Vader van eeuwigheid, als Middelaar aangemerkt, aan de Zoon gaf; dat hierna verder zal worden aangestipt.

Om echter de kracht van deze beweeggrond, waarvan onze Heere Jezus Christus hier gebruik maakt, wanneer Hij hier om de verheerlijking van zijn volgelingen bidt, waarin Hij de liefde des Vaders insluit tot hen, die de Vader Hem had gegeven en die in die gift als zijn leden werden aangemerkt, kan de beweegreden in deze volgende korte omschrijving worden verduidelijkt: "*O rechtvaardige Vader, Gij hebt hen Mij gegeven, om de geestelijke leden van Mijn lichaam te zijn; en daar Gij Mij wilt verheerlijken, die hun Hoofd ben, verheerlijk hen ook, die de leden van Mijn geestelijk lichaam zijn, opdat zij het beeld van Uwen Zoon gelijkvormig mogen zijn. Volmaak hen in genade en heiligheid, en breng hen allen tot de heerlijkheid, om bij Mij te zijn; want Gij hebt Mij liefgehad, en hèn in Mij, voor de grondlegging der wereld.*" Hoewel God de Vader Zich van eeuwigheid in de Heere Jezus Christus, als Zijn enige eeuwige Zoon vermaakte, toch waren Zijn vermaken ook op deze bijzondere grond in Hem; daar Hijzelf Hem verkoos om Zijn Knecht te zijn, om verloren zielen te verlossen en zalig te maken: (Jesaja 42:1) "Ziet Mijn Knecht, dien Ik ondersteun, Mijn uitverkorene in Denwelken Mijn ziel een welbehagen heeft." Daar wordt gesproken van de verlustiging van God de Vader in Jezus Christus, als Middelaar; niet als de eeuwige Zoon van God. Want Hij wordt hier de Knecht des Vaders genoemd; doch Hij was niet een knecht of een mindere dan de Vader, maar zoals Hij de

ambten van een Middelaar op Zich nam. Bovendien, de vermakingen Gods in Christus, moeten betrekking op Hem hebben als Middelaar, omdat Hij Gods *Uitverkorene* wordt genoemd.

Jezus Christus was niet de Zoon van God door verkiezing zoals alle gelovigen, kinderen Gods zijn; maar Gods uitverkorene tot het werk van een Borg en Middelaar. Bovendien heeft de Vader hier ook van Hem in wien Hij Zich verlustigde gezegd, dat Hij Hem ondersteunde: "Mijn Knecht, dien Ik ondersteun." Christus was als God almachtig, en had niet nodig ondersteund te worden; ja, het was onmogelijk iets aan zijn macht als God toe te voegen; daarom moet Jezus Christus worden aangemerkt als Middelaar. Wij moeten dan weten, dat, hoewel het onmogelijk is, dat iets aan de oneindige liefde des Vaders tot Jezus Christus als God aangemerkt, kan worden toegevoegd; er toch een onderscheiden liefde tot, en verlustiging van de Vader, in Jezus Christus is, aangemerkt als Zijn uitverkoren getrouwe Knecht.

(4.) De vermakingen van God de Vader waren van eeuwigheid in Jezus Christus, zoals Hij Hem aanschouwde, volmaakt geschikt en bekwaam tot Zijn werk als Middelaar.

1. Hij aanschouwde Hem in Zijn volmaakt verstand in Wien al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen zijn. God de Vader had van Hem gezegd: (Jesaja 11:3) "Zijn rieken zal zijn in de vreze des Heeren" (Engelse vertaling: "Ik zal Hem vlug van verstand maken in de vreze des Heeren"). Ik zal Hem zó maken. Indien Jezus Christus wijsheid en kennis ontvangt, is dat alleen zoals Hij Mens is, want zo neemt Hij toe in wijsheid en kennis; maar als God was Hij oneindig in kennis, en zo kon Hij niet meer kennis ontvangen dan Hij van eeuwigheid had.
2. God de Vader aanschouwde Jezus Christus, als Middelaar, volmaakt rein en heilig in Zijn natuur en leven: (1 Petrus 1:19) Hij was het Lam Gods, "onbestraffelijk en onbevlekt." Daarom was Hij de enige Persoon, die ooit onder de wet was geworden, die geschikt was om een volmaakte gehoorzaamheid aan de heilige wet te bewijzen. Hij zou, zowel door te sterven als door volmaakt te gehoorzamen, de wet groot en heerlijk maken; en daardoor de rechtvaardigheid Gods bevredigen, en allen, die de Vader Hem had gegeven vrijkopen en zaligmaken.
3. De Vader zag, dat de Heere Jezus Christus sterk en machtig was om zalig te maken: (Psalm 89:20) "Ik heb hulp besteld bij een Held." Van Hem wordt gezegd, dat Hij de pers alleen heeft getreden, en dat er niemand van de volkeren met Hem was; Hij had ze ook niet nodig. Doch merkt weder op, dat dit noodzakelijk van Jezus Christus als Middelaar moet worden verstaan, omdat van Hem wordt gezegd, dat God Hem Zich gesterkt heeft. En zo kan Hij ook "volkomenlijk zaligmaken degenen, die door Hem tot God gaan, alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden." (Hebr. 7:25).
4. God de Vader zag, dat de Heere Jezus Christus Zich getrouw zou kwijten van hetgeen Hem was toevertrouwd, als een Borg beide voor God en mensen; op Wien God de Vader kon vertrouwen en Wien Hij alle dingen, die zijn ere betroffen, in handen gaf. Van God staat geschreven (Job. 15:15), dat Hij op zijn heiligen niet vertrouwt; doch Hij vertrouwde al de belangen van zijn ere aan de Zoon toe: (Joh. 3:35) "De Vader heeft de Zoon lief, en heeft alle dingen in zijn hand gegeven." Christus, als Middelaar, was "getrouw Degene Die Hem gesteld had." (Hebr. 3:2).

5. God de Vader verlustigde Zich in de Heere Jezus Christus, omdat Hij zo bereidwillig, en blijmoedig het werk der verlossing van verlorene zielen op Zich nam. Deze bereidwilligheid van Jezus Christus, om het werk van Middelaar op Zich te nemen, wordt uitgedrukt in Psalm 40:8 en 9: "Zie, Ik kom; Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen doen, en Uw wet is in het midden Mijns ingewands." Dit was de spijs en drank van Jezus Christus: (Joh. 4:32, 34) "Ik heb ene spijze om te eten, die gij niet weet." En wat was die? "Mijne spijze is, dat Ik doe den wil desgenen, die Mij gezonden heeft, en Zijn werk volbreng. Hoewel het afleggen van Zijn lichaam het gebod Zijns Vaders was (Joh. 10:18), toch was het de hartelijke toestemming van Jezus Christus; want zo bevestigde Hij het: "Niemand neemt hetzelve van Mij, maar Ik leg het van Mijzelfen af; Ik heb macht hetzelve af te leggen, en heb macht hetzelve wederom te nemen. Dit gebod heb Ik van Mijn Vader ontvangen." Het leven van Jezus Christus wordt Hem niet afgeperst, maar Hij legde het af; Hij gaf het; Hij stond het af; Hij gaf het over: (Gal. 1 4) "Die Zichzelve gegeven heeft voor onze zonden, opdat Hij ons trekken zou uit deze tegenwoordige boze wereld, naar de wil van onze God en Vader." Dit was ook de wil van Jezus Christus; hetzelfde wat het welbehagen des Vaders was, was ook de lust en het welbehagen van Jezus Christus: (Jesaja 53:10) "Het behaagde de Heere Hem te verbrijzelen, Hij heeft Hem krank gemaakt." Doch God de Vader vermaakte Zich niet anders in het lijden en de dood van Jezus Christus, dan Hijzelf dat deed; dat is, zoals Hij daardoor al de Goddelijke volmaaktheden zou ten toon spreiden en de wet zou verhogen en verheerlijken; verloren zondaren zou vrijkopen, verlossen en zaligmaken, en vele kinderen tot God en de heerlijkheid zou leiden. Zo wordt het welbehagen des Heeren ook door het andere gedeelte van datzelfde vers verklaard, dat het de bekering en zaligheid van zondaren ten doel had, door de verdiensten en gerechtigheid van Jezus Christus: (Jesaja 53:10) "Als zijn ziel zich tot een schuldoffer zal gesteld hebben, zo zal Hij zaad zien. Hij zal de dagen verlengen en het welbehagen des Heeren zal door Zijn hand gelukkiglijk voortgaan."

Zo heb ik één deel van het tweede punt, namelijk, de vermaken van God de Vader in Zijn Zoon behandeld en u aangetoond waarom Hij Zich daarin van alle eeuwigheid verlustigde.

Voor ik tot het twee deel overga, zal ik een enkel woord spreken bij wijze van toepassing van dit punt van de vermaken des Vaders in Jezus Christus.

Vermaakte God de Vader Zich van alle eeuwigheid in Jezus Christus, als Middelaar, dan kunnen wij hieruit leren:

- (1.) Welk aandeel onze Heere Jezus Christus, als Middelaar en Voorspraak in het Hof des hemels heeft, en welk een goedertierenheid het voor al de volgelingen van Jezus Christus is, dat zij zulk een Voorspraak bij de Vader hebben, namelijk Jezus Christus de Rechtvaardige; niet aangemerkt zoals Hij als God oneindig in rechtvaardigheid is, maar zoals Hij, als onze Borg, ene volmaakte gerechtigheid heeft, om voor de troon der heerlijkheid te pleiten. Daar pleit Hij ook met Zijn Vader en onze Vader, met Hem Wiens vermaken van eeuwigheid met Hem waren. Bovendien pleit Hij voor hen, die de Vader zowel liefheeft, als dat Hij hen liefheeft. (Joh. 16:26, 27) "Ik zeg u niet, dat Ik de Vader voor u bidden zal; want de Vader Zelf heeft u lief, dewijl gij Mij liefgehad hebt." Uit dit alles kan

duidelijk worden afgeleid, dat God de Vader de Heere Jezus Christus, onze Voorspraak en Middelaar, altijd voor ons zal horen.

- (2.) Zie hieruit de grote liefde van Jezus Christus voor Zijn volk. Gelijk de Vader Zich in Jezus Christus verlustigde, en dat van eeuwigheid deed, zo vermaakt Zich Jezus Christus in zijn oprechte discipelen. Hij zegt hun dat: (Joh. 15:9) "Gelijkerwijs de Vader Mij liefgehad heeft, heb Ik ook u liefgehad." Indien Hij Zich van eeuwigheid in hen vermaakte, zal Hij het zeker ook doen, wanneer Hij hen zijn genade heeft geschonken, en zal Hij Zich nog meer in hen verlustigen wanneer Hij Zijn werk van genade en heiligheid in hen volmaakt heeft.

2. Ik zal nu mijn aandacht schenken aan de vermaking, voldoening en verlustiging, die de Heere Jezus Christus van eeuwigheid in de Vader had, uitgedrukt in deze woorden: "te aller tijd voor Zijn aangezicht spelende"; (of volgens de Engelse vertaling: "Mij altijd voor Hem verheugende.") Evenals de vermakingen van God de Vader van alle eeuwigheid in zijn eeuwige Zoon waren; zo verlustigde de Zoon *Zich uit dezelfde grondslag* in de Vader.

- (1.) God de Zoon zag eeuwig in Zijn Vader dezelfde *Goddelijke volmaaktheden*, die eeuwig in Hemzelf waren. Onze Heere Jezus getuigt daarvan: (Joh. 10:30) "Ik en de Vader zijn Een"; dat is, in wezen en volmaaktheden. Om deze hoogste liefde en verlustiging tussen de Vader en de Zoon uit te drukken wordt gezegd, dat Hij in de schoot des Vaders was. (Joh. 1:18) "De eniggeboren Zoon, die in de schoot des Vaders is, die heeft Hem ons verklaard." Jezus Christus zorgde er voor, dat Hij de wereld een onloochenbaar bewijs van zijn liefde tot, en zijn verlustiging in de Vader gaf: (Joh. 14:31) "Opdat de wereld wete, dat Ik de Vader liefheb." Hoe werd dat aan de wereld geopenbaard? Door Zijn algemene gehoorzaamheid aan de Vader, als Zijn Knecht, aangemerkt als Middelaar tussen God en de mensen, uitgedrukt in deze woorden: "en alzo doe Ik, gelijkertwijls Mij de Vader geboden heeft"; en, (Joh. 8:29) "Ik doe altijd wat Hem behaaglijk is."
- (2.) Jezus Christus verlustigde Zich in God de Vader, omdat Hij op Zijn getrouwheid vertrouwde, en al de belangen van Zijn ere in Zijn handen toevertrouwde. Nooit werd zulk een goed aan enig schepsel in de hemel of op aarde toevertrouwd. Hij, die op zijn heiligen niet vertrouwt, stelt Zijn ganse vertrouwen in de Koning der heiligen. En op dat vertrouwen is al het volk van God, voor de komst van Jezus Christus in het vlees, veilig naar de heerlijkheid gegaan.
- (3.) Jezus Christus verheugde Zich altijd voor het aangezicht des Vaders, zoals Hij Hem een Heere maakte over alles, dat in de hemel en op de aarde is: "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde"; (Joh. 3:35) "De Vader heeft de Zoon lief en heeft alle dingen in Zijn hand gegeven"; zowel de sleutelen des hemels als der hel, opdat Hij het eeuwig leven zou geven aan zovelen als de Vader Hem had gegeven. Bovendien "heeft God de Vader Hem der gemeente gegeven tot een Hoofd boven alle dingen, (Psalm 2:6) "Ik toch heb Mijnen Koning gezalfd over Sion, de berg Mijner heiligheid." Hierin vermaakte Jezus Christus Zich veel meer, dan dat Hij de Koning der Heidenen, of de Overste van de koningen der aard is."
- (4.) Jezus Christus was altijd Zich vermakende voor het aangezicht des Vaders, zoals Hij al Zijn geschiktheid voor Zijn Middelaarswerk van Hem had ontvangen. "Gij hebt Mij het lichaam toebereid," alsmede al Zijn Geestesgaven. Hij was het, Die Hem vlug van verstand maakte, en al de schatten van wijsheid en kennis in Hem verborg. Hij was het, Die Hem voor Zichzelf sterkte; Hij bestelde hulp bij een Held. En al Zijn schatten van genade, als Middelaar, zijn Hem door de Vader gegeven: "Want het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid

wonen zou." (Kol. 1:19). Dit alles moet noodzakelijk betrekking op Hem hebben als Middelaar; want als God kan Hij geen wijsheid noch kracht of genade ontvangen: (Kol. 2:9) "Want in Hem woont al de volheid der Godheid lichame-lijk." Dat is echter niet door gift, of door het welbehagen des Vaders; maar wegens de noodzakelijkheid van natuur. Maar alles wat Jezus Christus als mens had, ontving Hij van de Vader: "Hij gaf Hem de Geest niet met mate."

- (5.) De Heere Jezus Christus verheugde Zich altijd voor het aangezicht des Vaders wegens de vele beloften, die de Vader Hem had gedaan, in betrekking tot de vervulling van Zijn Middelaarswerk: "Dat Hij ondersteund zou worden in Zijn werk; dat Hij niet te vergeefs zou arbeiden; dat Hij Zijn zaad zou zien en het welbehagen des Heeren door zijn hand gelukkig zou voortgaan; dat Hij aan zijn rechterhand zou zitten, totdat Hij alle zijn vijanden zou gezet hebben tot een voetbank Zijner voeten; dat het Evangelie over de ganse wereld zou gepredikt worden, en de Heidenen tot de kennis van en het geloof in Hem zouden komen; dat Hij niet alleen de stammen Jacobs zou oprichten, maar Hem ook had gegeven tot een licht der Heidenen; dat Hij de Heidenen zou hebben tot Zijn erfdeel, en de einden der aarde tot zijn bezitting; dat Hij zou heersen van de zee tot aan de zee, en van de rivier tot aan de einden der aarde; dat alle volkeren in Hem gezegend zouden zijn, en de ganse aarde met zijn heerlijkheid zou worden vervuld." Op zulke gronden als deze was onze Heere Jezus Christus, als God-Mens te aller tijd Zich verheugende voor het aangezicht van God de Vader.

Lering: Hier is een patroon en voorbeeld voor al de aangenomen kinderen Gods; want gelijk Hij hen tot de hoogste ere en tot de grootste voorrechten heeft bevorderd, zo behoren zij zich ook in de Heere te verlustigen, gelijk hun geboden wordt: (Psalm 37:4) "Verlustigt u in de Heere, zo zal Hij u geven de begeerte uws harten." Verlustiging in God den Vader en in de Heere Jezus Christus is den waren gelovigen eigen. Zij hebben Hem lief, en zijn Hem gelijk. Er kan geen verlustiging zijn waar geen oprechte liefde is, en er kan geen ware liefde zijn waar geen gelijkheid is; en er kan geen liefde of gelijkheid zijn zonder geloof en ware bekering.

Ik zal nog twee dingen doen, voordat ik deze preek eindig. Ik zal u:

Ten eerste, aantonen waarom alle redelijke schepselen, maar in het bijzonder allen, die tot kinderen Gods zijn aangenomen zich in de Heere moesten verlustigen; zij zijn onder dubbele verplichtingen, dat te doen. En

Ten tweede zal ik u aantonen, wie het zijn, die zich in de Heere verlustigen.

1. *Waarom behoren alle redelijke schepselen zich in de Heere te verlustigen?*

(1.) God is het waardig, namelijk wegens de algemene milddadigheid van Zijn liefderijke voorzienigheid; want Hij heeft voor zeer veel vermakingen voor ons gezorgd, meer dan wij wezenlijk tot ons levensonderhoud nodig hebben: heerlijke vruchten en schone bloemen, zonder getal, om het oog te behagen, de reuk en de smaak te strelen; liefelijke klanken, die aangenaam zijn voor het oor; en veel dingen waarin zich het verstand verlustigt, en aangename betrekkingen om het leven te veraangenamen. Al die dingen onderwijzen redelijke schepselen, zich in de Heere te verlustigen, Die de Fontein en Bron is waaruit al die dingen voortvloeien. En werkelijk, was het niet, dat de val zulk vreselijk werk had gemaakt in onze natuur, de redelijke schepsels zouden zich eerst en voornamelijk in God, als het hoogste Goed, hebben verlustigd; en daarna in alle andere dingen, zoals zij enige gelijkenis hebben aan Hem als de Oorsprong, of zoals zij betrekking hebben op de Goddelijke

volmaaktheden; om daardoor, als in een spiegel, de Schepper van al die dingen te zien, zoals Hij daarin in Zijn wijsheid, macht, heiligheid, rechtvaardigheid, goedheid en waarheid, is afgeschaduwd. Dan zouden de schepselen, die de meeste gelijkenis dragen van het hoogste Goed, het meest door ons zijn geacht geweest.

Maar sedert de val wandelt de mens bij een vals licht en meet hij alle dingen af met een kromme maatstok; dat is, hij ziet alles en meet alles af bij het licht en naar de regel van zijn blind verstand en zijn verkeerde wil. God Zelf is het hoogste Goed, en de Bron van alle goedheid; in dat opzicht is niemand goed dan God, en daarom verdient Hij, dat men, boven alles, Hem liefheeft en zich in Hem verlustigt. Bovendien: "God is aan allen goed, en Zijn barmhartigheden zijn over al Zijn werken" (Psalm 145:9) ; "Hij is goedertieren over de ondankbaren en bozen" (Lukas 6:35); en Hij is op velerlei wijzen ook aan ons goed geweest. Doch "God is", op een bijzondere wijze, "Israël goed; dengenen, die rein van hart zijn" (Psalm 73:1); dat is, aan oprecht boetvaardigen. Doch

(2.) God verdient onze hoogste verlustiging wegens zijn rijkere voorraden van genade, die in Christus Jezus en in Zijn nieuw verbond voor Zijn volk zijn opgelegd: (Psalm 31:30) "O hoe groot is Uw goed, dat Gij weggelegd hebt voor degenen, die U vrezen! dat Gij gewrocht hebt voor degenen, die op U betrouwen, in de tegenwoordigheid der mensenkinderen!" God heeft de weg der zaligheid van verloren zondaren, door de Middelaarsbediening van Jezus Christus, onze Borg, niet alleen vastgesteld, maar Hij heeft ons die blijde boodschap ook door het Evangelie bekendgemaakt.

- Alleen door die openbaring kunnen wij weten, dat "God in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende was."
- Alleen door deze openbaring weten wij, wie en wat de Heere Jezus Christus is; wat Zijn onderneming was; wat Hij gedaan heeft; wat Hij heeft verworven; wat Hij aan duizenden zielen heeft geschonken, en wat Hij nog kan doen voor, geven aan, en werken in de harten van zondaren; welke zegeningen Hij nog in voorraad heeft om hen mee te delen en op welke voorwaarden zij de Zijne kunnen worden.
- Daardoor alleen leren wij, dat Jezus Christus beide machtig en gewillig is zalig te maken; en hoe wijs en groot, hoe barmhartig en genadig Hij is; dat de zaligheid in geen andere is, en dat de voornaamste der zondaren op Hem mag zien en zalig worden. Dit zijn zulke daden van Zijn goedheid, dat zij ons toeroepen, ons in de Heere te verlustigen.

Doch wij moeten nog twee redenen van zeer groot gewicht overwegen, waarom wij ons voornamelijk in de Heere moeten verlustigen, en die zijn:

- Ten eerste, wat God in ons gewrocht en aan ons gegeven heeft.
- Ten tweede: Wat Hij voor ons heeft weggelegd.

(1.) Wat Hij in ons gewrocht en aan ons gegeven heeft; namelijk "die dingen, die met de zaligheid gevoegd zijn" (Hebr. 6:9). Hij heeft ons, die blind geboren waren, de ogen geopend; Hij heeft ons aan onszelf bekend gemaakt en verootmoedigd; en ons daartoe gebracht, dat wij niet op onszelf, maar op de levende God vertrouwen. O wat een zalig gezicht heeft Hij ons gegeven van Christus Jezus, "de Koning in Zijn schoonheid", en van de volheid der genaden (Joh. 1:14) "Wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid, als des Eniggeborenen van de Vader, vol van genade en waarheid." Wij hebben een zalig gezicht gehad van de heerlijkheid van het nieuw, doch eeuwig verbond.

Tevoren waren wij doof voor de roepstemmen van God en voor de genadige aanbiedingen van de rijkste zegeningen, die de hemel de mensenkinderen kon schenken. Maar God heeft onze oren geopend, Hij heeft ons een horend oor en een verstandig hart gegeven. De verschrikkingen der wet en het geklank van het Evangelie deden ons hart niet aan; op de blijde boodschap van de Zaligmaker, en de goede tijding van de vergeving der zonde, werd geen acht geslagen door dezulken, die onder rechtvaardige veroordeling lagen; op het genadig aanbod van de ware rijkdommen werd geen acht gegeven door hen, die ellendig arm waren; maar God heeft onze harten geopend, zoals "Hij het hart van Lydia heeft geopend, dat zij acht nam op hetgeen van Paulus gesproken werd" (Hand. 16:14). Hij heeft ons de stem van de Zoon van God doen horen, in zijn Woord: (Joh. 5:25) "De ure komt, en is nu, wanneer de doden, door de misdaden en de zonden, zullen horen de stem des Zoons Gods", in de bediening des Evangelies "en die ze gehoord hebben, zullen leven."

Bovendien heeft Hij ons getrokken met de koorden Zijner liefde, om alle bekende zonden te verlaten, en ons tot den Heere te bekeren: (Jer. 31:3) "Ik heb u liefgehad met ene eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid." Deze trekking Gods buigt en neigt den wil, om de voorwaarden Gods tot zaligheid toe te stemmen en in te willigen. Het is hetzelfde als die belofte: (Psalm 110:8) "Uw volk zal zeer gewillig zijn op de dag Uwer heirkraft."

God heeft op deze daden van Zijn genade de vergeving van onze zonden laten volgen, door de verdienste en de gerechtigheid van Jezus Christus. Grote en vele zonden zijn vergeven door de genadegift van de gerechtigheid van Christus (Rom. 5:15-18). Dit mag de voornaamste der zondaren aanmoedigen om uit te zien naar de vergeving hunner zonden: (vers 20) "Waar de zonde meerder geworden is, daar is de genade veel meer overvloedig geweest." Opdat wij ons in den Heere zullen verlustigen, heeft Hij er deze barmhartigheid aan toegevoegd, dat Hij arme, vreemdelingen in Zijn huisgezin opneemt en hen zijn geliefde kinderen maakt door het geloof in Jezus Christus. (Joh. 1:12). Zo worden zij, door genade, met Christus erfgenamen des eeuwigen levens (Rom. 8:17). O hoe verwonderen zich alle Gods kinderen over deze genade! (1 Joh. 3:1) "Ziet, hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft, namelijk, dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden." En de genade, die altijd hieraan is verbonden, is, dat alle de grote en dierbare beloften ons gegeven zijn. Als Jezus Christus de onze is, dan is alles het onze; als Jezus Christus ons Zich ondertrouwd heeft, hebben wij recht op alles wat Hij heeft verworven en nagelaten: (1 Kor. 3:21, 23) "Alles is uwe; doch gij zijt van Christus."

(2.) Er is nog meer, waarom Gods volk zich in de Heere kan verlustigen, en dat is: wat Hij weggelegd en verder in de hemel voor hen bereid heeft. De gelovigen hebben iets in handen, maar zij hebben veel meer in hoop, zij hebben nu de belofte des eeuwigen levens en daarvan hebben zij "de eerstelingen, maar zij zullen ook het bezit hebben. De hemel is nu het voorwerp hunner hope: (Kol. 1:5) "Om de hope, die u weggelegd is in de hemelen; (1 Petrus 1:9) "verkrijgende het einde uws geloofs, namelijk de zaligheid der zielen." Dit is "dat licht, dat voor de rechtvaardigen gezaaid is (Psalm 97:11), namelijk genade en heerlijkheid. Deze zijn gezaaid; God heeft ze hun bereid in Zijn voornemen en beloften, en in het eeuwige leven. Dit is die kroon des levens, welke God zal geven allen, die Hem liefhebben, zodat de zwakste oprechte gelovige in Christus waarlijk mag zeggen, wat die man verkeerdelijk zei: (Lukas 12:19) "Ziel, gij hebt veel goederen, die opgelegd zijn voor vele jaren, neem rust, eet, drink, wees vrolijk." Arme, zwakke, verzochte, ongetrooste gelovige: Vreest gij, dat u iets goeds zal ontbreken? O kleingelovige, waarom wankelt u? Bang voor gebrek wanneer God

Zelf de uwe is! en Zijn Christus de uwe? O ziel, gij zijt niet nauw in God, maar gij zijt nauw in uw ingewanden; u hebt niets nodig, om u gelukkig en getroost te maken, dan de vermeerdering van uw geloof, om te leven van hetgeen u hebt. Wanneer alle uitwendige dingen u ontbreken, dan moogt gij zeggen: "Ik zal in den Heere van vreugde opspringen; ik zal mij verheugen in de God mijns heils." O, wat heeft God, als een liefderijk Vader, grote, gepaste en gewisse weldadigheden voor Zijn kinderen weggelegd. Roept dit alles hun niet toe, dat zij zich zeer in Hem moeten verlustigen?

(2.) *Ik zal u nu aantonen de kentekenen wie het zijn, die zich in de Heere verlustigen.* Ik verwacht, dat er zielen zijn, die er gaarne de bewijzen van zouden horen.

1. Dat zijn zij, die boven alles God tot hun Deel kiezen. Elke begenadigde ziel doet dat." (Klaagl. 3:24) "De Heere is mijn deel, zegt mijne ziele." (Psalm 73:26) "God is de Rotssteen mijns harten en mijn Deel in eeuwigheid." De mensen verlustigen zich meer in hun eigen deel dan in dat van een ander. De ziel verlustigt zich dan in de Heere, wanneer zij acht, dat "Zijne goedertierenheid beter is dan het leven" (Psalm 63:4).
2. Wanneer de ziel zich oprecht, geheel aan de Heere geeft: (2 Kor. 8:5) "Zij gaven zichzelf aan de Heere. Wanneer zij zich met lichaam en ziel aan de Heere opdragen, om voor eeuwig de Zijnen te zijn, dan verlustigen zij zich in Hem.
3. Wanneer zij God in Christus tot de rust en het vertrouwen hunner zielen stellen. Verlangen is liefde in werking: (Jesaja 26:8) "Tot Uw naam en tot Uw gedachtenis is de begeerte onzer ziele." Verlustiging is liefde in ruste, verzadigd met hetgeen het geniet: (Psalm 116:7) "Mijne ziel, keer weder tot uw ruste," dat is, tot uw God, "want de Heere heeft aan u wel gedaan." Dan verlustigen zij zich in de Heere, wanneer zij God tot hun woning en hoog vertrek stellen. De mensen vermaken zich gewoonlijk in hun eigen woningen. God is dat alle eeuwen door voor Zijn volk geweest: (Psalm 90:1) "Heere, Gij zijt ons geweest een toevlucht van geslacht tot geslacht."
4. Die zich in Gods Woord verlustigen, verlustigen zich in God; allen, die God liefhebben, hebben Zijn Woord lief, omdat zij daaruit de wil van God, hun betrekking tot Hem, hun plicht jegens Hem, en hun deel aan Zijn Christus en Zijn verbond, leren kennen. Elke begenadigde ziel kan enigermate met David zeggen: (Psalm 119:97) "Hoe lief heb ik Uw wet!" Uw ganse geopenbaarde wil, "zij is mijn betrachtting den gansen dag." En met de Apostel: (Rom. 7:22) "Ik heb een vermaak inde wet Gods, naar de inwendige mens."
5. Zij verlustigen zich in God, die zich vermaken in het werk en in de dienst van God; die dat hun volmaakte vrijheid, en als hun spijs en drank, achten. Evenals de Heere Jezus Christus: (Joh. 4:32) "Ik heb een spijze om te eten, die gij niet weet." (vers 34) Mijne spijze is, dat Ik doe de wil desgenen, die Mij gezonden heeft, en Zijn werk volbreng." Zulken achten, dat de wegen der Wijsheid, wegen der liefelijkheid en alle hare paden vrede zijn.
6. Zij verlustigen zich in de Heere, die zich verlustigen in Gods volk, omdat zij Zijn beeld van ware gerechtigheid en heiligheid dragen: (Psalm 16:2, 3) "Mijn goedheid raakt niet tot U, maar tot de heiligen, die op de aarde zijn", die ten dele geheiligd zijn, "en tot de heerlijken, in dewelken al mijn lust is." Niet omdat zij rijk in deze wereld zijn, maar omdat zij de ware rijkdommen bezitten. Niet omdat zij meer menselijke geleerdheid of schitterender natuurlijke gaven hebben dan anderen, maar omdat zij "van God geleerd" zijn. Niet omdat zij van betere natuurlijke gesteldheid zijn dan anderen, maar omdat zij de Heere Jezus Christus oprecht

liefhebben. Niet omdat zij van dezelfde denkwijze zijn als wij, maar omdat zij Christus toebehoren. Zij, die zich in de zonde vermaken kunnen zich niet in God verlustigen en zij, die lust hebben in het gezelschap van zondaren en in de omgang met hen, kunnen zich niet in de heiligen verlustigen. Zij, die de Heere liefhebben, zullen alle kwaad haten; en zij, die God en heiligheid liefhebben, zullen heilig gezelschap kiezen: (Psalm 119:63) "Ik ben een gezel van allen, die U vrezen en van die, die Uwe bevelen onderhouden." Is het ook zo met u?

7. Zij verlustigen zich in de Heere, die lust hebben om aan Hem te denken. Wat wij het meest liefhebben, daaraan denken wij veelvuldig: (Psalm 139:17, 18) "Hoe kostelijk zijn mij, o God, Uw gedachten! Hoe machtig veel zijn hare sommen! Zou ik ze tellen? Harer is meer als des zands: word ik wakker, zo ben ik nog bij U."
8. Zij verlustigen zich in de Heere, die naar Hem hijgen en naar Zijn tegenwoordigheid verlangen: (Jesaja 26:8, 9). "Tot Uw Naam en tot Uw gedachtenis is de begeerte onzer ziel. Met mijn ziel heb ik U begeerd in de nacht." Die ziel verlustigt zich in de Heere, die lust heeft aan enige gevoelige openbaringen van Zijn liefde en gunst; enige aanmerkelijke bijstand in de plicht; enige bewuste antwoorden op het gebed, of vervulling van de beloften. Of wanneer zij geen troostrijke genieting hebben, kunnen zij niet anders dan daarnaar verlangen: (Psalm 35:3) "Zeg tot mijne ziele, Ik ben uw heil." Hebt u zulke uitgangen der ziel naar God?

TOEPASSING

- Verlustigt gij u in de Heere, dan verlustigt Hij Zich in u. Uw liefde en uw verlustiging in Hem, zijn de oorzaak niet van Zijn verlustiging in u, maar die zijn er de vrucht en het bewijs van; (1 Joh. 3:19) "Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft." God moet ons liefhebben en daarvan ook enig blijk geven, voordat wij Hem kunnen liefhebben. Onze liefde is maar van gisteren; de Zijne was van eeuwigheid.
- Is uw lust in de Heere, dan zal Hij al uw gebeden naar uw hartelust beantwoorden: (Psalm 37:4) "Verlustig u in de Heere, zo zal Hij u geven de begeerten uws harten." Wat kunt gij meer begeren? Er is een woord voor u, die klein van geloof zijt; die al te geneigd zijt de Heilige Israëls een perk te stellen: u bent soms bezorgd, als God u niet op uw tijd en in uw weg antwoordt. O, welke vleselijke, ongelovige gedachten rijzen somtijds in uw hart op! Hier wordt een weg voorgeschreven hoe gij kunt krijgen wat gij begeert: "Verlustig u in de Heere, en Hij zal u geven de begeerte uws harten."
- Beoordeel het heersen van genade en heiligheid in uw ziel, naar uw lust in de Heere. Gelijk toch de verlustiging in de zonde de geest en het leven der zonde is en de schuld en de heerschappij daarvan in de ziel bewijst, zo is de lust in God de geest en het leven van de godsdienst en van heiliefheid. Zoveel iemand zich in God verlustigt, zoveel gelijkvormigheid heeft Hij aan God en aan de Zoon van God.
- Tracht uw liefde tot de Heere en uw verlustiging in Hem te bewijzen, door, onder alle verdrukkingen, behoorlijke gedachten van Hem te houden. Tracht een dankbare gedachtenis van Zijn grote goedheid aan u te bewaren. Geloof, dat God alle dingen u ten goede zal doen medewerken. Hij heeft beloofd: (Gen. 32:12) "Ik zal gewisselijk bij u weldoen." Pleit daarop bij God, evenals Jakob deed, opdat u het, evenals anderen van Gods volk, mag ondervinden: (Rom. 8:28) "Wij weten, dat degenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede, namelijk degenen, die naar Zijn voornemen geroepen zijn."

- Tracht God na te volgen in Zijn liefde en in Zijn heiligheid; in goed te zijn en goed te doen. Ware liefde en verlustiging zal de een aanzetten de ander na te volgen; zo zal het ook u, als gij u in God verlustigt, doen trachten navolgers Gods te zijn; goedertieren te zijn over de ondankbaren en bozen; maar die het meest lief te hebben, die het meest op God en Jezus Christus gelijken. Het zal u aanzetten vele en grote beledigingen te vergeven; want dat doet God om Christus' wil en dat behóórt u ook te doen. Laat het vlees en de verdorvenheid vitten zoveel zij willen en duizend tegenwerpingen daartegen doen oprijzen; maar de regel is duidelijk: (Eféze 4:32) "Zijt jegens elkander goedertieren, barmhartig, vergevende elkander, gelijkerwijs ook God in Christus ulieden vergeven heeft."
- Gelegenheden kunnen zich opdoen, dat onder de volgelingen van Christus geschillen oprijzen, hoewel zij kinderen van dezelfde Vader zijn, door dezelfde vijanden omringd met dezelfde zegeningen en voorrechten begiftigd en voor hetzelfde huis en dezelfde eeuwige woningen bestemd zijn. Zolang zij hier zijn zullen de duivel en de verdorvenheden hunne vrede verstoren; maar indien geschillen oprijzen, behoren zij niet alleen elkander te vergeven, maar God daarin na te volgen, dat is, het oprecht, hartelijk, bereidwillig, met blijdschap en voor altoos te doen. Die volgelingen van Christus, die hiertoe het meest gezind zijn, zijn het meest God en de Heere Jezus gelijk; doch zij, die hun broeders een paar beledigingen niet kunnen vergeven, moeten noodzakelijk zeer gebrekkig in genade zijn; die vergeten te veel hun eigen groter en talrijker overtredingen tegen God en hun behoefte aan dagelijkse vergeving. Bovendien geven zulke gemelijke belijders juist gelegenheid aan anderen, als zij naar de regel van het evangelie oordelen, in twijfel te trekken of God hun hunne overtreding heeft vergeven: (Matth. 6:14, 15). "Want indien gij de mensen hun misdaden vergeeft, zo zal uw hemelse Vader ook u vergeven. Maar indien gij de mensen hunne misdaden niet vergeeft, zo zal ook uw Vader uw misdaden niet vergeven." *Moge de God der genade u meer en meer voor deze christelijke plichten vatbaar maken! Amen.*

3. De eeuwige liefde van Jezus Christus tot een verloren wereld

"Toen was Ik een Voedsterling bij Hem, en Ik was dagelijks Zijn vermakingen, te aller tijd voor Zijn aangezicht spelende. Spelende in de wereld Zijns aardrijks; en Mijn vermakingen zijn met de mensenkinderen." Spreuken 8:30, 31

Ik heb in de vorige preek gesproken over de wederkerige, alles overtreffende liefde, het genoegen en de voldoening, die God de Vader en de Zoon, van eeuwigheid, in en tot Elkander hadden. Deze woorden wijzen aan, dat ik nu zal moeten spreken over het ondergeschikte welbehagen en de verlustiging, die onze Heere Jezus Christus van eeuwigheid had in de mensen; dat is, in het vooruitzicht van de verlossing en zaligheid van de mensen. Dit wordt op de beide volgende wijzen uitgedrukt:

- Ten eerste: *"Spelende in de wereld Zijns aardrijks."* (Engelse vertaling: "Zich verheugende in het bewoonbaar deel Zijner aarde.")
- Ten tweede. *"Mijn vermakingen waren met de mensenkinderen."*

Ik zal trachten deze twee uitdrukkingen te verklaren en daarover in het belang van de waarheid te spreken.

Ten eerste. *Spelende in de wereld Zijns aardrijks of Zich verheugende in het bewoonbaar gedeelte Zijner aarde.*

Hier moeten twee dingen duidelijk worden onderscheiden:

- *Wat wij moeten verstaan door het bewoonbaar gedeelte Zijns aardrijks;*
- *en, dat Jezus Christus Zich daarin van eeuwigheid verheugde.*

1. *Wat moeten wij verstaan door het bewoonbaar gedeelte van de aarde?*

(1.) Niet de woestijn en de eenzame plaatsen, die niet door de redelijke schepselen worden bewoond, want daar houdt zich het wild gedierte op; maar het bewoonbaar gedeelte Zijner aarde, zijn die delen, die zouden worden bewoond door mensen, die naar het beeld Gods zouden worden geschapen in kennis, ware rechtvaardigheid en heiligheid, en daarin uitnemender dan al Zijn overige werken hier beneden.

Doch meer in het bijzonder verheugde de Heere Jezus Christus Zich in het vooruitzicht van de mensen, daar Hij Zelf in hun natuur zou verschijnen en vlees van hun vlees, en been van hun been zou worden: (Hebr. 2:14) "Overmits dan de kinderen des vlezes en bloeds deelachtig zijn, zó is Hij ook desgelijks derzelve deelachtig geworden; hetzelfde vlees en bloed, een menselijke ziel en lichaam evenals zij hadden; en zo werd Hij hun Nabestaande, opdat Hij hen zou kunnen verlossen: (vers 16) "Hij neemt de natuur der engelen niet aan, maar Hij neemt het zaad Abrahams aan." Waarom wordt gezegd, dat Hij de natuur van het zaad Abrahams aannam, en niet van Adam? Om ons te onderrichten, dat Jezus Christus niet voor alle mensen op dezelfde wijze Borg was; maar voor de kinderen van Abraham, of voor hen wier geestelijke vader Abraham is, gelijk hij dat is van allen die geloven. Zodat Jezus Christus voor niemand anders Borg is dan voor hen, die in Jezus Christus geloven of zullen geloven, en als gevolg daarvan door Hem zullen worden zaliggemaakt; want die alleen zijn de kinderen Abrahams.

(2.) Het bewoonbaar gedeelte van zijn aarde, zijn die plaatsen waar het Evangelie komt, dat de goede tijding brengt van Jezus Christus en van Zijn zaligheid voor verloren zondaren. Die delen der aarde zijn op een bijzondere wijze des Heeren, want

hoewel de ganse aarde en alle koninkrijken der aarde de zijn zijn: (Psalm 24:1) "De aarde is des Heeren, mitsgaders hare volheid", Hij heeft haar gemaakt en Hij houdt haar in stand, en geeft haar aan wien Hij wil.

Toch zijn er sommige delen van de aarde, die God Zich tot een erve verkiest, niet terwille van de grond of de velden, maar terwille van hen, die ze zullen bewonen. Dat is met nadruk *Zijn* aarde, waar Zijn volk door Gods voorzienigheid een plaats heeft gekregen en waar de Evangeliegemeenten zijn. God heeft ze tot Zijn woning verkoren: (Psalm 68:17) "Deze berg heeft God begeerd tot Zijn woning; ook zal er de Heere wonen in eeuwigheid"; dat is in de gemeenten Zijner heiligen: (Psalm 132:13, 14) "Want de Heere heeft Sion verkoren, Hij heeft het begeerd tot Zijn woonplaats, zeggende: Dit is Mijn rust tot in eeuwigheid, hier zal Ik wonen, want Ik heb ze begeerd."

En hoe woont God daar? Hoe anders dan Zijn Godspraken, Zijn inzetten, Zijn ordinantiën voor hen; en voornamelijk, dat Hij de middelen der genade onder hen zegent; want zo wordt er tot verklaring in de eerstvolgende woorden aan toegevoegd: "Ik zal hun kost rijkelijk zegenen, hun nooddriftigen zal Ik met brood verzadigen." Dat zijn de armen van geest; zij zullen het fijnste van de tarwe hebben, namelijk de zuivere leer van het Evangelie, en die met een bijzondere zegen genieten: "Hun priesters", hun leraars, "zal Ik met heil bekleden, en hun gunstgenoten zullen zeer juichen," wegens zalige en troostrijke bevinding van de invloeden des hemels in hun ziel. Waar toch het Evangelie komt maakt het dat gedeelte der aarde tot een land van licht; al het andere is in duisternis: (Matth. 4:16) "Het volk, dat in duisternis zat, heeft een groot licht gezien", dat is een heldere evangeliebediening, "en dengenen, die zaten in het land en de schaduw des doods, denzelven is een licht opgegaan", namelijk door de prediking van het Evangelie, zoals het in de volgende woorden wordt verklaard: "Van toenaf heeft Jezus begonnen te prediken, en te zeggen: Bekeert u, want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen." Waar het Evangelie komt is het als de dauwdruppels en de regen op de planten en het gras, om die vruchtbaar te maken en een onvruchtbare wildernis te veranderen in een vruchtbaar veld: (Deut. 32:2) "De aarde hore de redenen Mijnsmonds, Mijn leer druppe als een regen, Mijn rede vloeie als een dauw, als een stofregen op de grasscheutkens, en als druppelen op het kruid." Zo zijn die delen der aarde waar het Evangelie komt evenals die streken, die meer zonnearmte hebben, waar (Maleáchi 4:2) "de Zon der gerechtigheid opgaat met genezing onder zijn vleugelen." Zij, die andere plaatsen bewonen, zijn als doden, en daar levende mensen geen lust hebben met de doden te verkeren, zo heeft de levende God geen lust met hen om te gaan, die in een staat van geestelijke dood zijn. In die zin is God niet de God der doden, maar der levenden.

(3.) Met het bewoonbaar gedeelte van zijn aarde worden voornamelijk dezulken bedoeld, die door genade de "woonstede Gods in de Geest" zijn geworden.

2. De Heere Jezus Christus verheugde Zich van eeuwigheid in de wereld Zijns aardrijks, voordat er een aarde was om bewoond te worden.

1e. Dit onderstelt en houdt in het welbehagen, de voldoening en de verlustiging, die Jezus Christus had in de vaststelling van Gods eeuwigen raad en het eeuwig verbond voor de zaligheid van verlorene zondaren, door Zijn gehoorzaamheid in leven en sterven, als Borg voor Zijn volk, alsmede de toepassing van wat Hij verworven had aan de zielen dergenen, die de Vader Hem had gegeven. Dit sluit noodzakelijk de oneindige wijsheid en eeuwige voorkennis van Jezus Christus in; want toen Hij Zich

verheugde in de wereld Zijns aardrijks was zij nog niet gemaakt; maar Hij voorzag wat de aarde zou zijn; en wie haar zouden bevolken: Hij wist het einde van de beginne, Hij roept de dingen, die niet zijn, alsof zij waren. Alle schepselen en alle dingen "zijn naakt en geopend, voor de ogen Desgenen met Wien wij te doen hebben." Van alle eeuwigheid zag Hij al de ontelbare inwoners der wereld, en wie Hem van de Vader waren gegeven. "Ik ken Mijn schapen" (Joh. 10:14), niet alleen hen, die in Hem geloofd hebben, maar ook degenen, die in Hem zullen geloven (vers 16): "Ik heb nog andere schapen, die van deze stal niet zijn"; Ik heb hen, in de belofte en gift des Vaders; hoewel zij niet krachtadig geroepen, ja nog niet in de wereld geboren zijn.

2e. Deze eeuwige verheuging van Jezus Christus in de wereld Zijns aardrijks, sluit in, de bereidwilligheid van Jezus Christus om in de plaats van Zijn volk te komen staan en als een Borg voor hen op te treden. Hij willigde niet alleen het gebod Zijns Vaders in, maar Hij ondernam en volbracht het met grote lust; Hij verheugde Zich er in. Hij verheugde Zich daarin van te voren, niet omdat Hij niet wist wat Hij zou gaan doen en lijden, want Hij wist zeer goed wat in de bittere beker was, die Hij op de weg zou hebben te drinken, namelijk, wat Hij van mensen en van de machten der hel zou moeten ondergaan. En wat al het andere te boven ging, Hij wist ook wat Hij moest lijden van de hand en het zwaard der Goddelijke gerechtigheid en van de toorn Gods. Doch niettegenstaande dit alles beschouwde Hij Zijn werk van alle eeuwigheid met verlustiging en niet met tegenzin. Hij verheugde Zich er in, niet om terwille van het lijden zelf, dat kon niet, want als Mens was Hij vlees en bloed, zowel als wij, en moet ondersteld worden, dat Hij, zowel als wij, Zijn leven liefhad. Maar de voornaamste grond van Zijn eeuwige verlustigingen in mensen of van Zijn Zich verheugen in het bewoonbaar gedeelte der aarde, was:

3e. In het vooruitzicht van de gezegende vruchten en gevolgen van Zijn gehoorzaamheid en dood; het tentoonspreiden en verheerlijken van al de Goddelijke volmaaktheden; het groot en heerlijk maken van de wet; het aanbrengen van rijkdommen van genade aan arme, nooddriftige zondaren, en dat Hij hen ten laatste tot het eeuwige leven zou brengen, om eeuwig met Hem te zijn. Zo moet gij Hem verstaan, wanneer Hij over Zijn lijden en Zijn verlangen naar die vreselijke tijd spreekt: (Lukas 12:50) "Ik moet met een doop gedoopt worden", een bloedige, pijnlijke, smadelijke, vervloekte dood, "en hoe wordt Ik geperst, totdat het volbracht zij." Zo ook (Lukas 22:15) "Ik heb grotelijks begeerd dit Pascha met u te eten, eer dat Ik lijd." Hoewel dit moest voorafgaan aan Zijn lijden, dat te zwaar was voor alle schepselen in de hemel en op aarde, toch verheugde Hij Zich in het vooruitzicht daarvan, met het oog op de zaligheid van zondaren. O, hoe groot was de liefde van Jezus Christus tot verloren zielen! De vele wateren van Zijn groot lijden blusten Zijn liefde tot hen niet uit, noch verdronken die diepe vloed, de golven en baren van Goddelijke toorn, Zijn liefde tot hen. Hij droeg de belangen van hun zaligheid met groter zorg op Zijn hart dan de bewaring van Zijn natuurlijk leven. Wat de apostel Paulus zeide als een getrouw en liefhebbend leraar en als een hartelijk liefhebber van kostbare zielen, dat kon Jezus Christus zeggen als de tedere liefderijke Zaligmaker: (Hand. 20:24) "Noch houd ik mijn leven dierbaar voor mijzelf, opdat ik mijn loop met blijdschap mag volbrengen, en de dienst, welke ik van de Heere ontvangen heb."

Uit hetgeen gezegd is kan billijk worden vastgesteld, dat:

- de Heere Jezus Christus Zich niet zozeer verlustigde in het vooruitzicht van de schepping der wereld, hoewel dat een wonderlijk kunstwerk was; ook verlustigde

Hij Zich niet zo in de schepping der engelen of in hun eeuwige diensten, als in dat grotere werk der verlossing van verloren zondaren, en in het gezicht van de eeuwige zaligheid van hen, die Hem van eeuwigheid van de Vader waren gegeven, opdat Hij hen in Zijn kudde zou opnemen, hen zou weiden en verzorgen; opdat Hij hen genade zou geven en tot de heerlijkheid brengen, en met triomf zou zeggen: "Zie, Ik en de kinderen, die Mij de Heere gegeven heeft. Uit degenen, die Gij Mij gegeven heeft, heb Ik niemand verloren."

- Indien de Heere Jezus Christus Zich van alle eeuwigheid in Zijn volk verlustigde, in het vooruitzicht van hunne zaligheid, *dan behoren alle vrijgekochten zich in Jezus Christus te verheugen*. Het is het merkteken van ware gelovigen: (Fil. 3:3) "Wij zijn de besnijding" in lippen, oren en hart, "wij, die God in de Geest dienen en in Christus Jezus roemen, en niet in het vlees betrouwen."
 - Ik zou ook kunnen aantonen, dat Jezus Christus Zich verlustigt in de personen en in de dienst der gelovigen; want Hij aanschouwt hen in de heerlijke klederen van Zijn volmaakte gerechtigheid; zij zijn schoon door Zijn heerlijkheid, die Hij op hen gelegd heeft (Ezech. 16:14). De gemeente der gelovigen is geheel schoon: (Hoogl. 7:6) "Hoe schoon zijt gij, en hoe lieflijk zijt gij, o liefde, in wellusten." Zelfs die geringe verrichtingen, die in hun eigen schatting als het piepen van een kraan of zwaluw zijn (Jesaja 38:14); zelfs die kunnen voor onze Heere Jezus Christus lieflijk zijn: (Hoogl. 2:14) "Toont Mij uw gedaante, doet Mij uw stem horen; want uw stem is zoet, en uw gedaante is lieflijk." Dus blijkt het, dat al de volgelingen van Christus zich in Hem moesten verheugen; omdat Hij Zich van eeuwigheid in hen heeft verheugd, en dat nog steeds doet in hun personen en diensten. Toch zijn er nog onnoemelijk veel redenen waarom alle gelovigen zich in Hem behoren te verblijden. Ik zal er nog enkele noemen en zo verder gaan.
- (1.) Omdat zij zulk een heerlijk Hoofd hebben, ver verheven boven al de engelen in de hemel; die overheden en machten in de hemel zijn Hem allen onderworpen; hemel en aarde zijn onder Zijn bevel. Hij is het Regeringshoofd van de ganse schepping, maar Hij is het Hoofd van levensinvloeden van al de gelovigen. "Christus is hun Leven" (Kol. 3:4); Zijn heerlijkheid als Middelaar is hun heerlijkheid; Zijn overwinningen zijn de hunne, en Zijn leven als hun Hoofd, verzekert hun geestelijk en eeuwig leven: (Joh. 14:19) "Ik leef en gij zult leven."
 - (2.) Omdat zij Hem hebben als de Heere hun gerechtigheid; zij zijn liefelijk in Gods ogen, door Zijn heerlijkheid, die Hij op hen gelegd heeft. Dit alleen maakt hen aangenaam bij God; dit geeft hun een recht op het eeuwige leven. Door de borgtochtelijke gerechtigheid van Christus verkrijgt de gelovige vergeving van zonde. Hierin verheugen zij zich en roemen zij: (Jesaja 45:25) "In de Heere zullen gerechtvaardigd worden en zich beroemen, het ganse (geestelijk) zaad Israëls."
 - (3.) De gelovigen mogen zich wel in Christus Jezus beroemen, want zij hebben in Hem een volle Fontein en Schatkamer van genade, die voor al Zijn nooddriftige volgelingen en volgelingen overvloeien, uit welker volheid al Gods volk, in alle eeuwen, van het begin der wereld af tot op deze dag toe, de vervulling hunner behoeften hebben ontvangen: (Joh. 1:16) "Uit zijn volheid hebben wij allen ontvangen, ook genade voor genade."
 - (4.) Zij hebben in Jezus Christus een tedere, getrouwe, liefhebbende, standvastige Vriend. Hij is een Vriend te allen tijde; de gelovigen hebben Hem zo bevonden: (Hoogl. 5:16) "Zulk een is mijn Liefste, ja zulk een is mijn Vriend." O, wat een Vriend was dat, Die op Zich nam hun schulden te betalen; Zijn leven voor hen af te leggen, opdat zij Hem voor eeuwig mochten liefhebben! En Hij is

onveranderlijk in Zijn liefde en vriendschap; "Hij is Dezelfde gisteren en heden en in der eeuwigheid." Zoals Hij in Zichzelf is, zo is Hij in Zijn liefde en vriendschap en in al Zijn genadegiften.

- (5.) De gelovigen behoren zich in Jezus Christus te verblijden, daar zij zulk een Voorspraak bij de Vader hebben, om hun zaken voor hen te bepleiten: (1 Joh. 2:1) "Indien iemand gezondigd heeft, (door zwakheid, onwillig) wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige. Hij leeft altijd, in de hemel, om voor hen te bidden, die door Hem tot God gaan" (Hebr. 7:25), om alle nodige genade en de heerlijkheid te bepleiten: (Joh. 17:24) "Vader, Ik wil, dat daar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt." Dit moet dan ook Zijn heerlijkheid als Middelaar zijn, omdat die Hem gegeven was; want als God kon niets Hem gegeven of door Hem ontvangen worden.
- (6.) De volgelingen van Christus mogen zich wel in Christus Jezus verheugen, daar Hij hun tedere, zorgvolle Herder is, Die dag en nacht over hen de wacht houdt, om hen te hoeden en te weiden. Hij heeft al de onderherders last gegeven dat te doen: (Joh. 21:15, 16, 17) "Weidt Mijn lammeren, Hoedt Mijn schapen; Weidt Mijn schapen." (Hand. 20:28) "Zo hebt dan acht op uzelf en op de gehele kudde over dewelke u de Heilige Geest als opzieners gesteld heeft, om de gemeente Gods te weiden, welke Hij verkregen heeft door Zijn eigen bloed." Doch Hij is de Opperherder, en Hij zal voor hen allen zorgen: (Psalm 80:2) "O Herder Israëls, neem ter oren; Die Jozef als schapen leidt." En aangezien Zijn liefde zo groot is al Zijn macht, kunnen zij nooit gebrek hebben. (Psalm 23:1) "De Heere is mijn Herder, mij zal niets ontbreken."
- (7.) De gelovigen mogen zich zeer in Christus Jezus verheugen; want Hij is zulk een Heelmeester, Die al de krankheden van Zijn volk onfeilbaar kan genezen. Hij kent volmaakt al hun beproevingen, met al de gronden en gelegenheden daarvan, en Hij is gewillig op Zich te nemen allen te genezen, die zich in Zijn handen stellen. Hij is daarin zeer voorspoedig; nooit mislukte een genezing van hen, die zich ter genezing aan Hem toevertrouwden. Welke kwalen zij ook hadden, in de dagen Zijner bediening op aarde, (Matth. 12:15) "Hij genas ze allen." En Hij doet alles voor niets; Hij verwacht alleen, dat zij, die genezen zijn, zullen wederkeren om Gode de eer te geven door hun dank en lof en door hun gehoorzaam leven. Dat is dan ook niet meer dan een redelijke dienst, voor alles wat Hij voor hen gedaan heeft.

Deze dingen, die ik nu gemeld heb, zijn enkele van de redenen waarom al de volgelingen van Christus zich in Hem moeten verblijden; doch daartoe is het noodzakelijk, dat zij zich benaastigen om hun deel aan Hem vast te maken.

Ten tweede. *De vermaken van Jezus Christus, van alle eeuwigheid, waren met de mensenkinderen.* Deze twee uitdrukkingen: "het bewoonbaar gedeelte van Zijn aarde", en "de mensenkinderen", zijn dezelfde zaak, hoewel, zoals ik te voren opmerkte, met enig onderscheid. Al is het, dat mensen veel dingen in de wereld met enig vermaak kunnen beschouwen, toch geeft aandeel en eigendom aan iets het grootste vermaak. Als iets in zichzelf goed, kostbaar en gepast is en wij kunnen er tegelijkertijd deze ene gedachte aan toevoegen: *dat is van mij*; dat verhoogt ons vermaak daarin. Ik zal nu trachten aan te tonen waarom de vermaken van de Heere Jezus Christus van eeuwigheid met de mensen waren.

1. Dit was een oorzaak, dat Jezus Christus Zich vermaakte en verlustigde, dat Hij wist, dat Hij, door Borg voor Zijn volk te zijn en door hun schuld en straf te dragen, óók hun zonden zou wegdragen. Hij wist uit de voorwaarden van het verbond der verlossing, dat de ongerechtigheden Zijns volks door toerekening op Hem zouden aanlopen, evenals de zonden van het volk onder de wet werden beleden met de handen op het hoofd van het slachtoffer of het dier, dat geslacht zou worden; zo was er een zinnebeeldig overdragen van de zonden van de persoon op het offer (Lev. 16:21). Zo deed God de Vader de zonden van al Zijn volk op Christus aanlopen: (Jesaja 53:6) "De Heere heeft ons aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen."

Dan moet de Borg de rechtvaardigheid Gods voldoen voor de zonden van hen in wier plaats Hij stond, en de straf ondergaan, die zij wegens de zonde hadden verdiend. Hij moest een wijle tijds onder de vloek en toorn Gods liggen, opdat zij van de toekomstige toorn zouden worden verlost: (1 Thess. 1:10) "Jezus, Die ons verlost van de toekomstige toorn."

Wat de eeuwigheid betreft van de ellende van hen die verloren gaan, die wordt veroorzaakt doordat de Schuldeiser geen voldoening ontvangt; want indien dezelfde dag, dat iemand in de gevangenis werd geworpen, voldoening werd gegeven, zouden de schuldeiser en de gevangenebewaarder geen recht hebben die mens langer vast te houden. Iemand blijft echter zijn leven lang gevangene, omdat zijn schulden onbetaald blijven, want zijn schulden worden niet betaald door het dragen van zijn straf in de gevangenis; al is het een verdrukking voor de schuldenaar, toch is het geen afbetaling. De zielen, die verloren zijn, liggen eeuwig in de gevangenis, omdat de ellenden, die zij verdiend hebben, geen afbetaling van schuld is. Doch Jezus Christus kon niet eeuwig onder de toorn Gods liggen, omdat Hij de schuld, die aan de rechtvaardigheid Gods verschuldigd was, tot de laatste penning toe betaalde. Jezus Christus wist van eeuwigheid wat het Hem zou kosten om de plaats van een Borg te bekleden: (Spr. 11:15) "Als iemand voor een vreemde borg geworden is, hij zal zekerlijk verbroken worden." Velen hebben dat gedaan maar niemand zo als de Heere Jezus Christus. Wanneer iemand verbroken werd, omdat hij borg voor een ander was, was zijn voornemen niet om zich in zulke ongelegenheden te brengen, maar Jezus Christus wist wat het Hem zou kosten, om in de plaats van zondaren te staan. Toch willigde Hij dat niet alleen in, maar Hij nam het met blijdschap op Zich, en hoewel Zijn lijden onuitsprekelijk was, toch heeft Hij (Hebr. 12:2) "het kruis verdragen en de schande veracht." Er staat niet, dat Hij de vloek en de toorn Gods verachtte: O, die waren verschrikkelijk! Die maakten, dat "Zijn zweet werd gelijk grote druppelen bloeds, die op de aarde afliepen." Doch Hij verachtte de schande en de pijn van het kruis, in vergelijking bij de heerlijkheid die Hij Gode zou toebrengen, en hoeveel kinderen Hij tot de heerlijkheid zou leiden, doordat Hij door lijden geheiligd werd. Zo blijkt het, dat Jezus Christus de eeuwige zaligheid van Zijn volk naar ziel en lichaam verkoos boven Zijn eigen natuurlijk leven. Hij vergoot Zijn dierbaar bloed om hunne zielen te reinigen, te genezen en zalig te maken.

Dit vertoont de liefde van beiden, de Vader en de Zoon; de liefde van God de Vader in Jezus Christus voor ons te geven: (1 Joh. 4:10) "Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad, en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonden." Job was zich zijn behoefte aan een ander om voor hem te voldoen bewust, daarom bidt hij: (Job 17:3) "Stel mij een borg bij U." God de Vader heeft dat voor al Zijn volk gedaan: (Hebr. 7:22) "Van een zoveel beter verbond is Jezus Borg geworden." En het bereidwillig en met blijdschap aannemen van dit ambt door Christus toont, dat Zijn liefde de kennis te boven gaat (Eféze 3:19).

"Niemand heeft meerder liefde dan deze, dat iemand zijn leven zet voor zijn vrienden" (Joh. 15:13). Doch Jezus Christus stierf voor Zijn vijanden; voor zondaren, voor goddelozen (Rom. 5:6, 8 en 10). Het is voor u en mij van groot belang ons persoonlijk deel aan de dood van Jezus Christus vast te maken, om met de Apostel te kunnen zeggen: (Gal. 2:20) "Hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof des Zoons Gods, die mij liefgehad heeft, en Zichzelven voor mij overgegeven heeft." Als u de troost van de laatste woorden wilt genieten, dan moet u proberen de eerste vast te maken, namelijk: *dat uw leven, door het geloof des Zoons Gods moge zijn.*

2. De vermakingen van onze Heere Jezus Christus waren van eeuwigheid met de mensen, uit deze overweging, dat in het zaligmaken van Zijn volk, door Zijn gehoorzaamheid in leven en in sterven, al de Goddelijke volmaaktheden meer zouden ontplooid en verheerlijkt worden dan al de andere werken van God; meer dan in het werk der schepping en de gehele wonderbare leiding der Goddelijke voorzienigheid met Zijn volk, van af het begin tot aan het einde der wereld. Veel van de volmaaktheden Gods werden in deze twee dingen tentoongespreid, doch meer in het groter werk der verlossing.

(1.) De oneindige *wijsheid* Gods ontplooid in het uitvinden van zulk een weg van verlossing voor verloren zondaren, waarin de oneindige rechtvaardigheid Gods geen schade leed, maar geheel en al werd bevredigd, en waarin de heilige verbroken wet God. verheerlijkt en heerlijk gemaakt werd; namelijk door de gehoorzaamheid en de dood van Jezus Christus, Die God-Mens was. Op grond van Zijn borgtochtelijke gerechtigheid kan "God rechtvaardig zijn, en de Rechtvaardiger van allen die in Jezus Christus geloven" (Rom. 3:26). In Hem "hebben de goedertierenheid en waarheid elkander ontmoet, en de gerechtigheid en vrede elkander gekust" (Psalm 85:11). Er is een heerlijke harmonie in al de Goddelijke eigenschappen; zij zijn volkomen verzoend in Gods weg van rechtvaardigmaking en verlossing van zondaren door het geloof in Christus en Zijn gerechtigheid. In deze weg van verlossing is de Goddelijke rechtvaardigheid geheel en al voldaan, en de heilige wet Gods verliest niets, niet de minste korting behoeft verleend te worden; ja, meer dan dat, de Heere Jezus, onze Borg, bracht aan de heilige wet van God zulke gehoorzaamheid toe als de wet niet kon eisen, namelijk de gehoorzaamheid van God-Mens in dezelfde Persoon. Want hoewel de wet de uiterste gehoorzaamheid van Hem kon eisen als Mens, geworden zijnde onder de wet, toch kon zij zijn gehoorzaamheid als God-Mens niet eisen. Hoewel Jezus Christus als God niet onder de wet was, en de Godheid ook niet kon gehoorzamen of sterven, maar Zijn menselijke ziel en lichaam alles waren, dat kon gehoorzamen of lijden; toch, omdat de gehoorzaamheid van Christus, onze Borg, in leven en sterven in de Persoon van de Zoon van God werd bewezen, gaf die vereniging van de menselijke natuur met Zijn Goddelijke Persoon oneindige waarde aan Zijn gehoorzaamheid en dood, en maakte die verdienstelijk; het was meer dan de heilige geestelijke wet van Hem, als de Borg, in de plaats van Zijn volk kon eisen.

En zo hebben de *goedertierenheid en waarheid* elkander ontmoet. Maar hoewel de goedertierenheid Gods nu vrij werkt in iedere ware gelovige vergeving te schenken en zalig te maken, toch kan niet naar waarheid worden gezegd, *dat de goedertierenheid, over de rechtvaardigheid triomfeert*; dat is een onschriftuurlijke en onvoorzichtige uitdrukking. Maar wij mogen zeggen, dat rechtvaardigheid en goedertierenheid volkomen zijn overeengekomen, en beiden in de zaligheid van iedere gelovige zijn tentoongespreid en verheerlijkt. Vergeving van zonde door Jezus Christus en Zijn gerechtigheid is een daad van rechtvaardigheid zowel als van goedertierenheid: (Rom.

3:26) "Tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid in deze tegenwoordige tijd; opdat Hij rechtvaardig zij, en rechtvaardigende dengene, die uit het geloof in Jezus is." (1 Joh. 1:9) "Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeeft."

Het is rechtvaardig ten opzichte van Jezus Christus, maar goedertierenheid en genade ten opzichte van ons. Gods rechtvaardigheid nu volkomen bevredigd zijnde, en haar volle eis ontvangen hebbende uit handen van de Borg, kan van elke gelovende zondaar zeggen, wat van de zich bekerende kranke wordt gezegd in Job 33:24: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening voor hem gevonden"; dat is, de prijs van het dierbaar bloed van Jezus Christus, óf, wat hetzelfde is, Zijn gehoorzaamheid in leven en sterven. Dit maakt de rechtvaardigmakende gerechtigheid uit van iedere ware gelovige. Dit is hetzelfde als wat "de rechtvaardigheid Gods" wordt genoemd, omdat God er in voorzien heeft, omdat Hij de waarachtige God was, Die haar heeft uitgewerkt en aangebracht; en zij wordt de rechtvaardigheid des geloofs genoemd, omdat zij de onze wordt door het geloof in Jezus Christus. Van God wordt gezegd, dat Hij dit rantsoen of verzoening heeft gevonden, omdat zij door oneindige wijsheid is uitgevonden; en het is ook waar van de rechtvaardigheid Gods, daar Hij ze aannam in de plaats van zondaren; en God vindt haar daar, waar gelovige zondaren die volmaakte gerechtigheid tot de rechtvaardigheid Gods brengen om in hun plaats voor hen te voldoen.

(2.) De oneindige *heiligheid* Gods is ook tentoongespreid en verheerlijkt door de gehoorzaamheid en de dood van Jezus Christus, onze Borg, die de schuld der zonden van Zijn volk op Zich heeft genomen. Hoewel Hij beide in Zijn natuur en leven de Heilige God was, en in Zijn dood het onbestraffelijk en onbevleete Lam Gods; toch toonde de heilige God Zijn haat tegen de zonde, toen zij, alleen door toerekening, op Jezus Christus werd gevonden. Ook toen werd van Hem gezegd: (Rom. 8:32) "Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft." Hij spaarde Hem niet; Hij onthield Hem ons niet, maar "Hij heeft Hem voor ons allen overgeleverd." Hij spaarde Hem niet, niets werd afgedaan van de straf, die wij wegens de schuld der zonde verdiend hadden. Hij goot al de fiolen van Zijn toorn over Hem uit; Hij deed al de golven en baren over Zijn ziel gaan.

O, dat elke onboetvaardige zondaar dit wilde overwegen, en de zonde vrezende! Heeft God Zijn eigen, eeuwige en geliefde Zoon niet gespaard, toen Hij als een Borg voor anderen stond; geef dan acht op uzelf dat Hij mogelijk u niet spare! Zo waarachtig als de Heere leeft, indien u verdergaat in uw toegeven aan de zonde zal Hij u niet sparen. Indien dit aan het groene hout werd gedaan, wat zal dan aan het dorre geschieden? Indien Gods rechtvaardigheid en heiligheid zo handelde met Zijn geliefde Zoon, Die nooit Zijn gebod heeft overtreden, maar altijd deed wat Hem welbehaaglijk was, wat zal Hij dan met Zijn vijanden doen? Waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen? Waar? Zij moeten allen verschijnen voor de ontzaglijke rechterstoel van de onpartijdige Rechter der ganse aarde. Dan zal openbaar worden wat u gedaan hebt; hoe u geleefd hebt; welk gezelschap u hebt gekozen, terwijl u God hebt gebeden van u te wijken en geen lust had aan de kennis van Zijn wegen. Dan zal blijken tegen welke waarschuwingen in u gezondigd hebt; welke goedheid u hebt misbruikt, en welke lage lusten u hebt liefgehad, gehoorzaamd en gediend; welke overtuigingen u hebt gesmoord, en hoe u het Woord en de ordinantiën van Christus hebt veracht. Zo zeker als God waarachtig is, zal Hij met onboetvaardige zondaren handelen naar hun werken: "Wee de goddeloze, het zal hem kwalijk gaan; want de vergelding zijner handen zal

hem geschieden." Maar God heeft gezegd, dat het de rechtvaardigen wel zal gaan; die zullen in Christus gevonden worden, de Rechter zal hun Vriend zijn; Hij zal hen in de dag des oordeels openlijk vrijspreken en als de Zijnen erkennen. Hij zal hen toespreken als goede en getrouwe dienstknechten, en hen doen ingaan in de vreugde huns Heeren. In het vooruitzicht van deze eeuwige zaligheid, worden zij genodigd hunne hoofden op te heffen.

(3.) *De oneindige waarheid en getrouwheid Gods* werden tentoongespreid en verheerlijkt in de gehoorzaamheid en de dood van Jezus Christus, als onze Borg. Het was de mens .in de bedreiging gezegd: (Gen. 2:17) "Ten dage, als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven", en door het verbreken van de wet Gods werd de mens de natuurlijke en de eeuwige dood onderworpen en ook de geestelijke dood kwam in, door de zonde. En daar Jezus Christus als Borg voor Zijn volk stond, zo moest Hij voor hen sterven, om hen van de geestelijke en eeuwige dood te kunnen verlossen; maar Hij verlost hen niet van de natuurlijke dood. Toch zullen zij niet eeuwig sterven, omdat Jezus Christus de schuld van Zijn volk betaald en hun leven gekocht heeft voor de grote prijs van Zijn dierbaar bloed. (Rom. 10:8) "Het lichaam is wel dood om der zonde wille", het is sterfelijk geworden. Toen de zonde in de wereld kwam, kwam de dood met haar in, doch hoewel allen een natuurlijke dood moeten sterven, toch "is de geest leven", de ziel zal eeuwig leven, "om der gerechtigheid wille"; namelijk de volmaakte gerechtigheid van Jezus Christus onze Borg, die de onze wordt door het geloof. Daarom zal hij, "die in Christus gelooft, leven, al ware hij ook gestorven."

(4.) De barmhartigheid, genade en ontferming Gods worden tentoongespreid en verheerlijkt in onze Heere Jezus Christus, jegens de onwaardige mensen: (Titus 3:5) "Hij heeft ons zaliggemaakt naar Zijn barmhartigheid; doch niet door oneindige barmhartigheid zonder, aan de Goddelijke rechtvaardigheid; maar het is barmhartigheid, zoals zij bestemd is voor ons, die in onszelf beschouwd, door de val ellendige schepselen zijn. Zo staat er geschreven, dat wij door genade zalig worden: (Eféze 2:8) "Want uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof; en dat niet uit u, het is Gods gave." Onze verlossing en zaligheid werd duur gekocht door onze Borg, Jezus Christus, namelijk door Zijn dierbaar bloed, maar het is een genadegift voor de mensen; zo is Jezus Christus Zelf, en zo zijn al Zijn weldaden: (Eféze 1:7) "Wij hebben de verlossing door Zijn bloed, namelijk de vergeving der misdaden, naar de rijkdom Zijner genade."

Dat is het tweede hoofdpunt, in antwoord op de vraag, *wat de gronden zijn van de vermaken van Jezus Christus, van eeuwigheid, in de mensen.*

3. De vermaken van Jezus Christus van eeuwigheid met de mensen vloeiden voort uit het aangenaam vooruitzicht, dat Hij had, dat zij door het geloof met Hem zouden worden verenigd; dat Hij hun Hoofd zou zijn, zowel van levensinvloeiing als van regering, en dat zij Zijn levende leden zouden zijn; dat Hij de ware Wijnstok zou zijn, en zij de levende, vruchtbare ranken in Hem (Joh. 15). Hij vermaakte Zich in hun personen, zoals Hij ze zag staan in al de meest liefelijke betrekkingen tot Hem, en Hij tot hen: (Matth. 12:50) "Want zo wie de wil Mijns Vaders doet, Die in de hemelen is, denzelve is mijn broeder, en zuster, en moeder." Zij zijn als Zijn oogappel: (Zach. 2:8) "Die ulieden aanraakt," in een weg van vervolging en haat, "die raakt Mijn oogappel aan." Wanneer Jezus Christus Zich van eeuwigheid verlustigde in de mensen, veronderstelt dit een gezicht van Zijn deel aan hen; niet zoals Hij hun Schepper en Bewaarder was, want dat was en is Hij van al de schepselen in de hemel en op aarde,

van het ene zowel als van het andere. Doch Hij beschouwde Zich als het Hoofd en de Verlosser van allen, die de Vader in Hem had uitverkoren van voor de grondlegging der wereld: (Eféze 1:4) "Gelijk Hij ons uitverkoren heeft in Hem, voor de grondlegging der wereld"; en zo waren zij van Christus door de gift des Vaders. Zo spreekt Hij tot de Vader: (Joh. 17:6 en 10) "Zij waren Uwe, en Gij hebt Mij dezelve gegeven." Hij vermaakte Zich in hen, dat zij "de Zijnen" waren, van uit anderen uitgehaald om Zijn geestelijk zaad te zijn, overeenkomstig het verbond der verlossing tussen de Vader en Hem: (Jesaja 53:10) "Doch het behaagde de Heere Hem te verbrijzelen; Hij heeft Hem krank gemaakt; als Zijn ziel haar tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien, Hij zal de dagen verlengen en het welbehagen des Heeren," namelijk de roeping, bekering en het zaligmaken van zondaren, "zal door Zijn hand gelukkiglijk voortgaan." Jezus Christus merkte hen aan als degenen, die Hij duur zou kopen. Hij zou Zijn leven geven "tot een rantsoen voor velen"; dat is, voor Zijn schapen: (Joh. 10:15) "Ik stel Mijn leven voor de schapen."

Bovendien zijn zij van Christus door hun eigen keus van Hem; zij nemen Hem aan, en betrouwen op Hem; zij geven zich aan Hem over, zij erkennen Hem als hun Heere; zij onderwerpen zich aan Zijn regering en aan Zijn gerechtigheid; zij grijpen Zijn verbond aan en verbinden zich om des Heeren te zijn: (Psalm 116:16) "Och Heere, ik ben Uw knecht, ik ben Uw knecht", een zoon Uwer dienstmaagd; Gij hebt mijn banden losgemaakt. (Jesaja 26:13) "Heere onze God, andere heren behalve U hebben over ons geheerst; doch door U alleen gedenken wij Uws Naams."

4. De vermaken van Jezus Christus met de mensen van eeuwigheid waren in het vooruitzicht, dat Hij de rijkdommen der genade tot hun zielen overbrengen. Wij hebben een aanwijzing hiervan in het verband: (vers 18) "Rijkdom en ere is bij Mij, duurzaam goed en gerechtigheid." De rijkdom en ere dezer wereld zijn geheel en al ter beschikking van Jezus Christus, als "de Overste der koningen der aarde"; al de koninkrijken der aarde zijn Zijne en Hij geeft ze aan wien Hij wil. Maar dat zijn niet de rijkdom en eer, die Hij in de voornoemde tekst bedoelt; doch de ware rijkdom, of de genade Gods in waarheid en de eer, die van God alleen komt. Niet dezulke, die zich vleugelen maken en wegvliegen als een arend, maar duurzame rijkdom, de genade van de Geest Gods in de ziel. En die gerechtigheid waarmede elke gelovige gekleed en versierd is, dat is een eeuwige gerechtigheid, welke is tot allen en over allen die geloven. Zo zijn de gelovige zielen schoon door Zijn heerlijkheid, die Hij op hen gelegd heeft. En dan de rechtvaardigheid van heiligmaking, om hen te reinigen en te genezen, en het beeld van Jezus Christus gelijkvormig te maken (Rom. 8:29) ; en hen bekwaam te maken tot de dienst en de genieting van God, beide hier en in de hemel.

5. Nog een andere reden van de vermaken van Christus met Zijn volk van eeuwigheid is, dat Hij Zijn beeld van genade en heiligheid in hen aanschouwde. Toen Hij Zijn werken in de eerste schepping had voleindigd, overzag Hij wat Hij gemaakt had, en ziet, het was alles zeer goed; Hij had een welbehagen, voldoening en verlustiging in het wonderbaar voortbrengsel van Zijn oneindige wijsheid en almachtige kracht beide in de hemel en op aarde. En werkelijk alles was volmaakt gedaan en zeer Gode waardig; er behoefde niets aan toegevoegd of in het minste veranderd te worden, om het schoner of nuttiger te maken. Hoe wijd verschilt dit van de werken der wijste mensen! Wanneer zij een kunstig stuk werk hebben uitgevonden, dat door alle vindingrijke mensen wordt bewonderd; toch zal hij, die het gemaakt heeft, of iemand anders reden vinden het te veranderen en enkele delen daarvan te

verbeteren. Doch van af de schepping der wereld, hoewel zij reeds vele duizenden jaren heeft gestaan en wijze mensen, de een na de ander, tijd hebben gehad de onderscheidene delen der werken van Jezus Christus te bestuderen, in de vorming van alles wat in de hemel en op aarde is; toch kunnen redelijkerwijze geen veranderingen worden voorgesteld, waarin Gods werken kunnen worden verbeterd. Doch laat de eerste schepping zijn wat zij wil, de Heere Jezus Christus vermaakte Zich van eeuwigheid meer in het vooruitzicht van de tweede schepping, dat is, in Zijn werk van genade en heiligheid in de zielen van mensen, en in de oefening en de toeneming van hun genaden; want Jezus Christus wist, dat Hij de overste Leidsman en Voleinder des geloofs zou zijn. Jezus Christus heeft nergens zulke dingen van de eerste schepping gezegd als van de tweede. Hij noemt de verlostten Zijn deel, Zijn schat, Zijn wijngaard, Zijn erfenis en Zijn juwelen, welke benamingen alle Zijn vermakingen in hen aantonen.

6. De Heere Jezus Christus vermaakt Zich van eeuwigheid met de mensen in het vooruitzicht van hun oprechte diensten, die zij in geloof en liefde zouden doen. Hoewel Hij hen niet verkoos om hun geloof, of liefde, of tevoren geziene goede werken; echter verlustigde Hij Zich in het vooruitzicht van wat Hij in hen zou werken, en de hulpe en bijstand die Hij hen zou verlenen. Zij dienen Hem zo gebrekkig, dat zij zich dikwijls schamen over hetgeen zij doen, doch daar zij in het geloof en in Zijn Naam gedaan worden, verlustigt Hij Zich in hen.

6. Jezus Christus vermaakte Zich van eeuwigheid in de mensen in het vooruitzicht van hetgeen Hij jegens hen zou doen als de Profeet Zijner Kerk, om hun de zin en de wil van God tot hun zaligheid te leren, hetwelk zij nodig hebben zolang zij op aarde zijn. Een verwijzing daarnaar hebben wij in het verband: (vers 20) *"Ik doe wandelen op de weg der gerechtigheid."*

Dit is voor Jezus Christus een vermakelijk werk. Ziende op dezulken, die van de Heere geleerd waren, drukte Hij daarover, en over de grond daarvan Zijn blijdschap uit: (Matth. 11:25, 26) "In dienzelven tijd antwoordde Jezus en zeide: Ik dank U Vader, Heere des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt, en hebt dezelve de kindertrens geopenbaard. Ja Vader, want alzo is geweest het welbehagen voor U." Ook onze tekst geeft te kennen, dat het vooruitzicht daarvan onze Heere Jezus van eeuwigheid groot vermaak verschafte. Het is het ambt van Jezus Christus Zijn volk te onderwijzen en te leiden. Door Zijn Woord en Geest zal Hij hen in alle waarheid leiden, en hen bewaren voor noodlottige dwalingen; hen doen wandelen op de weg der gerechtigheid en hen zo van de paden der zonde afhouden en bewaren voor de paden des inbrekers. Zijn onderwijzing en leiding is nood "het is niet bij een man, die wandelt, dat hij zijn gang richt." Hoewel het nieuwe schepsel van de Heere geleerd wordt, toch is het maar gedeeltelijk verlicht. "Wij kennen slechts ten dele," daarom zullen wij steeds nodig hebben met Job te bidden: "Behalve dat ik zie, leer Gij mij." Ziet hoe David daarom bidt: (Psalm 25:4) "Heere, maak mij Uw wegen bekend; leer mij Uwe paden"; (vers 5) "Leid mij in Uwe waarheid, en leer mij, want Gij zijt de God mijns heils." Hun pad is somtijds twijfelachtig, en dan hebben zij nodig geleerd te worden; somtijds is het ruw en dan moeten zij geleid worden; daarom bidt hij om beide.

Wanneer Jezus Christus heeft gezegd: "Ik doe wandelen op de weg der gerechtigheid"; dan worden daarmede drie dingen bedoeld.

- (1.) Dat God hun de enige weg wijst *waarin Hij zondaren rechtvaardigt*, of waarin "Hij rechtvaardig zij, en rechtvaardigende degenen, die in Jezus geloven"; dat is, niet door de werken der rechtvaardigheid, die wij gedaan hebben, maar door zijn barmhartigheid en genade, door de volmaakte gerechtigheid van onze Heere Jezus Christus, die door Hem als onze Borg zijn gewrocht en door het geloof worden aangegrepen. Wanneer de Heere Jezus als Profeet de zondaar deze weg wijst van vergeving van zonde, aanneming bij God en verkrijging van het eeuwige leven; en de ziel als Koning voor deze weg der zaligheid inwint, dan doet Jezus Christus wandelen op de weg der gerechtigheid.
- (2.) Met Zijn doen wandelen op de weg der gerechtigheid kan ook worden bedoeld, *dat Hij hen onderwijst in de verborgenheid der heiligmaking*. Niet alleen om de noodzakelijkheid daarvan aan te tonen; want "zonder heiligmaking zal niemand de Heere zien"; maar ook om hen te onderwijzen in de enige weg om die te verkrijgen, hetgeen voor de meeste mensen een verborgenheid is. Sommigen houden het alleen voor een reformatie van leven, of manieren; óf, dat het in zedelijkheid bestaat; óf, om zich vriendelijk te gedragen jegens zijn naaste; óf, zich te wachten voor grove zonden. Maar die heiligheid welke noodzakelijk is tot de zaligheid bestaat in de herstelling van het beeld Gods in de ziel, bestaande in ware rechtvaardigheid en heiligheid. Zij bekeert de ziel van de liefde tot de haat der zonde, en van een afkeer van heiligheid tot een hoogachten daarvan, en om daarnaar te verlangen, en er om te bidden en te arbeiden.
- (3.) In de weg der gerechtigheid te doen wandelen is ook de ziel te bewegen Zijn voorbeeld na te volgen, gelijk Hij ons heeft getoond hoe wij Gode welbehaaglijk moeten wandelen. Opdat wij ons in de wet van God mogen verlustigen naar de inwendige mens, en het onze spijs en drank moge rekenen Zijn wil te doen.

8. Jezus Christus vermaakte Zich in het vooruitzicht, dat Hij van eeuwigheid had, dat al Zijn volk tot de heerlijkheid zou worden gebracht, om eeuwig bij Hem te zijn. Met het oog hierop nam Hij hun natuur aan, droeg Hij hun zonde; legde Hij Zijn leven af, en leeft Hij nu in de hemel om voor hen te bidden. Hij deed dat toen Hij op aarde was, in het bijzonder opdat zij allen veilig in de hemel zouden worden gebracht: (Joh. 17:4) "Vader, Ik wil, dat daar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen." Met het oog hierop geeft Hij hun Zijn Geest en Zijn genade, als het onderpand en zegel van de hemel, en de dingen, die met de zaligheid gevoegd zijn. Hij maakt hen nu Zijn beeld gelijkvormig, en maakt hen geschikt voor de erfenis der heiligen in het licht. Hij zal dan ook wederkomen, en hen tot Zich nemen, opdat zij ook mogen zijn waar Hij is (Joh. 14:3). Deze ere en zaligheid is voor alle kinderen Gods weggelegd: (1 Joh. 3:2) "Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods, en het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen. Maar wij weten, dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen; want wij zullen Hem zien gelijk Hij is."

Zo heb ik het leerstellig gedeelte van onze tekst afgehandeld en de verschillende delen daarvan verklaard.

4. De eeuwige liefde van Jezus Christus tot een verloren wereld

"Toen was Ik een Voedsterling bij Hem, en Ik was dagelijks Zijn vermaken, te aller tijd voor Zijn aangezicht spelende. Spelende in de wereld Zijns aardrijks; en Mijn vermakenen zijn met de mensenkinderen." Spreuken 8:30, 31

Het leerstellig gedeelte van de tekst hebbende afgehandeld, is mijn voornemen met Gods hulp twee dingen te doen.

1. Negen gevolgtrekkingen, of gebruiken uit de verhandelde waarheden af te leiden; en die toepassen. (5^e preek)
2. Bijzonder acht te geven op zulke gebruiken en toepassing als de persoonlijke Wijsheid Gods Zelf maakt van de leer, die in de tekst vervat is, welke wij geenszins mogen voorbijzien. (6^e preek)

Vermaakte onze Heere Jezus Christus Zich van eeuwigheid in de mensen?

Dan leiden wij daaruit af:

EERSTE GEBRUIK

Dat de liefde van Jezus Christus tot Zijn volk een *eeuwige* liefde is, en dat al de genade, die mensen in de tijd ontvangen uit de volheid van Jezus Christus de vruchten zijn van Zijn eeuwige liefde. Dit wordt ook gezegd van de krachtdadige roeping, of van de Goddelijke trekking van zielen, om Jezus Christus aan te nemen: (Jer. 31:3) Ik heb u liefgehad met een eeuwige Liefde, daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid," dat is:

- (1.) Ik heb u afgetrokken van uw liefde tot de zonde, en van uw gewoonte van zondigen, en uw ziel overgehaald om uw afgoden der zonde weg te werpen. Ik heb u tot God getrokken door oprechte bekering, om alle bekende zonden te verlaten en te haten, en een walging te hebben van uzelfen over al de boosheden, die gij gedaan hebt" (Ezech. 20:43). Dit is Gods werk van het bekeren der ziel tot Hem: (Jer. 31:18) "Bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn, want Gij zijt de Heere mijn God."
- (2.) Ik heb u getrokken om Jezus Christus door het geloof aan te nemen en uw ziel aan Hem over te geven, en het verbond vast te houden (Jesaja 56:4 en 6); God in Christus tot uw God en deel te kiezen, en het goede deel te kiezen, dat nooit van u zal worden weggenomen (Lukas 10:42).
- (3.) Ik heb u getrokken tot de liefde en de beoefening der godzaligheid. Dit is het trekken waarom de gelovigen steeds bidden, en dat zij zolang zij leven nodig zullen hebben: (Hoogl. 1:4) "Trek mij, wij zullen U nalopen." Waar de genade Gods is, daar zal behoefte zijn aan nieuwe invloeden des hemels, in de weg van de plicht.

TWEEDE GEBRUIK

Indien de liefde en de vermakenen van Jezus Christus van eeuwigheid tot in Zijn volk waren, dan moet Zijn liefde noodzakelijk tot ons zijn, *voordat* de onze tot Hem kan zijn. De onze is in de tijd, de Zijne is van eeuwigheid. Zo staat van de liefde Gods des Vaders geschreven: (1 Joh. 4:10) "Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons heeft liefgehad," dat is, dat Hij ons eerst heeft liefgehad, en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonden." Zo wordt ook van de

liefde van Jezus Christus getuigd (vers 19) "Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft." Zijn liefde bewoog Hem onze natuur aan te nemen, onze schuld te dragen, voor ons te lijden en te sterven, voordat wij Hem konden liefhebben; want Hij stierf voor Zijn vijanden, niet voor Zijn vrienden: (Rom. 5:6) "Christus is voor de goddelozen gestorven; niet voor dezulken, die Hem liefhadden, maar voor zondaren. Jezus Christus was door Zijn eigen liefde bewogen, niet door de liefde of beminlijkheid van mensen, om Zijn leven voor hen te geven: (Gal. 2:20) "Die mij liefgehad heeft, en Zichzelven voor mij heeft overgegeven." Er zijn zeer veel dingen, die Jezus Christus voor mensen moet doen, als vruchten Zijner liefde, voordat het mogelijk is, dat zij Hem kunnen liefhebben. Hij moet hun Zijn Geest geven; Hij moet hen krachtadig roepen door Zijn genade; Hij moet het geloof in hun harten werken; want zolang Hij deze voorafgaande daden van Zijn liefde en genade niet werkt, is het onmogelijk, dat zij een vonkje oprechte liefde voor Hem kunnen hebben. Daarom is Zijn liefde eerst, en verkiest Hij de ziel, zonder enige andere beweegreden, dan Zijn welbehagen.

DERDE GEBRUIK

Indien de liefde van Jezus Christus tot Zijn volk van eeuwigheid was, dan is Zijn liefde *onveranderlijk*; zij zal eeuwig duren. Dit schijnt ingesloten te zijn in die woorden: (Joh. 13:1) "Alzo Hij de Zijnen, die in de wereld waren, liefgehad heeft, zo heeft Hij ze liefgehad tot den einde." Wij kunnen de liefde van onze medescheepselen spoedig verliezen, want zij en wij zijn veranderlijk. Het kan zijn, dat zij een tijdlang niet kunnen uitdrukken hoe moeilijk het hun zou vallen uw gezelschap te moeten missen; doch na een korte tijd zullen zij er misschien weinig om geven, veel minder er naar verlangen. Maar Jezus Christus is Dezelfde, gisteren en heden en tot in eeuwigheid, wat Zijn Persoon en Zijn Goddelijke volmaaktheden betreft, en zo is Hij ook in Zijn voornemen, beloften en liefde.

- (1.) Afstand van *plaats* maakt geen verandering in de liefde van Christus tot Zijn volk. Hij was in de hemel toen Hij Zijn liefde op de mensenkinderen vestigde. Hoewel Hij nu in de hemel is, waar Hij hulde ontvangt van heiligen en engelen, en Zijn volk hier op aarde is; toch heeft Hij, op die, grote afstand, dezelfde liefde tot hen als ooit tevoren. Hier op aarde is het met kennissen maar al te veel volgens het spreekwoord: *Uit het oog, uit het hart*. Maar zo is het niet met Jezus Christus. Hij draagt Zijn volk op Zijn hart, Hij heeft hen in Zijn beide handpalmen begraven (Jesaja 49:16).
- (2.) Afstand van Zijn *tijd* brengt geen verandering teweeg in de liefde van Christus tot Zijn volk. Hij had hen lief voordat zij een aanzijn hadden, en al gaan er duizend eeuwen voorbij, en al veranderen scheepselen met de tijd, toch zijn Christus en Zijn liefde, die van voor de tijd zijn, altijd dezelfde en dat zullen zij eeuwig en altoos zijn: (1 Kor. 13:8) "De liefde vergaat nimmermeer"; dat is: de ware liefde vermindert nooit. Indien deze bewering doorgaat ten opzichte van de oprechte liefde van Christenen tot elkander, hoe veel te meer, wanneer hij wordt toegepast op de liefde van Jezus Christus tot hen. Doch in plaats van hen in hun verdrukkingen en benauwdheden te vergeten, neigt Zijn liefde Hem medelijden met hen te hebben en hun lasten te dragen. Hij beveelt hun, dat zij hun last, door geloof en gebed op Hem zullen werpen, en heeft beloofd, dat Hij hen zal ondersteunen: (Psalm 55:23) "Werpt uw zorg op de Heere." Of het uit bezorgdheid of vrees, uit pijn of ziekte, uit verliezen of teleurstellingen

voortvloeit; als de last te zwaar voor u en uw zwakke genade is, werpt uw lasten en zorgen op Hem, "en Hij zal u onderhouden." Of, als Zijn volk uit het leven in de dood, en uit de tijd in de eeuwigheid overgaat, dat verandert de liefde van Christus niet: (Rom. 8:38, 39) "Want ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus onze Heere."

- (3.) Al het tegenwoordig onwaardig gedrag van de volgelingen van Christus zal Zijn liefde tot hen niet uitblussen: (Hoogl. 8:7) "Vele wateren zouden deze liefde niet kunnen uitblussen. O hoeveel tergende zonden worden in Gods volk gevonden, nog nadat zij iets van de vruchten van eeuwig liefde hebben geproefd en ondervonden! O, hoe weinig geloof! hoeveel ongeloof! hoe ondankbaar voor barmhartigheden! hoe vergeetachtig van de herhaalde goedertierenheden Gods over hen! hoe moeilijk onder verdrukkingen! Hoe weinig goede vrucht hebben zij voortgebracht tot verheerlijking Gods, en tot ere van Christus, en ten dienste van zielen! Doch de liefde van Christus is, evenals Hijzelf, onveranderlijk. En het is goed voor de beste Christenen, dat het zo is: (Mal. 3:6) "Ik, de Heere, worde niet veranderd; daarom zijt gij, o kinderen Jacobs niet verteerd." Waarom wordt niet gezegd: *daarom zijt gij, openlijke zondaren, gij, die onheilig en goddeloos leeft, niet verteerd?* Het is toch zowel van het geestelijk als van het vleeselijk zaad Jacobs waar. O, kinderen Jacobs, er is genoeg in u, als God de ongerechtigheid strikt wilde tekenen om u uit Zijn gunst te werpen. Doch hoewel Hij gewis Zijn ongenoegen over hun zonden zal tonen, toch zal Hij Zijn liefde en Zijn verbondstrouw jegens hen houden; evenals een liefhebbend vader zijn kinderen pijnlijk kan kastijden wegens hun misslagen, zonder hen echter te onterven. God getuigt dat in Psalm 89:31-35: "Indien Zijn kinderen Mijn wet verlaten (letterlijk Salomo, maar wezenlijk en geestelijk Jezus Christus) en in Mijn rechten niet wandelen; indien zij Mijn inzettingen ontheiligen, en Mijn geboden niet houden; zo zal Ik hun overtredingen met de roede bezoeken, en hun ongerechtigheid met plagen. Maar Mijn goedertierenheid zal Ik van hen niet wegnemen, noch in Mijn getrouwheid niet feilen. Ik zal Mijn verbond niet ontheiligen, en hetgeen uit Mijn lippen gegaan is, zal Ik niet veranderen", (dat is, de belofte Gods). Dit gedeelte van de Schrift verschaft een zuivere grond van troost voor alle oprechte gelovigen, die, hoewel zij hun misstappen en ongewilde fouten en gebreken hebben, toch zorgvuldig zijn om zich te wachten voor alle schijn des kwaads. Hoewel zij om hun gebreken met recht Zijn Vaderlijke kastijdingen mogen verwachten, opdat Hij getuigenis geve van Zijn haat tegen de zonde, toch zal Hij Zijn verbond met Zijn volk, en Zijn belofte, die Hij hun gedaan heeft, niet verbreken. Maar deze tekst geeft generlei bemoediging aan mensen van losbandige beginselen en praktijken, die een wetteloze vrijheid willen nemen om te zondigen, omdat de genade Gods overvloediger is geworden; en de leer van vrije genade misbruiken om hun zonden te verontschuldigen en hun schuldige consciënties rustig te houden. Zij, die de leer der genade aankleven, met geen beter doel dan om hun losbandig leven te dekken, hebben de genade Gods nooit waarlijk gekend; want zowel het Evangelie der genade Gods *als de genade des Evangelies onderwijst ons, dat wij de goddeloosheid en de wereldse begeerlijkheden verzakende, matiglijk en rechtvaardiglijk en Godzaliglijk leven zouden in deze tegenwoordige wereld, (als dezulken die geregeld) verwachten de zalige hope en verschijning der heerlijkheid des groten Gods en onzes Zaligmakers Jezus*

Christus (Titus 2:12, 13). Laten wij trachten deze dingen, de standvastigheid en de liefde van Christus tot ons, op ons gemoed ingedrukt te hebben; dat het zonder enige beweegreden van het schepsel was; niet uit enig voorgezien goed; want zij waren blind, doof, mismaakt, schuldig, onrein, naakt, arm, vervloekt, veroordeeld, vijanden, opstandelingen, onnut, geneigd tot alle kwaad, afkerig van alle goed. O hoe wonderlijk is het, dat Jezus Christus Zijn liefde op zodanige als deze zijn zou vestigen, en dat Zijn vermaken met de mensen zouden zijn; terwijl Hij wist, dat zij niets in zich hadden, dat aangenaam was, dan hetgeen Hijzelf in hen moet werken en hun geven! Als zij goed worden, moet Hij hen zo maken. Zij hebben niets goeds, dan wat zij van Hem verkrijgen, en zij kunnen niets goeds doen, wanneer Hij hen niet bijstaat en al hun werken in hen en voor hen werkt. O hoe rijk en vrij is de genade Gods over de gevallen mens! Dit moest de ontvanger dringen tot liefde, dankbaarheid en heiligheid.

VIERDE GEBRUIK

Wij leiden hieruit ook af, dat de grootste eer, die Jezus Christus de mensen op aarde kan bewijzen, is, dat Hij Zich in hen verlustigt. Dit is het toppunt van liefde, deze eer hebben al de heiligen; dit is de gelukzaligheid der ware gelovigen, dat God in Christus tot hen kan zeggen, wat Hij tot Israël zeide: "*Gij zult genoemd worden: Mijn lust is aan haar*" (Jesaja 62:4). De vermaken van Jezus Christus in Zijn volk sluit ook de volgende dingen in:

- (1.) Zijn deel aan hen. Iemand kan eens anders landgoed of huis bewonderen, maar hij vermaakt zich het meest in het zijne. Er zijn sommigen van de kinderen der mensen, die boven de ganse aarde benevens hen, op veel gronden van Christus zijn: Zoals zij in Hem waren uitverkoren voor de grondlegging der wereld; zoals zij de gift des Vaders aan Hem waren; zoals Hij hen gekocht heeft, en zoals zij zich aan Hem hebben overgegeven. Deze zijn de Zijnen, niet alleen als Schepper of Bewaarder, maar als Verlosser en Zaligmaker van de verloren schapen. Deze zijn de vermaking van Jezus Christus.
- (2.) De vermaken van Jezus Christus in Zijn volk sluit in, dat Hij hun voortdurend *gedenkt*. Hij draagt hen op Zijn hart; zij zijn in Zijn beide handpalmen gegraveerd. Hoewel het kan zijn, dat zij somtijds door de zwakheid der genade vrezden, dat de Heere hen verlaten en vergeten heeft, toch moet de liefde van Christus niet worden afgemeten aan de verkeerde gedachte, die zij van Hem koesteren.
- (3.) Deze verlustiging van Jezus Christus in Zijn volk sluit in, dat Hij gereed staat hun *Zijn beste gunstbewijzen te schenken*: (Esther 6:6) "Wat zal men dien man doen tot wiens eer de koning een welbehagen heeft?" Zo mag dit ook van die gelukkige zielen worden gezegd in wie Jezus Christus, de Koning der koningen, een welbehagen heeft. Zij zijn met Christus getrouwd; Hij is hun Heere, hun Hoofd en Man. Hij bemint hen als Zijn eigen leven; wat zal, wat kan Hij hun dan onthouden? Hij zegt tot Zijn volk, wat de koning tot Esther zeide: Wat is uw bede, wat is uw verzoek? Vraagt, en het zal u gegeven worden, ook tot de helft van Mijn koninkrijk. "Bidt en gij zult ontvangen, opdat uw blijdschap volkomen moge zijn."
- (4.) Het vermaak, dat Jezus Christus in Zijn volk heeft, sluit in, dat Hij door Zijn genade, die Hij in hun harten gewrocht heeft, enige gepastheid voor Hem in hen ziet; want er kunnen geen vermaken zijn zonder *overeenstemming*: (Amos 3:3) "Kunnen twee tezamen wandelen, tenzij zij overeengekomen zijn?" Welke gemeenschap heeft het licht met de duisternis, de heilige God met een onheilig

scheppel? De Heere Jezus Christus vermaakt Zich in hen, die Zijn beeld dragen; in dezulken, die oprecht zijn bid God: (Spr. 11:20): "De oprechten van weg zijn Zijn welgevallen"; dezulken die de zonde haten, en heiligheid beminnen; wier vermaak in de wet Gods is; die de dienst van God tot hun spijs en drank maken; al is hun dienst nog zo gering en onvolmaakt, toch scheidt Jezus Christus daar vermaak in: (Spr. 15:8) "Het gebed der oprechten is Zijn welgevallen."

VIJFDE GEBRUIK

Zij zijn de gelukkigste zielen op aarde, die de Heere Jezus Christus in oprechtheid zoeken, want dezen zijn betrokken bij *Zijn bijzondere liefde en vermakingen*. Dat zij Hem zoeken is slechts een vrucht, in de tijd, van Zijn eeuwige liefde tot en verlustiging in hen. Hierin ligt de gelukzaligheid van zulke zielen, dat zij ook betrokken zijn in de koop van Christus, in de zegeningen van het Nieuwe Verbond, de grote en dierbare beloften, en het eeuwige leven.

Dit is duidelijk als wij twee verzen uit het verbond van onze tekst met elkander vergelijken: (vers 17 en vers 35) *"Ik heb lief, die Mij liefhebben, en die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden; Want die Mij vindt, vindt het leven, en trekt een welgevallen van den Heere."*

Dat zijn de gezegende vruchten van de eeuwige liefde en de vermakingen van Jezus Christus. De weg om het goed te verkrijgen is, dat men zoekt deel te hebben aan de Persoon. In deze verzen worden vier dingen uitgedrukt of daarin begrepen:

(1). Dat zij, die de noodzakelijkheid, waarde en gepastheid van Jezus Christus voor de staat hunner zielen kennen, Hem zullen zoeken om Hem te vinden. Zij zullen Hem zoeken als een Profeet, om hun de wil van God te leren kennen; wat zij hebben te geloven en te doen om zalig te worden; en als een Priester om hen te heiligen en te reinigen; en als een Koning om hen te regeren, hun ongerechtigheden ten onder te brengen, en hen de overwinning te geven over hun vijanden, opdat zij meer dan overwinnaars mogen zijn over hun vijanden, door Hem, Die hen heeft liefgehad. Zij zoeken Hem als een Heelmeester om hen te genezen, en als een Schathuis, om hen van alle genade, die zij nodig hebben te voorzien. Niemand toch kan tot Jezus Christus komen als verzadigd en vol, maar als arm en nooddruftig; niet als rechtvaardig, maar als onrechtvaardig; niet als heilig, maar als onheilig; niet als bevallig, maar als lelijk en mismaakt.

(2). Onder de velen, die door het Evangelie van Jezus Christus horen, zijn er enkelen, die Hem vinden. Wij lezen in de Schrift van zielen, die Christus vinden zonder Hem te zoeken; dat is door de voorkomende genade Gods: (Jesaja 65:1) "Ik ben gevonden van degenen, die Mij niet zochten." Dit is van elke ziel waar, wat het eerste genadewerk in het hart betreft; doch dit is meer eigenlijk Christus' vinden van ons, dan ons vinden van Hem. God is niet alleen bereid om de gebeden te horen van hen, die Hem zoeken, maar somtijds is het zoals Hij zegt: (vers 24) "En het zal geschieden eer zij roepen, zo zal Ik antwoorden." God moet enige genade werken, voordat de ziel Hem kan zoeken: (Psalm 80:10) "Behoudt ons in het leven (of volgens de Engelse overzetting) maak ons levend, zo zullen wij Uw Naam aanroepen." Alle mensen hebben van nature die levendmaking nodig, welke een overbrengen der ziel is uit de dood tot het leven; en ook hebben de gelovigen die levendmaking nodig, waardoor onze genaden uitgehaald worden om ze te oefenen. Onze kennis van God begint aan de zijde Gods: (1 Joh. 4:19) "Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad"; en wij zoeken Hem, omdat Hij ons eerst zocht. Wij kiezen Hem, omdat Hij ons eerst koos, en wij komen

tot Hem, omdat Hij ons trok met mensenzelen, met touwen der liefde. Wanneer dan ook iemand Hem ernstig en oprecht zoekt, en naar God en Jezus Christus hijgt, dan is die het gelukkige voorwerp van de liefde en de vermaken van Christus. Doch er is ook een vinden van Jezus Christus op een naarstig zoeken van Hem; dat is de weg, die ons van God wordt aangewezen, om Hem te vinden: (Jer. 29:13) "En gij zult Mij zoeken en vinden, wanneer gij naar Mij zult vragen met uw ganse hart."

(3). Wanneer kan gezegd worden, dat iemand Jezus Christus heeft gevonden?

Er kunnen arme zielen zijn, die ernstig naar Jezus Christus zoeken, die het niet kunnen vaststellen, dat zij Hem gevonden hebben. Zij verlangen hartelijk naar Zijn genadige tegenwoordigheid evenals Job (Kap 23:3) "Och of ik wist, dat ik Hem vinden zou."

Maar hoe zal een arme twijfelende ziel weten of zij Jezus Christus heeft gevonden of niet?

Ik zal dit in enkele bijzonderheden beantwoorden.

1e. Die ziel heeft de Heere Jezus reeds gevonden, die Hem nu ernstig en oprecht zoekt; niet koel, vormelijk, zorgeloos, maar ernstig, of met het ganse hart (Psalm 119:10) "Ik zoek U met mijn gehele hart, laat mij van Uw geboden niet afdwalen." Let hierop, ik zeg niet, dat dezulken Hem zullen vinden, maar dat zij Hem reeds hebben gevonden. Dit gaat niet pp. in dingen van deze wereld; wij kunnen niet zeggen, dat zij, die iets zorgvuldig zoeken, reeds hebben gevonden wat zij zoeken, doch het zal waar blijken te zijn in het zoeken der ziel naar God, Jezus Christus en Zijn genade; zij, die in oprechtheid en ernstig zoeken, hebben Hem gevonden.

2e. Zij hebben Jezus Christus reeds gevonden, die gewillig zijn om van alles afstand te doen. Dit is altijd de weg van genade met mensen: (Matth. 13:45, 46). Wederom is het koninkrijk der hemelen gelijk een koopman, die schone paarlen zoekt; dewelke hebbende een parel van grote waarde gevonden, ging heen en verkocht al wat hij had en kocht dezelve." Deze gelijkenis heeft ten doel een ziel voor te stellen, die gewillig gemaakt is, om op Gods voorwaarden van zaligheid te komen; alle bekende zonden los te laten, alle vertrouwen op eigengerechtigheid te verlaten, en alleen ter zaligheid te betrouwen op de gerechtigheid van de Heere Jezus Christus; (Fil. 3:8, 9): "Ik heb al die dingen schade gerekend, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus mijnen Heere en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen, en in Hem gevonden worden, niet hebbende mijn rechtvaardigheid, die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid die uit God is door het geloof"; en zich met het ganse hart te onderwerpen aan de regering van Christus. Die ziel heeft Jezus Christus reeds gevonden: (Jesaja 26:13) "Heere onze God, andere heren behalve U hebben over ons geheerst, doch door U alleen gedenken wij Uws Naams."

3e. Zij hebben Jezus Christus reeds gevonden, die niet voldaan kunnen zijn met al de gemakken van dit leven, zonder Hem; zonder Zijn liefdesbezoeken, Zijn vriendelijk aangezicht en het licht Zijns aanschijns: (Psalm 4:7) "Velen zeggen: Wie zal ons het goede doen zien? verhef Gij over ons het licht Uws aanschijns, o Heere." Zij hebben niet alle genade gevonden, die zij wel zouden willen hebben, en alle vertroosting, waarnaar zij verlangen, maar zij hebben Jezus Christus en de beginselen Zijner genade gevonden. Dezulken verlangen, bidden en zijn in arbeid om de kennis te verkrijgen van hun deel aan Hem, en kunnen niet voldaan zijn, zolang zij dat niet kunnen vaststellen en hun betrekking tot Hem kunnen zien; dat zij de voorwerpen zijn van Zijn bijzondere liefde en verlustiging: (Psalm 35:3) "Zeg tot mijn ziel: Ik ben uw heil." (Hoogl. 18:6) "Zet mij als een zegel op Uw hart, als een zegel op Uw arm; want

de liefde is sterk als de dood; de ijver is hard als het graf; haar kolen zijn vurige kolen, vlammen des Heeren."

4e. Zij hebben Jezus Christus reeds gevonden, die Hem boven alle personen en zaken waarden: (1 Petrus 2:7) "U dan, die gelooft, is Hij dierbaar"; (Psalm 73:25) "Wien heb ik nevens U in de hemel? nevens U lust mij ook niets op de aarde." "Hij is de voornaamste onder tienduizend" (Engelse vertaling Hoogl. 5:10).

5e. Zij hebben Christus reeds gevonden, die de gedachte niet kunnen verdragen, dat zij van Hem moeten scheiden. Zij kunnen beter van de wereld, van hun dierbaarste betrekkingen, ja van hun leven scheiden, dan van Jezus Christus: (Hoogl. 3:4) "Toen ik Hem gevonden had, hield ik Hem vast en liet Hem niet gaan." Gelijk zij Zijn goeder-tierenheid beter achten dan het leven, en Zijn goedgunstigheid als het leven, zo vrezen zij Zijn fronsels als de dood: (Psalm 143:7) "Verberg Uw aangezicht niet van mij, want ik zou gelijk worden dengenen, die in de kuil dalen." Zij zijn zeer begerig naar de tegenwoordigheid van Christus, omdat zij weten, dat Christus hun leven, hun wijsheid, gerechtigheid, heiligmaking en verlossing is. Hij is hun Hoofd waaruit zij hun levenskracht ontvangen; hun Fontein; hun Schat, hun Voedsel; hun Sterkte; hun Hoop der heerlijkheid, en hun Alles in alle.

6e. Zij hebben Jezus Christus reeds gevonden, die met hun hart begeren en bidden, dat alle anderen Hem mogen vinden. En overeenkomstig hun hartelijke gebeden paren zij die met hun hartelijke pogingen om anderen daartoe te brengen, dat zij Christus mogen kennen en gewinnen. Ziet hoe genade werkt in de zielen dergenen, die Jezus Christus hebben gevonden, en oordeelt daaruit of gij Hem hebt gevonden: (Joh. 1:45) "Wij hebben dien gevonden, van welken Mozes in de wet geschreven heeft en de Profeten, namelijk Jezus, de zoon van Jozef, van Nazareth." En dan voegen zij er aan toe: "*kom en zie.*" (Joh. 4:29) "Komt, ziet een mens, die mij gezegd heeft alles wat ik gedaan. heb. Is deze niet de Christus?"

(4). *Wat vinden zielen, die Jezus Christus vinden?*

O, welk mens op aarde, welke engel in de hemel, kan deze vraag ten volle beantwoorden? Het is niet mogelijk de zaligheid van die zielen te verklaren, doch ik zal trachten die in een paar bijzonderheden te beantwoorden overeenkomstig onze onvolmaakte kennis en oppervlakkige bevattingen.

[1.] Zij, die Jezus Christus vinden, vinden het *Leven*. Zo spreekt de Persoonlijke Wijsheid in het verband Van onze tekst: (vers 35) "Want die Mij vindt, vindt het leven, en trekt een welgevallen van de Heere." Deze uitdrukking sluit in, dat zij, die Jezus Christus derven in een staat van geestelijke dood zijn; dood naar de wet, en dood door de misdaden en de zonde; maar zij, die Jezus Christus vinden, zodat zij Hem aannemen en op Hem vertrouwen, en zich aan Zijn gerechtigheid en regering onderwerpen, vinden het leven. Zij hebben geestelijk leven in de vereniging hunner zielen met Jezus Christus, door het geloof; en de vereniging der bijzondere genade Gods met hun zielen. Zij hebben het leven der rechtvaardigmaking in de wegneming der schuld van hun zielen, in de vergeving van hun zonden en de verlossing van vloek en veroordeling: (Hand. 13:38, 39) "Zo zij u dan bekend, dat door Dezen u vergeving der zonden verkondigd wordt, en dat van alle, waarvan gij niet kondt gerechtvaardigd worden door de Wet van Mozes, door Dezen een iegelijk die gelooft gerechtvaardigd wordt." En zij hebben het leven van heiligmaking en heiligheid; zij zijn der zonde gestorven, maar leven Gode en de dienst van Jezus Christus. Zij hebben het leven van vertroosting in een wel gegronde hope op de hemel: (Kol. 1:27) "Christus in u, de Hoop der heerlijkheid." Zij hebben ook het leven der heerlijkheid in het recht en in de belofte: (1 Joh. 2:25) "En dit is de belofte, die Hij ons beloofd heeft, namelijk het

eeuwige leven." Dit is in de handen van Jezus gegeven, om dit aan Zijn volk te schenken: (Joh. 17:2) "Gelijkerwijs Gij Hem macht gegeven hebt over alle vlees, opdat al wat Gij Hem gegeven hebt, Hij hun het eeuwige leven geven." Zij vinden ook het leven, als zij door Jezus Christus het zegel en onderpand daarvan verkrijgen: de Geest, en de genaden van de Geest Gods: (Hebr. 6:9) "De dingen, die met de zaligheid gevoegd zijn." Hieruit zien wij de reden, waarom iedereen, die van Jezus Christus hoort, moest uitzien om werkelijk deel aan Hem te krijgen; omdat niemand het leven vindt, zolang hij niet Jezus Christus vindt: "Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven." Daarom moeten zij, die het eeuwig leven willen verkrijgen, beginnen met Jezus Christus te zoeken; Hij is de eerste en de voornaamste Gave Gods aan de mensen. Indien Christus de onze is, zijn alle goede dingen de onze. Wij krijgen recht en aanspraak op al de zegeningen van het genadeverbond, en op alles wat de hemel bevat, door Jezus Christus, en verwantschap aan Hem door het geloof, dat het middel is waardoor de zielen Hem ondertrouwen.

[2.] Zij, die Jezus Christus vinden, vinden de beste *Vriend*, een zeer tedere, liefhebbende, deelnemende Vriend. Wat van het Israël vanouds gesproken werd is van alle geestelijke Israëlieten waar: (Jesaja 63:9) "In al hun benauwdheid was Hij benauwd, en de Engel Zijns aangezicht heeft ze behouden; door Zijn liefde en door Zijn genade heeft Hij ze verlost, en Hij nam ze op en Hij droeg ze alle de dagen vanouds." (Hebr. 4:15) "Hij heeft medelijden met onze zwakheden"; Hij verdraagt veel terging van Hem; Zijn liefde bedekt een menigte van zonden. Hij is een zeer openhartige Vriend; gereed om elke nodige genade van Zijn volk mede te delen, en Hij zal Zijn volk niets onthouden, dat nuttig voor hen kan zijn: (Joh. 14:2) "Anderszins zo zou Ik het u gezegd hebben"; (Joh. 15:15) "Ik heet u niet meer dienstknechten; want de dienstknecht weet niet wat zijn heer doet; maar Ik heb u vrienden genoemd, want al wat Ik van Mijn Vader gehoord heb, dat heb Ik u bekend gemaakt." Hij is ook een zeer milddadige Vriend; Hij geeft al Zijn volk rijkelijk uit de schatten Zijner genade; ja Hij heeft Zijn leven, Zijn dierbaar leven, voor hen gegeven: (Joh. 15:13) "Niemand heeft meerder liefde dan deze, dat iemand zijn leven zet voor zijn vrienden. Gij zijn Mijn vrienden, zo gij doet wat Ik u gebied." Hij is bovendien een zeer standvastige Vriend, onveranderlijk in Zijn liefde en vriendschap. Hij is een Vriend te allen tijde: (Joh. 13:1) "Alzo Hij de Zijnen, die in de wereld waren, liefgehad had, zo heeft Hij ze liefgehad tot den einde."

[3.] Zij, die Jezus Christus vinden, (vers 35) "trekken een welgevallen van de Heere"; dat is, niet de gemene, maar de bijzondere goedgunstigheid Gods: (Psalm 30:6) "Er is een leven in Zijn goedgunstigheid."

Vraag. *Waarin bestaat dan het bijzondere welgevallen Gods?*

1. In de genadige vergeving van al hun zonden: (Eféze 1:7) "Wij hebben de verlossing door Zijn bloed, namelijk de vergeving der misdaden, naar de rijkdom Zijner genade." O, wat een goedgunstigheid is het, dat onze schuld is weggenomen; dat wij bevrijd zijn van vloek en veroordeling, en dat de naakte ziel bekleed en versierd is met de mantel der gerechtigheid van Christus. David beschrijft de welgelukzaligheid van die mens, wiens ziel en zonden bedekt zijn door de toerekening van de gerechtigheid van Christus (Psalm 32:1, 2).

2e. Het bijzonder welgevallen Gods bestaat ook daarin, dat Hij de ziel vrijmaakt van de dienstbaarheid en heerschappij der zonde. Dit is het werk van Christus door Zijn Geest en genade: (Joh. 8:36) "Indien dan de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, zo zult gij waarlijk vrij zijn." De gelukzaligheid der zodanigen is, dat de ziel nooit tot dienst-

baarheid zal wederkeren: (Rom. 6:14) "De zonde zal over u niet heersen, want gij zift niet onder de wet, maar onder de genade."

3e. Het bijzonder welgevallen Gods bestaat daarin, dat de gelovige erfgenamen met Jezus Christus zijn gemaakt van al de zegeningen van het nieuwe verbond en van het eeuwige leven: (Rom. 8:17) "En indien wij kinderen zijn, zo zijn wij ook erfgenamen; erfgenamen Gods, en mede-erfgenamen met Christus." Dit is een vrucht van Gods bijzonder welgevallen, óf, wat hetzelfde is, van Zijn vrije genade: (Titus 3:7) "Opdat wij gerechtvaardigd zijnde door Zijn genade, erfgenamen zouden worden naar de hoop des eeuwige levens." Dat God de zodanigen in Zijn huisgezin opneemt, die vreemdelingen en bijwoners, vijanden en opstandelingen waren, is een onloochenbaar bewijs, dat het uit genade is.

4e. Het bijzonder welgevallen Gods bestaat ook daarin, dat Hij de zwakste en geringste volgelingen van Jezus Christus de onderwerpen van Zijn bijzondere zorg maakt. Gelijk Hij hen in de schaapskooi van Christus bracht, tien trekkende met de koorden Zijner eeuwige liefde, zo ook weidt, leidt en hoedt Hij hen, en Hij waakt dag en nacht over hen, opdat niemand hen kwaad zal doen.

5e. God betoont Zijn bijzonder welgevallen in Zijn volk daarin, dat Zijn oren altijd open zijn voor hun gebeden. Hij is bereid al hun verzoeken en de begeerten van hun harten in te willigen: (Matth. 7:7) "Bidt en u zal gegeven worden; zoekt en gij zult vinden; klopt en u zal opengedaan worden." (Joh. 14:13, 14) "Zo wat gij begeren zult in Mijn naam, dat zal Ik doen, opdat de Vader in de Zoon verheerlijkt worde. Zo gij iets begeren zult in Mijn naam, Ik zal het doen."

[4.] Zij, die Jezus Christus vinden, vinden *de Parel van grote waarde*; de ware rijkdommen, duurzaam goed en gerechtigheid; een groot gepast deel en een eeuwige erfenis; (Psalm 73:26) "een deel in eeuwigheid." Al de schatten van genade zijn in Jezus Christus voor Zijn volk. Hij is vol van genade en waarheid, en Hij kan de schatkamers van de nooddriftigen vervullen: (vers 21) "Opdat Ik Mijn liefhebbers doe beërven dat bestendig is, en Ik zal hun schatkamers vervullen." Hier is een dubbele belofte gevoegd bij de omschrijving van de gelukkige zielen, die de beloften zullen beërven.

1e. "Zij zullen beërven dat bestendig is." De Heere Jezus heeft een bestendige erfenis, om die te schenken aan allen, die Hem liefhebben. Ons tegenwoordig leven is slechts een schaduw: (Jac. 4:14) "Want hoedanig is ons leven? Het is als een damp, die voor een weinig tijds gezien wordt, en daarna verdwijnt." Zodanig zijn ook al de begeerlijke genietingen des levens; zij zijn maar schaduwen. Rijkdom, eer, genoegens en zelfs de beste betrekkingen zijn slechts schaduwen; doch ware genade is een bestendig goed, dat nooit zal verdwijnen of de bezitter teleurstellen. Genade klemt zich vast aan Jezus Christus, de Rotssteen en Jezus Christus houdt de genade vast; Hij bewaart ze. De duurzaamheid der genade is te danken aan de macht en onveranderlijkheid van Christus: (Psalm 125:1) "Die op de Heere vertrouwen zijn als de berg Sions, die niet wankelt, maar blijft in eeuwigheid." Jezus Christus is getrouw aan hen, die Hem teleurstelden; Hij is machtig de Zijnen en Zijn genadewerk in hen, en hun erfdeel voor hen te bewaren.

Maar wat is dit bestendig goed, dat iedereen, die de Heere Jezus Christus liefheeft, zal beërven?

Het is God zelf met al Zijn volmaaktheden, en Jezus Christus met alles wat Hij heeft verworven, met alle schatten van genade. Het is al de zegeningen van het Nieuwe Verbond, met al de grote en dierbare beloften; het is het eeuwige leven met al de onnaspeurlijke genietingen van dat leven. Dat is werkelijk een bestendig goed; het is

een eeuwig gewicht van heerlijkheid; het is een kroon des levens, die nooit vergaat. Dit wordt een beter en blijvend goed genoemd.

2e. De andere belofte, die gedaan is aan hen, die Jezus Christus liefhebben is: "Ik zal hun schatkamers vervullen." De vorige belofte toonde Gods volk aan, dat hun bijzondere barmhartigheden bestendige barmhartigheden zijn; geen verderfelijke dingen. Deze belofte toont hun, dat het zielverzadigende barmhartigheden zijn: "Ik zal hun schatkamers vervullen." De begeerten hun harten zullen bevredigd worden; God zal hen niet alleen bij het leven behouden, maar hen ook verrijken. Het woord schat geeft overvloed te kennen; een kleine hoeveelheid van iets, al is het goed, nuttig en gepast, wordt geen *schat* genoemd. Doch er is genoeg in Jezus Christus, en in het verbond en de beloften, en in de hemel, om de schatkamers van al de volgelingen van Christus te vervullen. Zolang zij hier zijn, zijn zij in gemis en engten, maar wanneer zij in de hemel komen zullen hun schatkamers vervuld worden, hun blijdschap zal volkomen zijn. Het woord schat geeft iets groots, iets waardevols en iets gepast te kennen. Wijze mensen plegen dingen van weinig waarde en weinig nut niet als hun schat aan te merken; en de schatten der gelovigen zijn niet alleen goed, maar de goedheid zelve: (Psalm 31:20) "O hoe groot is (Engelse vertaling) de goedheid die Gij weggelegd hebt voor degenen, die u vrezen! die Gij gewrocht hebt voor degenen, die op U betrouwen, in de tegenwoordigheid der mensenkinderen!" Het woord schat geeft ook iets verborgens te kennen, dat verborgen ligt en voor iedereen onbekend is behalve voor de eigenaar. Gelijk het leven van een gelovige "met Christus verborgen is in God"; het is een leven, dat aan alle mensen onbekend is behalve aan de gelovige; zo is ook zijn schat: (1 Kor. 2:9) "Hetgeen het oog niet heeft gezien, en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklommen, hetgeen God bereid heeft dien, die Hem liefhebben."

Het woord *schat* geeft ook *veiligheid* te kennen. De erfenis en het deel van een gelovige is goed bewaard; het is in de handen van Jezus Christus. Gelijk hun zielen in Hem veilig zijn: (Joh. 10:28) "Niemand zal hen uit Mijn hand rukken"; zo is ook hun schat "dat goede deel, dat niet van hen zal weggenomen worden" (Luk 10:42). De Heere Jezus Christus heeft schatten van genade, om die aan Zijn volk te schenken; wat in Hem is opgelegd als Middelaar is niet voor Hemzelf, maar voor Zijn volgelingen. De Psalmist zegt: (Psalm 68:19) "Hij heeft gaven genomen." De Apostel zegt: (Eféze 4:8) "Hij heeft de mensen gaven gegeven." Het ene verklaart het andere: Hij heeft ze als Middelaar genomen, opdat Hij ze aan Zijn volgelingen zou kunnen uitdelen. Hij is even bereid om ze te geven, als Hij was om ze aan te nemen; Hij zou ze niet hebben genomen als Hij niet van plan was geweest ze te geven. Door alle tijden heen heeft Zijn volk ze uit Zijn Middelaarsvolheid ontvangen (Joh. 1:16). Welke mate van genade hier in dit leven uit Jezus Christus wordt ontvangen, hun schatkamers zijn nog niet vol, er ontbreekt nog wat aan hun geloof, en zo is het ook met elke andere genade. Er blijft plaats genoeg over voor het gebed, en voor elke andere ordinantie van het Evangelie; doch Jezus Christus, die er de Oorzaak van geweest is, zal ook de Voleinder zijn: "Hij zal hun schatkamers vervullen." (Psalm 138:8) ;De Heere zal het voor mij voleinden"; (Fil. 1:6) "Vertrouwende dit zelve, dat Hij, die in u een goed werk begonnen heeft, dat voleindigen zal tot op de dag van Jezus Christus." Dit zijn grote en dierbare beloften.

Maar wie zijn de gelukkige zielen, die ze mogen aangrijpen? Wie zal beërven dat bestendig is? Wier schatkamers zullen vervuld worden?

Het antwoord op deze vragen brengt mij tot het derde punt, namelijk,

3e. De beschrijving der personen aan wie deze beloften zijn gedaan; dat zijn zij, die de Heere Jezus Christus liefhebben: *"Opdat Ik Mijn liefhebbers doe beërven dat bestendig is, en Ik zal hun schatkamers vervullen."* Zij zijn het, die alle bekende zonden haten; zij, die de zonde liefhebben, hebben Jezus Christus niet lief; zij, die Christus liefhebben, kunnen hen niet verdragen, die Hem onteren. Zij hebben Jezus Christus lief, die Hem ernstig zoeken. De liefde van Christus en het zoeken van Christus worden in één vers van dit kapittel samengevoegd: (vers 17) "Ik heb lief, die Mij liefhebben, en die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden." Hieruit weten wij, dat zij, die Jezus Christus liefhebben, Hem zullen zoeken; en zij, die Hem ernstig zoeken, hebben Hem lief; dat is: zij, die Zijn gunst, Zijn genade, Zijn tegenwoordigheid, Zijn gelijkvormigheid, Zijn belang en Zijn koninkrijk zoeken. Zij hebben Jezus Christus lief, die Zijn beeld liefhebben, hen, die Hem gelijk zijn: "De heiligen, die op de aarde zijn, de heerlijken in welke al mijn lust is." Zij hebben Jezus Christus lief, die zorgvuldig zijn om Zijn geboden te bewaren: (Joh. 14:21) „Die Mijn geboden heeft en dezelve bewaart, die is het die Mij liefheeft." Zijn geboden bewaren is in Hem te geloven: (1 Joh. 3:23) "Dit is Zijn gebod, dat wij geloven in de naam Zijns Zoons Jezus Christus." Zijn geboden bewaren is, dat wij onze wandel schikken naar de geopenbaarde wil van God; want het geloof werkt door de liefde, en oprechte liefde haalt de ziel uit om Hem vrolijk te dienen: (2 Joh.:6) "Dit is de liefde", dit is het beste bewijs van ware liefde tot God en Jezus Christus, "dat wij wandelen naar Zijn geboden." Het is te vergeefs, dat wij liefde tot onze Heere Jezus Christus voorwenden, zonder een oprechte bekommring en zorg om dat te doen; want liefde en gehoorzaamheid aan Christus zijn twee onafscheidelijke metgezellen. Zij, die Christus liefhebben dragen zorg Hem na te volgen; volgelingen van Hem te zijn, in zachtmoedigheid, lijdzaamheid, nederigheid, onderwerping aan de wil van God, in heiligheid en lust om de wil van God te doen. Zij, die Zich in Jezus Christus verlustigen en Hem liefhebben, hebben een bijzonder vermaak in over Hem te denken en te spreken. Waar wij ons het meest in verlustigen en wat wij het meeste liefhebben hebben wij ook het meest in onze gedachten; zij hebben dan ook het meeste vermaak in Jezus Christus, en alles wat Hij hun van God geworden is.

Nu, arme, zwakke, ootmoedige, ongetrooste discipel van Jezus Christus, zie hier een genadige belofte, die in elk opzicht vol en voor uw toestand gepast is. Wat zijn uw hoogste begeerten? Is het niet om meer genade, meer heiligheid, meer bevinding, meer vertroosting? Ga dan, en pleit op deze grote en dierbare beloften met Hem, Die ze vrijwillig heeft gedaan, houd Hem in gedachtenis door het gelovig gebed. Kunt u niet met de apostel zeggen:

Heere, Gij weet alle dingen, Gij weet, dat ik U liefheb. Hoewel ik U niet kan liefhebben, zoals U mij hebt liefgehad, of zoals andere volgelingen, of zoals ik dat wel zou begeren, toch heb ik U in oprechtheid lief; want ik kan niet tevreden leven, met al de begeerlijke levensgenietingen, die ik heb, zonder U. Ik kan Uw afwezigheid niet verdragen; ik verlang naar Uw tegenwoordigheid; ik heb Uw Woord, Uw ordinantiën en Uw volk lief; ik acht Uw goedgunstigheid als het leven, en Uw goedertierenheid beter dan het leven; ik begeer U gelijk te zijn, en een hart, dat lust heeft U te dienen en met U te wandelen. O, vergun mij, op Uw belofte te pleiten, die Gij zo allergenadigst gedaan hebt, tot vertroosting van hen, die U liefhebben.

Ik ben in mijzelf maar een arm ledig vat, maar ik kom als zodanig tot Jezus Christus, als een volle, overvloeiende Fontein. Ik vraag slechts dat Gij aan Uw genadige belofte wilt gedenken; Heere, vervul mijn schatkamers. Heere, vermeerder mijn geloof, en

laat het door de liefde werkende zijn, opdat het mijn ziel moge uithalen tot gehoorzaamheid en heiligheid. Ik acht de gehele wereld slechts een schaduw te zijn; rijkdom, eer, betrekkingen en de beste vrienden op aarde zijn maar schaduwen. O geef mij de meer bestendige schatten, die in Christus en Uw nieuw verbond zijn opgelegd; het goed, dat Gij hebt weggelegd voor hen, die U vrezen, en die Jezus Christus en Zijn verschijning liefhebben. Amen.

5. De eeuwige liefde van Jezus Christus tot een verloren wereld

"Toen was Ik een Voedsterling bij Hem, en Ik was dagelijks Zijn vermakingen, te aller tijd voor Zijn aangezicht spelende. Spelende in de wereld Zijns aardrijks; en Mijn vermakingen zijn met de mensenkinderen." Spreuken 8:30, 31

Ik zal voortgaan om enig verder gebruik van dit deel der Schrift te maken, zonder te herhalen wat reeds gedaan is; daarom voeg ik er aan toe:

ZESDE GEBRUIK

Wij kunnen hieruit zowel de ellende als de zonde leren kennen van hen, die geen oprechte liefde tot de Heere Jezus hebben en zich niet in Hem verlustigen; ook geen hart hebben om Zijn liefde en gunst te zoeken. Dezen zijn inderdaad ellendig arm, van ware genade verstoken, en nochtans niet gevoelig van hun gemis en ellende. Zij zoeken daarom de ware rijkdommen niet; zij zijn krank en gewond, doch zoeken de grote Heelmeester Jezus Christus niet tot genezing hunner zielen. Zij zijn naakt of in lompen gehuld en vuil, doch wenden zich niet tot de Heere Jezus om de bedekking en het versiersel van Zijn volmaakte gerechtigheid, opdat zij schoon mogen zijn in het oog van God door Zijn heerlijkheid, die Hij op hen legt; en mogen worden vrijgemaakt van vloek en veroordeling. Ik mag tot zulke ellendige zielen zeggen wat de Profeet zeide tot die Joden, die de grote belangen hunner zielen verwaarloosden: (Hoséa 10:12) *"Het is tijd om de Heere te zoeken."*

Indien u Hem nog nooit oprecht hebt gezocht is het nu hoog tijd, dat u begint Hem te zoeken:

- (1) Evenals uitgehongerde zielen naar hun noodzakelijk voedsel zouden zoeken. Jezus Christus is het Brood des levens; het hemelse Manna; en zij moeten van honger omkomen en eeuwig verloren gaan, indien zij zich niet door het geloof tot Hem wenden, en het vlees van Christus eten en Zijn bloed drinken.
- (2) De zielen moesten Jezus Christus zoeken, evenals zij, die hun armoede bewust zijn naar rijkdommen zouden zoeken, of ten minste naar de noodzakelijke levensbehoeften. Jezus Christus en Zijn genade is duizendmaal beter, en noodzakelijker voor de zielen dan goud en zilver. Zo wordt in vers 19 verklaard: "Mijn vrucht is beter dan uitgegraven goud, en Mijn inkomen dan uitgelezen zilver."

Vraag. *Wat is de vrucht van Christus?*

Ik antwoord:

- Het is de vrucht van Zijn eeuwige liefde, dat is: Zijn krachtdadig trekken van de zielen uit een staat van zonde, tot God in Christus, door Zijn grote kracht en vrije soevereine genade. Dit is een vrucht in de tijd van Zijn eeuwige liefde en vermakingen: (Jer. 31:3) "Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid." Dit trekken is, dat God de zielen gewillig en bekwaam maakt om Jezus Christus door het geloof aan te nemen en zich aan Zijn rechtvaardigheid en Zijn regering te onderwerpen.
- Bovendien wordt met de vrucht van Jezus Christus, waarvan gezegd wordt, dat zij beter is dan goud en zilver, de vruchten van Zijn dood bedoeld; die noodzakelijke genaden, die Hij met Zijn dierbaar bloed voor Zijn volk heeft verworven, zoals

Zijn rechtvaardigmakende gerechtigheid, die elke gelovige ziel wordt toegerekend en de genadige vergeving der zonde om niet, alsmede de noodzakelijke vrucht daarvan: vrijmaking van de eeuwige verdoemenis.

- Met de vrucht van Christus wordt ook de verlossing der ziel bedoeld van de kracht, regering en heerschappij der zonde.
- De vruchten van Christus zijn ook de gezegende vruchten van de overmogende voorbidding van Christus aan de rechterhand Gods, uit kracht van Zijn gehoorzaamheid en ene offerande.
- De vruchten van Christus zijn dezelfde als de vruchten des Geestes: (Gal. 5:22) "De vrucht des Geestes is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid."
- Met de vrucht van Christus kunnen ook Zijn ordinantiën worden bedoeld met Zijn daarmee gepaard gaande zegeningen, óf oprechte zielen, die in dezelve op Hem wachten. Zo moeten wij dien tekst verstaan: (Hoogl. 2:3) "Ik heb grote lust in Zijn schaduw en zit er onder, en Zijn vrucht is mijn gehemelte zoet." Dat is de bevinding der gelovige ziele, alsmede de bijstand in het gebed en de genadige antwoorden ter rechter tijd; ook de grote en dierbare beloften, wanneer de ziel niet het oog des geloofs kan zien hoe groot, gepast en vast zij zijn, en dat zij voor haar zijn, dat zij er deel aan heeft.

Van deze dingen nu wordt gezegd, dat zij beter zijn dan goud en zilver; *doch op welke gronden zijn zij dat?*

Ik antwoord: Om dat zij in zichzelf van meer waarde zijn: goud en genade kunnen niet met elkander worden vergeleken. Zij zijn beter, omdat zij in de grote rekendag van meer waarde zullen blijken te zijn. Wat kan in waarde worden vergeleken met de zegening van de vergeving der zonde? Zij zijn beter, omdat zij meer gepast zijn voor de staat en de behoefte der ziel; zij zullen vertroosting en veiligheid geven in de ure des doods; en zij zijn ook beter, omdat zij duurzamer zijn: goud en zilver zijn dingen, die met het gebruik bederven en vergaan.

(4.) U moet Jezus en Zijn genade en gunst zoeken, zoals veroordeelde boosdoeners genade van de koning of zijn genadig pardon zoeken. Gij moet dat doen, of sterven. Indien uw trotse ziel niet zo laag wil bukken om vergeving te vragen door de gerechtigheid van Christus, dan moet gij terechtgesteld worden.

(5.) U moet Jezus Christus en Zijn goedgunstigheid zoeken, evenals kranke zielen de medicijnmeester zoeken. Die zielen moeten eeuwig sterven, die niet geholpen worden door Christus, de grote, enige Heelmeester der zielen. Indien u Jezus Christus en Zijn liefde en bijzondere goedgunstigheid niet zoekt; wat zoekt u dan voornamelijk? Vraagt het uw ziel af.

O, hoe goed zou het voor velen uwer zijn, als de Onderzoeker der harten tot u kon zeggen, wat de engel tot de vrouwen zeide: "Ik weet, dat gij zoekt Jezus, Die Gekruisigd was." Wat het ook is, dat u nu voornamelijk zoekt, binnenkort zal het blijken, dat niets zo waardevol, niets het zoeken zo waard was, als Jezus Christus en Zijn genade; niets zo noodzakelijk voor het leven en de vertroosting der zielen. En ik moet er aan toevoegen, dat dit de enige tijd is, om Hem en Zijn gunst te zoeken: (2 Kor. 6:2) "Zie nu is het de dag der zaligheid." (Jesaja 55:6) "Zoekt de Heere terwijl Hij te vinden is; roept Hem aan terwijl Hij nabij is."

Nu wordt het u vergund Jezus Christus te zoeken. Hij is de vrije Gift van de Vader, met al Zijn weldaden, en Zijn vrije gave aan allen, die Hem in oprechtheid zoeken; al zijt gij nog zo onwaardig, gij hebt Zijn koninklijk woord: "Ik heb lief,

die Mij lief hebben, en die Mij vroeg, (dat is oprecht) zoeken, zullen Mij vinden. Zie, kunt gij vaststellen, dat gij Jezus Christus gezocht en gevonden hebt? Zijt dan Gode dankbaar, dat Hij uw ogen heeft geopend om Hem te zien, en uw hart om Hem te ontvangen. Zijt bezorgd, dat gij Hem zoudt bedroeven door uw plicht te verzuimen, of dien slordig te verrichten, óf door de wereld te lief te hebben, of haar gelijkvormig te zijn in iets, dat kwaad is. Maar zijt navolgers Gods, en van Jezus Christus, als geliefde kinderen.

ZEVENDE GEBRUIK

Waren de vermakingen van Jezus Christus in Zijn volk van eeuwigheid; *dan behoren al de volgelingen van Christus zich in Hem te verlustigen*. "Hij is iedere ware gelovige dierbaar (1 Petrus 2:7). Hij is voor hen "de voornaamste van tienduizend (Hoogl. 5:10). Al wat aan Hem is, is zeer begeerlijk." Wij hebben reeds besproken, dat Jezus Christus de eerste was in Zijn liefde tot Zijn volk; dan verdient Hij ook, dat Zijn volgelingen zich ten hoogste in Hem vermaken, zoals uit 8 verscheiden redenen zal blijken.

1e. Evenals iemand, die goede tijding uit een ver land brengt: Tijdingen van grote dingen, en die de vrede en het eeuwig welzijn onzer zielen betreffen; tijdingen van vergeving van zonde door de verdiensten van de Verlosser, voor dezulken, die onder de vloek en veroordeling waren. Dit is een van de noodzakelijkste genaden, die zondaren van God kunnen, ontvangen, en deze wordt alleen verkregen door het bloed van Christus: (Eféze 1:7) "In Welken wij hebben de verlossing door Zijn bloed, namelijk de vergeving der misdaden, naar de rijkdom Zijner genade." Wanneer iemand zijn deel aan Christus kan vaststellen, kan het niet anders of hij moet zich in die genade verheugen: (Matth. 9:2) "Zoon, zijt welgemoed, uw zonden zijn u vergeven." Overwegende, dat deze grote en noodzakelijke genade door Jezus Christus voor hen verworven is, kan het niet anders, of de ziel, wier zonde vergeven is moet verkiesen zich in Hem te verlustigen. Zou iemand, die veroordeeld was, een ander, die niet alleen pardon van de koning voor hem had verkregen, maar dat ook duur gekocht had, - niet met geld maar met zijn leven, - zo'n borg dan niet liefhebben en zich in hem verlustigen? De Heere Jezus Christus deed dit voor Zijn volk, met Zijn bloed: (1 Petrus 1:18, 19) "Wetende, dat gij niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost zijt, maar door het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam."

2e. Alle volgelingen van Christus moesten zich in Hem verlustigen, evenals liefhebbende vrienden zich met elkander vermaken. De Kerk der gelovigen drukt zo haar liefde tot Hem uit: (Hoogl. 5:16) "Zulk een is mijn Liefste, ja zulk een is mijn Vriend." Jezus Christus is de beste Vriend der gelovigen. In grote nederbuiging noemt Hij hen zo: (Joh. 15:15) "Ik heet u niet meer dienstknechten; want de dienstknecht weet niet wat zijn heer doet; maar Ik heb u vrienden genoemd, want al wat Ik van Mijn Vader gehoord heb, dat heb Ik u bekend gemaakt." Het was dan ook Zijn zuivere genade, die hen dat maakte, en waardoor Hij hen nu als vrienden behandelt; daarom moeten zij er voor zorgen, dat zij bewijzen, dat zij vrienden van Jezus Christus zijn: (vers 14) "Gij zijt Mijn vrienden, zo gij doet wat Ik u gebied."

3e. Alle volgelingen van Jezus Christus moesten zich in Hem verlustigen, evenals een mens zich in zijn erfdeel verheugt. Zij, die God in Christus tot hun God hebben, hebben Hem tot hun deel: (Klaagl. 3:24) "De Heere is mijn Deel, zegt mijn ziel." Zij, die deel aan Christus hebben door het geloof, hebben Hem en de schatten Zijner

genade tot hun deel, en het is zulk een deel, dat in elk opzicht de verlustiging van de bezitter vraagt en verdient.

- (1.) Het is buitengewoon groot; het is zo groot als hemel en aarde. Hij, die de Zoon van God heeft, heeft met Hem alle goede dingen. Indien Christus de onze is, zijn alle dingen van ons: (1 Kor. 3:21, 23) "Alles is uwe; doch gij zijt van Christus, en Christus is van God." Al de zegeningen van het genadeverbond; al de grote en dierbare beloften; ja al de heerlijkheid des hemels. Dit bevat beide genade en heerlijkheid; alles wat nodig is voor ziel en lichaam, voor de tijd en de eeuwigheid; daarom is het een gepast deel.
- (2.) Het is een zielverzadigend deel; het is niet als een deel van de dingen dezer wereld: (Pred. 5:9) "Die het geld liefheeft wordt van het geld niet zat, en wie de overvloed liefheeft wordt des inkomens niet zat"; doch hij, die Jezus Christus liefheeft, behoeft niets te begeren nevens Hem. Zoals Filippus eens van de Vader zeide: (Joh. 14:8) "Toon ons de Vader, en het is ons genoeg"; zo ook zal Jezus Christus en Zijn volheid, wanneer wij die bezitten, de begeerten der ziel volkomen bevredigen. De eigenlijke grond van verlustiging is, dat wij hebben wat wij begeren, en dat wij tevreden en voldaan zijn met wat wij hebben.
- (3.) God in Christus is een duurzaam Deel, een eeuwige Erfenis, Die nooit zal falen of de bezitter teleurstellen: (Psalm 73:25, 26) "Wien heb ik nevens U in de hemel? nevens U lust mij ook niets op de aarde. Bezwijkt mijn vlees en mijn hart, zo is God de rotssteen mijns harten en mijn deel in eeuwigheid."

4e. Alle volgelingen van Jezus Christus moesten zich in Hem verlustigen, gelijk de liefste betrekkingen zich vermaken in elkanders liefde en gezelschap; en over hen denken en spreken wanneer zij afwezig zijn. Waar een oprechte verlustiging in iemand is, zullen zij hem prijzen; verlangen iets van en over hem te horen en uitzien naar zijn terugkomst: (Hoogl. 4:16) "O, dat mijn Liefste kwame." De Heere Jezus Christus staat in de nauwste en dierbaarste betrekkingen tot Zijn volk: Hij is hun Man; hun Hoofd; hun Leven; hun Medicijnmeester en Heelmeester, (Psalm 103:3) "Die al uw krankheden geneest"; Hij is hun Raadgever, Voorspraak en Voorbidder bij de Vader; Hij is hun Herder, Die hen hoedt, leidt, over hen waakt, hen beschermt en verdedigt, en voor hen zorgt. Hij is hun Vrijstad en hun Ark, waarin zij veilig zijn, en Hij is ook het Middel van hun betrekking met God de Vader. Het is door het geloof in Jezus Christus, dat wij kinderen Gods worden: (Joh. 1:12) "Zo velen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk, die in Zijn naam geloven." (Gal. 3:26) "Want gij zijt allen kinderen Gods door het geloof in Christus Jezus."

5e. Alle volgelingen van Jezus Christus moesten zich in Hem verlustigen op grond van wat Hij voor hen heeft gedaan als hun Borg, en wat Hij in hun plaats voor hen heeft gedragen en geleden. Hij droeg hun zonden en smarten, hun schuld en straf, om hen van beide vrij te maken: (Jesaja 53:5) "Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld"; Hij leed en stierf in hun plaats: "de Rechtvaardige voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen." Hij had ons lief, en heeft Zichzelf voor ons gegeven (Gal. 1:4). Hij had ons lief, en "heeft ons van onze zonden gewassen in Zijn bloed" (Openb. 1:5). Zo heeft Hij onze zonden betaald; de Goddelijke rechtvaardigheid voldaan; ons uit de kerker en de gevangenschap verlost; en zo kan Hij genade en ere geven aan al Zijn nederige en oprechte volgelingen.

6e. Alle volgelingen van Jezus Christus moesten zich in Hem verlustigen op grond van de onuitsprekelijke schatten van genade, die in Hem, als Middelaar, voor hen zijn opgelegd. Het is een volheid van genade: (Kol. 1:19) "Het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zou." Dit kan niet verstaan worden van Zijn schatten als God, want die behoorden niet tot het welbehagen des Vaders; want zo behoorden zij wezenlijk tot Zijn natuur. Doch als Middelaar is Hij een volle en geopende Fontein, zowel om van de zonde te reinigen, als om van alle nodige genade te voorzien: (Joh. 1:14, 16) "Wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van de Vader, vol van genade en waarheid. En uit Zijn volheid hebben wij allen ontvangen, ook genade voor genade." Hij is hun voedsel, het hemelse Manna, het Brood des levens; Hij, Die het geestelijk leven onderhoudt, waarom Hij "de levendmakende Geest" wordt genaamd. Hij is alles voor hen geworden: (1 Kor. 1:30) "Die ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid, en heiligmaking, en verlossing."

- (1.) Al onze zaligmakende kennis en al ons geheiligd verstand komt van Jezus Christus, als de grote Profeet der Kerk. Zijn ambt is het harte Gods aan de mensen te openbaren tot hunne zaligheid: alles wat Hij van de Vader heeft ontvangen met betrekking tot hun plicht, deel en voorrechten.
- (2.) Hij is ons van God geworden, rechtvaardigheid; zoals Hij, als onze Borg, iedere gelovige met Zijn volmaakte gerechtigheid bedekt. Hij heeft die uitgewerkt door Zijn gehoorzaamheid en dood; en heeft haar ingebracht door de bediening van het Evangelie, en door het geloof rekt Hij haar toe aan elke gelovige: (Rom. 3:22) "Namelijk de rechtvaardigheid Gods door het geloof van Jezus Christus, tot allen en over allen, die geloven." (Jesaja 61:10) "Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan."
- (3.) Hij is ons geworden, heiligmaking: De verandering en reiniging der ziel geschiedt door de kracht van Zijn dierbaar bloed; dit is de Fontein, die geopend is tegen de zonde, en tegen de onreinheid (Zach. 13:1). Het wordt een fontein genoemd, omdat er een genoegzaamheid is om de zielen, in elke natie, en in iedere eeuw, te reinigen. Het wordt *een geopende Fontein* genoemd en *niet een verzegeld fontein*, zoals de Kerk in Hoogl. 4:12; omdat zij geopend wordt door de bediening van het Evangelie, opdat iedere besmette ziel daar vrije toegang moge hebben, en genezen en gereinigd worden.
- (4.) De Heere Jezus Christus is ons verlossing geworden, daar Hij Zijn volk van de vloek en de veroordeling verlost: (Gal. 3:13) "Christus heeft ons verlost van de vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons." En Hij heeft Zijn volk niet alleen gekocht, maar Hij past Zijn genade ook aan de zielen toe; Hij neemt de heerschappij der zonde weg en zet hen over uit het koninkrijk der duisternis in het koninkrijk des lichts en der genade. Hij zal ook hun lichamen van het geweld des grafs verlossen: (Joh. 6:39) "Ik zal het opwekken ten uitersten dage."

7e. Alle volgelingen van Jezus Christus moeten zich in Hem verlustigen, op grond van wat Hij reeds in hen en voor hen gewrocht heeft; want zo doet Hij alles wat nodig is om hen geschikt te maken voor de dienst en de genieting van God. Hij heeft de ogen geopend van hen, die blind geboren waren, en hen uit de duisternis overgebracht tot het licht. Hij heeft hun het verstand gegeven om zichzelf te kennen en God en Jezus Christus te kennen, hetwelk het begin is van het eeuwige leven: (Joh. 17:3) "Dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt." Hij heeft Zijn wet in hun harten geschreven, en hun een geheiligde, van gedaante veranderende kennis van Zijn wil gegeven, alsook een oprechte

liefde en hoogachting voor Zijn Woord en ordinantiën. Hij heeft hun harten overgebogen om de ganse geopenbaarde wil van God goed te keuren, als heilig, rechtvaardig en goed, en hun een oprechte gezindheid der ziel gegeven, om die tot de zegel van haar geloof, aanbidding en wandel te stellen. Hij heeft hen verlost van de geestelijke slavernij der zonde en des duivels, en hen overgebracht in de heerlijke vrijheid der kinderen Gods: (Joh. 8:36) "Indien dan de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, zo zult gij waarlijk vrij zijn." Hij heeft hun Zijn Geest gegeven, het zegel en onderpand der erfenis. Hij heeft Zijn bijzondere genade in hun harten geplant, en de dingen gegeven, die met de zaligheid gevoegd zijn, de zegeningen van de grote en dierbare beloften, en het geloof om die te omhelzen en er door vertroost te worden.

8e. Alle volgelingen van Christus moeten zich in Hem verlustigen op grond van wat Hij nu in de hemel voor hen is als Voorspraak en Voorbidder bij de Vader: (1 Joh. 2:1) "Mijne kinderkens, ik schrijf u deze dingen, opdat gij niet zondigt; en indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige. Een Voorspraak is iemand, die het voor een ander opneemt en zijn zaak bepleit; dat doet Jezus Christus voor de gelovigen: (Hebr. 7:25) "Waarom Hij ook volkomen kan zaligmaken degenen, die door Hem tot God gaan, alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden."

Zo heb ik enkele redenen voorgesteld, waarom alle volgelingen van Christus zich in Hem behoren te verlustigen. *Maar voordat zij dat kunnen doen is het noodzakelijk, dat zij hun deel aan Hem en hun betrekking tot Hem vastmaken*, opdat zij veilig met de apostel kunnen zeggen: (Joh. 20:28) "Mijn Heere en mijn God"; en met de Kerk: (Hoogl. 2:16) "Mijn Liefste is mijn en ik ben Zijn. Dan zijn zij toebereid om zich in Christus te verlustigen, en ten allen tijde, zelfs onder de grootste verdrukkingen en beproevingen van dit tegenwoordig leven, in Hem voldoening te vinden; dit zal een voldoende tegenwicht zijn tegen alle teleurstellingen: (Hab. 3:17, 18) "Alhoewel de vijgenboom niet bloeien zal, en geen vrucht aan de wijnstok zijn zal, dat het werk des olijfbooms liegen zal, en de velden geen spijs voortbrengen; dat men de kudde uit de kooi afscheuren zal, en dat er geen rund in de stalling wezen zal; zo zal ik nochtans in de Heere van vreugde opspringen; ik zal mij verheugen in de God mijns heils. Dit is een veronderstelling van zeer grote verdrukking en genoeg om hun harten, evenals dat van Nabal, in het binnenste van hen te doen versterven, die hun deel alleen in dit leven hebben; doch als de kruik ledig is, kan het geloof opzien en zich tot de volle Fontein wenden; dan hebben zij God, en Christus, en het verbond der genade om daarheen te gaan. Deze vreugde in God is duizendmaal beter dan alle vleeselijke vermaken, want die zijn niet beter dan bedrieglijke inbeeldingen en misleidende dromen. De dingen dezer wereld zijn niet wat de meeste mensen menen, dat zij zijn. Velen verheugen zich in tijdelijke genietingen, omdat zij menen, dat er iets van grote waarde en gepastheid in is, doch zij zijn dikwijls tot de overtuiging gekomen, dat het maar schaduwen zijn. Rijkdom en betrekkingen maken zich vleugelen en vliegen weg, en stellen de hoop van de bezitter te leur. Alle wereldse verlustigingen vergaan met het gebruik; doch de verlustiging in Jezus Christus is iets wezenlijks, haar grondslag is vast, haar Bron en beken zijn eeuwig.

Wat *de tijd* betreft van de zielen die uit de beken Zijner wellusten drinken, dat begint in deze wereld. Bij sommigen van de volgelingen van Christus kan het laat beginnen, want het kan niet beginnen voordat genade in het hart gewerkt is; maar de Bron was van eeuwigheid en de beken zullen nooit uitdrogen, maar eeuwig duren. O hoe vermakelijk, voordelig en redelijk is het, dat iedere gelovige zich boven alles in Jezus

Christus moet verlustigen. Dit is iets, dat op de hemel gelijkt, die "de vreugde des Heeren" wordt genoemd. Het toppunt van zaligheid in de hemel is de verrukkelijke genieting van God in Christus. De geringe mate daarvan, die somtijds hier wordt genoten, is de sterkte van een oprechte ziel: (Neh. 8:11) "De blijdschap des Heeren, die is uw sterkte." Zij is zodanig, daar zij altijd de ziele, met meer verwijding tot heilig werk uithaalt, en de ziel in de plicht in liefde doet ontvlammen. Zij is olie voor de raderen: (Psalm 119:32) "Ik zal de weg Uwer geboden lopen, als Gij mijn hart verwijd zult hebben."

TOEPASSING.

Laten wij deze dingen tot ons hart en onze consciëntie brengen. Kunt u vaststellen, dat u de Heere Jezus Christus in oprechtheid liefhebt? Zijn uw hoogste verlustingen in Hem? Hebt u er uw tijd voor over om met alle naarstigheid deze zaak tot helderheid te brengen; want van de kennis hiervan hangen grote dingen af.

- (1.) Dan kunt u deze troostrijke gevolgtrekking maken, *dat God uw God en Vader is*. Dit kan worden afgeleid uit Joh. 8:42: "Indien God uw Vader ware, zo zoudt gij Mij liefhebben." Gij kunt de woorden omzetten, en zij zullen onfeilbaar standhouden: Indien u de Heere Jezus Christus liefhebt, dan is God uw Vader. Indien gij u in Jezus Christus verlustigt, dan bent u geen wees of vaderloze; maar dan hebt u een Vader in de hemel waarheen u heen kunt gaan met al uw noden.
- (2.) Indien u Christus liefhebt, en u in Hem verlustigt, dan mag u daaruit besluiten, dat *God de Vader u liefheeft*. Ik heb tevoren gezegd, dat uw liefde tot Christus een zeker bewijs is, dat Jezus Christus u liefheeft; want Hij heft gezegd: "Ik heb lief, die Mij liefhebben." Doch nu voeg ik daaraan toe, dat uw liefde tot Christus een zeker bewijs is, dat God de Vader u liefheeft: (Joh. 16:27) "Want de Vader Zelf heeft u lief, dewijl gij Mij liefgehad hebt, en hebt geloofd, dat Ik van God ben uitgegaan"; (Joh. 14:21) "Die Mijn geboden heeft en dezelve bewaard, die is het die Mij liefheeft; en die Mij liefheeft zal van Mijn Vader geliefde worden, en Ik zal hem liefhebben, en Ik zal Mijzelf aan hem openbaren.
- (3.) Indien u Jezus Christus liefhebt en u in Hem verlustigt, dan mag u daaruit gerust besluiten, *dat uw zonden vergeven zijn*: (Luk 7:47) "Haar zonden zijn haar vergeven, die vele waren, want zij heeft veel liefgehad." Haar liefde tot Christus was niet de oorzaak maar het gevolg van de vergeving van haar zonden.
- (4.) Indien u Jezus Christus oprecht liefhebt dan mag u daaruit dit troostrijk besluit trekken, *dat niets de liefde van Christus van u zal kunnen onttrekken*: (Rom. 8:35) "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? Verdrukking, of benauwdheid, of vervolging, of honger, of naaktheid, of gevaar, of zwaard? (vers 38). Want ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, (vers 39) noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus onze Heere."
- (5.) Indien u Jezus Christus oprecht liefhebt, dan mag u gerust vaststellen, *dat alles wat u in de wereld overkomt u ten goede zal meewerken*: (Rom. 8:28) "Wij weten, dat degenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede, namelijk degenen, die naar Zijn voornemen geroepen zijn."
- (6.) Indien u Jezus Christus liefhebt, mag u er dit troostvol besluit uit trekken, dat u, hoe onwaardig u ook bent, tot de volkomen genieting van al de heerlijkheid en gelukzaligheid des hemels zult worden gebracht: (1 Kor. 2:9) "Het oog heeft niet gezien, het oor heeft niet gehoord, en in het hart des mensen is niet opgekomen, hetgeen God bereid heeft dien, die Hem liefhebben."

ACHTSTE GEBRUIK

Indien de vermakingen van Christus van eeuwigheid met de mensen zijn, dan behoren de vermakingen van alle ware Christenen veel in het Woord en de ordinantiën van Jezus Christus te zijn, als de ingestelde middelen om Hem te genieten, en meer overvloedige genade uit Zijn volheid te ontvangen. Dit is meer dan over Christus te praten, en een gewone belijdenis van Hem te hebben. Ik zou u uit het Woord van God kunnen aantonen, dat ware genade de ziel altijd uithaalt, om zich in het Woord en de ordinantiën van Jezus Christus te verlustigen.

(1.) Zij vermaken zich altijd in het Woord van God: (Psalm 119:97) "Hoe lief heb ik Uw wet, zij is mijn betrachtning de ganse dag." Wat de mensen liefhebben en waar zij zich in vermaken, daar denken zij dikwijls over. Het vermaak in Gods Woord ontstaat uit overeenstemming en aandeel. Het is kostbaar, het is gepast, en het is het hunne: (Psalm 94:19) "Als mijn gedachten binnen in mij vermenigvuldigd werden, hebben Uw vertroosting mijn ziel verkwikt." (Psalm 119:103) "Hoe zoet zijn Uw redenen mijn gehemelte geweest! meer dan honing mijn mond." (Job. 23:12). De redenen Zijns monds heb ik meer dan mijn bescheiden deel weggelegd." (Rom. 7:22) Ik heb een vermaak in de wet Gods naar de inwendige mens." De wet is de gehele geopenbaarde wil van God. Dit is hetzelfde wat God aan Zijn volk heeft beloofd: (Jer. 31:33) "Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven, en zal die in hun harten schrijven; en Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn."

(2.) Zoals genade de mensen leert het Woord van God lief te hebben en zich daarin te vermaken; zo onderwijst zij hen ook de ordinantiën van Christus lief te hebben, te eren en te hoogachten; niet alleen zoals zij het stempel dragen van Zijn wijsheid en gezag, maar zoals zij het nut van in dezelve op God te wachten hebben ondervonden: (Spr. 31:17) "Haar wegen zijn wegen der liefelijkheid, en al haar paden vrede." (Hoogl. 2:3) "Als een appelboom onder de bomen des wouds, zo is mijn Liefste onder de zonen. Ik heb grote lust in Zijn schaduw en zit er onder, en Zijn vrucht is mijn gehemelte zoet." Deze versterken hun zielen met genade, en dat is een oorzaak van hun hoogachting voor de ordinantiën van Christus; vermeerdering van genade en bevinding banen de weg voor hun geestelijke vertroosting, blijdschap en vrede in het geloven (Rom. 15:13)

Het strekt niet tot eer voor de godsdienst, noch voor de volgelingen van Christus, als er onder hen zijn, die het Woord en de ordinantiën van Jezus Christus veronachtzamen, of de middelen der genade en van gemeenschap met God in Christus verwaarlozen: maar dat is de rechte weg om twijfelingen en duisternis in hun zielen te veroorzaken, en een kwaad gerucht van de goede wegen Gods te verwekken, zwakke eerstbeginnenden te ontmoedigen, en de harten der medevolgelingen te bedroeven. Is de tafel des Heeren verachtelijk in uw ogen? Houdt uw Vader en Heere er een schraal huis op na? Is Zijn voorraad gering? Is God een harde Heere? Vraagt Hij uw dienst en gehoorzaamheid zonder hulp te schenken of zonder kracht en bijstand te verlenen? "Indien gij anders gesmaakt hebt, dat de Heere goedertieren is" (1 Petrus 1:3). Hoe kunt u iets anders kiezen dan Hem alleen? Wij behoren evenals de discipelen te bidden: "Heere, geef ons altijd dit brood" (Joh. 6:34) .

Het is onmogelijk, dat iemand kan bewijzen, dat zijn liefde oprecht is, als hij de ordinantiën van Christus minacht. Laat het vlees nog zulke schone redenen aanvoeren; hij, die zich in Jezus Christus verlustigt, zal vermaak hebben in de

ordinantiën van Christus, daar zij de ingestelde middelen zijn om Hem te genieten.

En aan de andere kant, in zover de mensen gebrekkig zijn in hun liefde tot en achting voor, of vermaak in het Woerd en de ordinantiën van Christus, zover zijn zij ook gebrekkig in hun liefde tot Jezus Christus. Ik wenste wel, dat deze waarheid meer algemeen geloofd en ter harte genomen werd. U kunt zo iemand wel rekenen als op 't punt om te sterven, die naar zijn lust of eigenwil de ordinantiën van Christus kan verwaarlozen als dingen die onnodig zijn, of van menselijke vinding, of daar men zeer gemakkelijk buiten kan leven. Amen

5. De eeuwige liefde van Jezus Christus tot een verloren wereld

"Toen was Ik een Voedsterling bij Hem, en Ik was dagelijks Zijn vermakingen, te aller tijd voor Zijn aangezicht spelende. Spelende in de wereld Zijns aardrijks; en Mijn vermakingen zijn met de mensenkinderen." Spreuken 8:30, 31

Ik ben nu tot het 9^e of laatste gebruik van de tekst gekomen, dat is: *Als de vermakingen van Jezus Christus met de mensenkinderen van eeuwigheid waren, dan moeten de volgelingen van Jezus Christus elkander liefhebben en zich in elkaar verlustigen.*

Ik heb reeds aangetoond, hoe de genade van Jezus Christus de ziel bekwaam maakt, om allen lief te hebben, die de genade Gods in waarheid deelachtig zijn die Christus toebehoren, die Zijn beeld dragen: (Psalm 16:3) "Mijn goedheid raakt niet tot U, maar tot de heiligen die op de aarde zijn, de heerlijken in dewelken al mijn lust is." De heiligen en heerlijken der aarde, zijn gelovigen in Christus, zij wier zielen door de Geest der genade en heiligheid vernieuwd zijn; die ten dele geheiligd zijn; zielen, die God in Christus tot hun God hebben verkozen; die het verbond hebben aangegrepen; in wie de wortel der zaak gevonden wordt; die de dingen hebben ontvangen, die met de zaligheid gevoegd zijn.

U hebt geen recht om te denken, dat de kinderen Gods in Davids tijd minder gebreken en zwakheden hadden dan nu; of, dat zij volmaakte genade en heiligheid hadden zonder verdorvenheden; of, dat zij niets ondankbaars in zich hadden. Helaas! zulke heiligen zijn er nooit op aarde geweest. Toch zegt de heilige David: "In dewelken al mijn lust is." Indien wij een weinig ware genade in hen kunnen bespeuren; - dat kan zoveel zijn als zij ten opzichte van ons kunnen betonen - moet dat dus de grond zijn van onze wederzijdse liefde en verlustiging. Jezus Christus, Die van eeuwigheid Zijn liefde vestigde op Zijn volk, zal er op letten of Zijn leden om Zijns Vaders en om Zijnentwille geliefd worden. Wij kunnen niet bewijzen, dat wij waarlijk volgelingen van Christus zijn, zonder oprechte liefde tot hen, die dat zijn: (Joh. 13:35) "Hieraan zullen zij allen bekennen, dat gij Mijn discipelen zijt, zo gij liefde hebt onder elkander."

Jezus Christus let er op hoe de vleselijke wereld hen veracht. Zij beschouwen hen als het uitvaagsel en afschrapsel der wereld; dat is, als het schuim en roest. Doch dit verkeerde oordeel van de vleselijke wereld over Gods volk ontstaat uit hun onkunde van wat God voor hen heeft gedaan; en van de betrekking waarin zij tot God en Jezus Christus staan; en dat het de gunstelingen des hemels zijn, en dat zij, met Jezus Christus, erfgenamen des eeuwigen levens zijn. In dit opzicht kent de wereld hen niet; dat is, zij hebben er weinig gedachten over, dat zij, dien zij haten, de voorwerpen van Gods bijzondere liefde en Zijn geliefde kinderen zijn: (1 Joh. 3:1) "Ziet hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft, namelijk, dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden. Daarom kent ons de wereld niet, omdat zij Hem niet kent."

De vleselijke wereld kent hun namen, doch niet als in de hemel geschreven, en zij kennen hun personen, doch niet als door het geloof met Christus verenigd en erfgenamen van een koninkrijk; zij weten niet wat God voor hen heeft weggelegd en wat Hij hun zal toebrengen. Zij zijn de heerlijken der aarde, zowel in de achting van God als van de vromen; niet door natuurlijke geboorte, want zo zijn zij, ten minste velen hunner, even onedel en gering als anderen; maar door genade. Een ieder hunner kan met de Apostel zeggen: (1 Kor. 15:10) "Door de genade Gods ben ik, dat ik ben."

Het is alleen de vrije genade Gods, die onderscheid heeft gemaakt tussen de ene mens en de andere, waar dit van nature niet was.

Ik zal enige redenen aanvoeren waarom de vleeselijke wereld het volk van God niet moest versmaden, verachten en haten; en in het bijzonder waarom de volgelingen van Jezus Christus allen, die de genade Gods in waarheid deelachtig zijn, al is die nog zo zwak, behoren lief te hebben, te hoogachten, en zich in elkander te verlustigen.

1. Zij zijn van adellijke geboorte; uit God geboren; van boven geboren; in Gods huis geboren: (Joh. 1:12, 13) "Zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven. Welke niet uit den bloede, noch uit de wil des vleses, maar uit God geboren zijn." Zij, die voorname betrekkingen hebben zullen gemeenlijk daarop roemen, en in het bijzonder zij, die door hun geboorte van adel zijn, spreken gewoonlijk gaarne over hun adellijk bloed. Het is echter een geringe zaak zonder de genade Gods, maar het is vrij algemeen. Doch niemand op aarde heeft zulke voorname en edele betrekkingen als Gods volk. Zij hebben God tot hun Vader; zij zijn Zijn geliefde kinderen (Efëze 5:1). De Heere Jezus Christus, de Overste der koningen der aarde, is hun oudste Broeder, en "Hij schaamt Zich niet (Hebr. 2:11) hen broeders te noemen." Zij zijn getrouwd met de Heere des hemels en der aarde; de gemeente der ware gelovigen is "het Wif des Lams"; (Jesaja 54:5) "Uw Maker is uw Man." Hier is aan zondige stervelingen een eer verleend boven de engelen des hemels; die zijn de vrienden van de Bruidegom, maar zij zijn niet met Christus getrouwd

2. Nooit had een prins of koning op aarde zulk een groot bezit als het volk van God. Het is waar, dat zij voor het tegenwoordige niet veel in handen en in bezit hebben, omdat zij nog minderjarig zijn, maar terzelfdertijd zijn zij erfgenamen van álles in de hemel en op aarde. God in Christus is hun deel: (Klaagl. 3:24) "De Heere is mijn deel, zegt mijn ziele." God de Vader heeft een eeuwig koninkrijk voor hen bereid (Lukas 12:32), en wat God voor hen bereid heeft, zal Jezus Christus hun geven (Joh. 17:2).

3. Nooit werd een prins of koning op aarde zo versierd als Gods volk: (Psalm 45:14) "Des Konings dochter is geheel verheerlijkt inwendig; haar kleding is van gouden borduursel." Dat is de mantel van de gerechtigheid van Christus, die heerlijke gerechtigheid, die door Christus, onze Borg, is uitgewerkt, en door het Evangelie wordt aangebracht, en toegepast wordt aan allen, die geloven: (Rom. 3:22) "Namelijk de rechtvaardigheid Gods door het geloof van Jezus Christus, tot allen en over allen, die geloven." Dat is diezelfde rechtvaardigheid Gods (vers 21) "die getuigenis heeft van de wet en de profeten." Zij kenden geen andere rechtvaardigmakende gerechtigheid, dan die van Christus onze Borg bij God. Hiermede waren de gelovigen onder het Oude Testament bekleed: (Jesaja 61:10) "Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan." Dit is diezelfde gerechtigheid waarin zij naar de heerlijkheid werden geleid en geholpen (Jesaja 45:25). Dit is die gerechtigheid, welke overvloediger is als die der Schriftgeleerden en Farizeeën (Matth. 5:29). Dit is een gerechtigheid, die de rechtvaardigheid van Adam in de staat der rechtheid overtreft. Dat was de gerechtigheid van een bloot schepsel; dit is de gerechtigheid Gods; dat was een tijdelijke en veranderlijke, doch dit is een eeuwige gerechtigheid. Deze overtreft de rechtvaardigheid van de heilige engelen; de hunne is slechts de rechtvaardigheid van schepselen, maar deze is de rechtvaardigheid van God en mens.

4. Nooit had een vorst op aarde zulk een lijfwacht, als Gods volk heeft. Het is een zeer lieflijk en toch ontzaglijk gezicht, de gardetroepen van de koning hun dienst te zien verrichten, doch, hoe verschrikkelijk zij voorkomen, het is maar een vleses arm. Laten wij echter eens zien, waarin de wacht van ieder kind van God hen overtreft:

- (1.) De voortdurende, getrouwe wachten van het volk van God zijn *de heilige engelen* in de hemel: (Hebr. 1:14) "Zijn zij niet allen gediensstige geesten, die tot dienst uitgezonden worden om dergenen wil, die de zaligheid beërven zullen?" (Psalm 91:11) "Hij zal Zijn engelen van u bevelen, dat zij u bewaren in al uw wegen"; (Psalm 34:8) "De Engel des Heeren legerd zich rondom degenen, die Hem vrezen." Doch wat oneindig meer is:
- (2.) *God Zelf is de Lijfwacht van Zijn volk*. Hij waakt dag en nacht over hen; Hij bewaart hen evenals een mens zijn oogappel bewaart. Hoewel het wonderbaar is als men het leest en overweegt, toch is het volkomen overeenkomstig ons tegenwoordig doel, dat Hij, Die nooit slaapt noch sluimert, Zich de Bewaarder Israëls noemt (Psalm 121:4, 5), dat is van het geestelijk zaad van Jakob. Hij is een vurige Muur rondom Zijn volk (Zach. 2:5).

5. De ware gelovigen zijn van adel, daar zij de enige vrijen zijn in de wereld. Alle anderen, hetzij zij rijk of arm zijn, zijn vazallen en slaven van de ergste der tirannen; dat is, van de duivel, en van hun lage en schadelijke begeerlijkheden. Doch de gelovigen zijn allen vrijen, dat is: zij zijn door de genade Gods vrijgemaakt van de schuld en de macht der zonde.

6. De gelovige in Christus is de gelukkigste mens op aarde; want in welke toestand hij gebracht wordt, hij kan nooit diep ongelukkig zijn. Hij kan zeer verdrukt zijn, hij kan ziek zijn en pijn hebben; hij kan veracht en gehaat zijn en vervolgd worden, maar hij kan niet diep ongelukkig zijn, want:

- (1.) Hij heeft een vrije toegang tot God; hij vindt gehoor bij God, Die het gebed hoort: (Psalm 34:16, 18) "De ogen des Heeren zijn op de rechtvaardigen, en Zijn oren tot hun geroep. Zij roepen en de Heere hoort, en Hij redt hen uit al hun benauwdheden."
- (2.) God zal met hen zijn, om hen te helpen en te ondersteunen: (Jesaja 41:10) "Vrees niet, want Ik ben met u; zijt niet verbaasd, want Ik ben uw God; Ik sterk u, ook help Ik u, ook ondersteun Ik u, met de rechterhand Mijner gerechtigheid." Hij heeft Zich verbonden om hen "in het vuur en in het water" bij te staan en voor letsel te bewaren.
- (3.) God zal hen zekerlijk goed doen door al hun verdrukkingen. Wat Hij Jakob in zijn persoon heeft beloofd is toepasselijk op al het geestelijk zaad van Jakob: (Gen. 32:12) "Ik zal gewisselijk bij u weldoen." Gods volk heeft deze waarheid ondervonden en de getuigenis daarvoor vermeld tot ondersteuning van het geloof en de hope van hen, die na hen komen: (Rom. 8:28) "Wij weten dat degenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede, namelijk degenen, die naar Zijn voornemen geroepen zijn."

7. Zij overtreffen alle anderen op aarde, ten opzichte van hun waarachtige wijsheid; niet omtrent de wijsheid der wereld, of de dingen van dit leven, daarin kan de wereld hen voorbij streven: (Lukas 16:8) "want de kinderen dezer wereld zijn voorzichtiger dan de kinderen des lichts in hun geslacht; doch in de dingen Gods, en in de zaken, die betrekking hebben op een andere wereld; daarin overtreft hun wijsheid alle anderen.

- (1.) Zij zijn wijzer dan alle andere mensen ten opzichte van hun keuze. God heeft hen eerst verkozen, en toen hun keuze voor hen gericht; want anders zouden zij een even dwaze keuze doen als anderen, of even onwijs handelen als zij vroeger hebben gedaan; maar nu zij van God geleerd zijn, kiezen zij het goede deel, dat nooit van hen zal worden weggenomen, dat is: God in Christus; de goedgunstigheid en de genade Gods; de zegeningen van het nieuwe verbond. Zij kiezen het Woord van God tot hun regel, en de Geest Gods tot hun Leidsman; zij verkiezen met God te wandelen, niet naar de koers dezer wereld, maar naar het voorbeeld van Christus. Zij kiezen dezelfde weg van rechtvaardigmaking en zaligheid, die God door het Evangelie heeft afgebakend, dat is: "zij zijn gewillig alles te verliezen, opdat zij Christus mogen gewinnen en in Hem gevonden worden." Zij zijn niet alleen gewillig om van alle zonden af te staan, maar ook van alle vertrouwen op hun eigengerechtigheid. Zij leven, door het geloof, van Jezus Christus en de volheid Zijner genade, als het Brood des levens; het hemelse Manna; zij kunnen niet van kaf leven zoals anderen, maar zij hebben Brood om te eten, waarvan anderen niet weten. Er staat geschreven: (Matth. 4:4) "De mens zal bij brood alleen niet leven." Dit is de mens; die is de ziel van hemelse geboorte, die iets van de hemel moet hebben, om van te leven. En wat is dat? "Alle woord, dat door de mond Gods uitgaat. Heere, bij deze dingen leeft men, en in alle deze is het leven mijns geestes."
- (2.) Zij zijn de enige mensen, die zorgdragen hun kostelijke tijd goed te besteden, en de geestelijke gelegenheden tot ere Gods en tot hun eigen nut en dat van anderen waar te nemen: (Matth. 6:19) "Zij vergaderen zich schatten in de hemel", om rijk te zijn in genade en bevinding, of, om op te wassen in de genade en kennis onzes Heeren en Zaligmakers Jezus Christus (2 Petrus 3:18). Hierin bestaat hun wijsheid.
- (3.) Zij letten goed op de gestalte van hun zielen in de heilige plichten, overeenkomstig die nodige vermaning: (Pred. 4:17) "Bewaar uw voet", dat is uw hart en genegenheden, "als gij ten huize Gods ingaat." Het is hun niet genoeg, dat zij "lichamelijke oefening verrichten, welke tot weinig nut is"; maar zij hebben behoefte om God in hun geest te dienen (Rom. 1:9) ; dat zij in de godsdienst oprecht bij God mogen wezen; levendig in de oefening des geloofs, der liefde en de uitgangen der ziel naar God en de hemel, niet alleen om de weg van Zijn geboden te houden, maar om daarin te lopen.
- (4.) Zij houden hun oog, hart en hope gericht op de volle Fontein van Jezus Christus; niet op de beken, niet op de schepselen, om daarin te rusten; dat zijn maar schaduwen, die verdwijnen en teleurstellen; en hierin ligt ook hun waarachtige wijsheid.
- (5.) Zij drijven handel op de hemel, of zij maken de godsdienst hun beroep; zij zoeken voornamelijk "de dingen, die boven zijn"; daar zijn hun hart en hun beste genegenheden: (Fil. 3:20) "Onze wandel", onze handel en ons voornaamste beroep "is in de hemel"; daar zijn onze gedachten, zorgen en voornaamste begeerten.
Dit zijn enkele van de gewichtigste en voornaamste redenen, waarom de vleselijke wereld het volk van God niet moest verachten, veel minder haten; doch voornamelijk waarom al de volgelingen van Jezus Christus elkander behoren lief te hebben en zich in elkander te verlustigen.

Laat ons nu eens nagaan welk gebruik van dit onderwerp door de persoonlijke Wijsheid Gods wordt gemaakt. Dit gebruik en de toepassing is vervat in de woorden,

die onmiddellijk op onze tekst volgen, vers 32: "*Nu dan, kinderen, hoort naar Mij; want welgelukzalig zijn zij, die Mijn wegen bewaren.*" En vers 34: "*Welgelukzalig is de mens, die naar Mij hoort, dagelijks wakende aan Mijn poorten, waarnemende de posten Mijner deuren.*"

Een korte, eenvoudige verklaring van deze woorden zal de verhandeling van onze tekst beëindigen. Ik ben overtuigd, dat iedere oprechte ziel begeert zowel haar plicht als haar voorrechten te kennen.

1e. Het is de plicht en het belang van allen, die onder het geklank van het Evangelie leven, acht te geven op de stem van Jezus Christus in Zijn Woord. Dit was de last van God aan de mensen, toen Hij Zijn laatste en grootste Profeet in de wereld zond. Toen Hij, het laatst van allen, Zijn Zoon zond, verwachtte Hij, dat de mensen Hem zouden eerbiedigen. (Matth. 17:5) "*Deze is Mijn geliefde Zoon in "Dewelken Ik Mijn welbehagen heb"*, hoort Hem; dat is, hoort zodanig, dat gij in Hem gelooft en Hem gehoorzaamt.

2e. De tijd wordt bepaald wanneer de mensen moeten acht geven op wat de Heere Jezus Christus van de hemel zou spreken; dat is "nu", zonder uitstel, vers 32: "*Nu dan, hoort naar Mij.*" Niet om het tot een gelegener tijd uit te stellen; maar er dadelijk acht op te geven: (Psalm 95:7, 8) "*Heden, zo gij Zijn stem hoort, verhardt uw harten niet.*"

3e. De reden waarom iedereen nauwkeurig en ernstig moet acht geven op de stem van Jezus Christus; dat is ingesloten in het woord "dan" of "daarom". "*Nu dan*" hoort! *Waarheen verwijst ons dat woord voornamelijk als beweegreden, waarom wij zeer ernstig behoren acht te geven op wat Jezus Christus in Zijn Woord tot ons spreekt?*

- (1.) Omdat Hij de Persoon is, Die van eeuwigheid door God was uitverkoren, om Middelaar te zijn tussen God en de mensen; omdat Hij als Borg bij God voor ons was gezalfd, aan Wien de Vader al de belangen van Zijn ere, en de zaligheid van de kinderen der mensen toevertrouwde: Daarom - hoort, enz.
- (2.) Omdat Hij zo goed bekend is met de Vader en Zijn wil, en met de ganse raad Gods omtrent de zaligheid van zondaren: (Matth. 11:27) "*Niemand kent de Vader*" en Zijn wil, "dan de Zoon, en wien het de Zoon wil openbaren: "Daarom - hoort!
- (3.) Omdat Hij zulk een tedere liefde heeft tot de mensenkinderen; Zijn vermakingen waren van eeuwigheid met de mensenkinderen; daarom neigt Zijn liefde Hem om het goede en het eeuwig welzijn der zielen te zoeken: Daarom – hoort!
- (4.) Omdat zij in elk opzicht welgelukzalig zijn, die behoorlijk acht geven op de stem van Jezus Christus; dat is, dat zij zich van de zonde tot God bekeren; in de Heere Jezus Christus geloven, en beoefenen wat zij horen. Dit is de weg om de genade, die men reeds heeft ontvangen, te vermeerderen: (Jesaja 40:31) "*Die de Heere verwachten zullen de kracht vernieuwen.*" Dit is de weg om zeker tot de erfenis der heiligen te komen: (Jesaja 64:4) "*Ja vanouds heeft men het niet gehoord, noch met oren vernomen, noch geen oog heeft het gezien, behalve Gij, o God, wat Hij doen zal dien, die op Hem wacht.*"

4e. De mensen worden niet alleen vermaand naar de stem van Jezus Christus te horen, maar ook te waken. Op te letten wat de Heere doet met uzelfen of met anderen, dat zou een goede besturing zijn voor uw gebeden. Te waken wanneer gij naar de prediking des Woords hoort, niet alleen zo, dat gij uw ogen openhoudt, maar de wacht te houden over uw hart, de gestalte uwer ziel, uw gedachten, uw begeerten en

oogmerken. Dat bevel dat de Israëlieten werd gegeven bij het geven der wet, is even noodzakelijk onder de bedeling van het Evangelie: (Deut. 32:46) "Zet uw hart op al de woorden, die ik heden onder ulieden betuig, dat gij ze uw kinderen gebieden zult, dat zij waarnemen te doen al de woorden dezer wet. Want dat is geen vergeefs woord voor ulieden, maar het is uw leven."

5e. Gelijk ons wordt voorgeschreven, dat wij moeten horen en waken; zo wordt ons ook voorgeschreven op de Heere Jezus Christus te wachten. Zij, die de wil huns Heeren willen kennen en doen, moeten op Hem wachten om Zijn wil te kennen, wat Hij wil, dat wij zullen doen.

1. *Hoe moeten wij op de Heere wachten, opdat wij een zegen van Hem mogen verkrijgen?*

(1.) Wij moeten wachten met ootmoedigheid en in een leerzame zielsgestalte, evenals leerlingen op hun meester wachten om onderwijs en noodzakelijk onderricht te ontvangen. Het wachten toch is een daad van nederigheid; hoogmoed is altijd een vijand van wachten en leren. Wij moeten op de Heere wachten om hemelse wijsheid en verstand, opdat wij onszelf, onze behoeften en zwakheden beter mogen leren kennen; beter bekend mogen worden met het genadeverbond en de zegeningen daarvan; met ons werk en onze plicht, en ons belang en onze voorrechten. Dit moet onze ernstige begeerte en ons gebed tot de Wijsheid Gods zijn: "Behalve wat ik zie, leer Gij mij." Wij moeten nederig wachten, evenals dienstknechten, die in onderworpenheid op hun heer wachten, begerende de wil huns heren te kennen, en gezind om dien te doen. "Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal." Zo vermeldt David deze plicht van op de Heere te wachten: (Psalm 123:1, 2) "Ik hef mijn ogen op tot U, Die in de hemelen zit", dat is, mijn hart en ziel, mijn begeerten en gebeden. "Ziet, gelijk de ogen der knechten zijn op de hand hunner heren; gelijk de ogen der dienstmaagd zijn op de hand harer vrouw; alzo zijn onze ogen op de Heere onze God, totdat Hij ons genadig zij.

(2.) Wij moeten met lijdzaamheid en verwachting wachten, evenals arme, nooddruftige schepselen aan de deur van een milddadige weldoener, op gepaste en tijdige ondersteuning wachten. Daarom moeten wij, terwijl wij wachten, Hem onze verzoeken door gebeden en smekingen bekendmaken. Het wachten toch sluit een besef van gemis in, en zij die ondersteuning verkrijgen moeten hun zorg op de Heere werpen, in het gelovig gebed, en bidden om barmhartigheid en genade om geholpen te worden ter bekwamer tijd; om wijsheid, sterkte, heiligheid, ware rijkdommen en geestelijke vertroosting; want die alle moeten van God alleen komen. Het is vermetelheid, die in het verzuim van de plicht te verwachten; wij moeten bidden en op Hem wachten.

(3.) Wij moeten op de Heere wachten met ernstig verlangen, evenals arme door de nacht overvallen zielen naar het daglicht uitzien en verlangen: (Psalm 130:6) "Mijn ziel wacht op de Heere, meer dan de wachters op de morgen; de wachters op de morgen." Zo drukt de Profeet zijn vast besluit uit: (Jesaja 8:17) "Ik zal de Heere verbeiden, Die Zijn aangezicht verbergt voor de huize Jacobs, en ik zal Hem verwachten"; dat is, op Zijn wederkering wachten en hopen en daarnaar uitzien. Zodat wachten ootmoedigheid, lijdzaamheid, verwachting, verlangen, hope en vertrouwen te kennen geeft: (Jesaja 50:10) "Wie is er onder ulieden, die de Heere vreest, die naar de stem Zijns knechts hoort? als hij in de duisternis

wandelt", dat is, onder twijfelingen en vreze verkeert, "en geen licht heeft" van vertroosting; "dat hij betrouwe op de Naam des Heeren en steune op Zijn God."

- (4.) Wij behoren op de Heere te wachten, evenals zieke mensen op een dokter wachten voor genezing. De Heere Jezus Christus is de grote Geneesheer en Heelmeester der zielen. Hij heeft Zijn ogenzalf voor de blinden; dat is, de leer van het Evangelie, die Hij aan sommigen toepast, makende, dat het licht van de kennis der heerlijkheid Gods in hun hart schijnt. Hij heeft Zijn balsem voor de gewonden, dezulken die onder zware overtuiging van zonden zijn: (Deut. 32:39) "Zie nu, dat Ik, Ik, Die ben, en geen God met Mij; Ik dood en maak levend, Ik versla en Ik heel; en er is niemand, die uit Mijn hand redt." Hij kan alle geestelijke krankheden genezen: (Psalm 103:3) "Die al uw ongerechtigheid vergeeft, Die al uw krankheden geneest." Hij is een zeer wijs en ervaren, een zeer getrouw en teerhartig, een zeer kundig Geneesheer; nooit faalt Hij in het genezen. Wat ook hun ziekten waren, zij, die zich tot Hem wendden in de dagen Zijner bediening op aarde, gingen nooit heen zonder genezen te zijn: (Lukas 6:19) "Er ging kracht van Hem uit, en Hij genas ze allen." Hij is gewillig de genezing op Zich te nemen, wat de ziekte ook is, en Hij doet alles om niet: "zonder geld en zonder prijs."
- (5.) Wij moeten op de Heere wachten evenals onderdanen op de koning wachten, om "de Koning te zien in Zijn schoonheid" en heerlijkheid. Wij moeten tot de ordnantiën des Evangelies komen met dit oogmerk: (Psalm 27:4) "Eén ding heb ik van de Heere begeerd, dat zal ik zoeken, dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het Huis des Heeren, om de lieflijkheid des Heeren te aanschouwen in Zijn tempel." Wij moeten op de Heere wachten om Hem onze smeekbede aan te bieden. De Koning Israëls heeft tot arme, nooddruftige zondaren gezegd: Wat is uw bede en wat is uw verzoek? Bidt en gij zult ontvangen. Eis van Mij, wat gij ook wilt, in de naam van Christus, zelfs tot de helft van het koninkrijk, en het zal u gegeven worden: Joh. 16:24) "Bidt en gij zult ontvangen, opdat uw blijdschap vervuld zij." Daarom moet u, voordat u tot de Koning gaat, neerzitten en overwegen wat uw verzoek zal zijn. Het is om barmhartigheid van de Koning te verkrijgen, de genadige vergeving van uw vele en grote zonden; want gij hebt u schuldig gemaakt aan opstand en hoogverraad tegen de Koning des hemels. Ziele, wat kunt gij minder doen dan nedervallen en uw misdaden belijden, en om vergeving van zonden bidden, als een vrucht van Zijn vrije genade?
- Of zou het niet zijn om hulp te vragen tegen uw machtige vijanden, de duivel en zijn verzoeking, die God naar Zijn belofte zou geven, in sterkte overeenkomstig de dag der beproeving en verzoeking? (Deut. 33:25) "Uw sterkte zal zijn gelijk uw dagen." (Rom. 16:20) "De God des vredes zal de satan haast onder uw voeten verpletteren." (1 Kor. 10:13) "Ulieden heeft geen verzoeking bevangen, dan menselijke; doch God is getrouw, Welken niet zal laten verzocht worden boven hetgeen gij vermoogt, maar Hij zal met de verzoeking ook de uitkomst geven, opdat gij ze kunt verdragen."
 - Of zou uw smeekbede niet zijn om hulp tegen uw verdorvenheden, opdat uw ongerechtigheden ten onder gebracht mogen worden? Dat is toch de genadige en voor u hoogst nodige belofte Gods: (Micha 7:17) "Hij zal Zich onzer weder ontfermen; Hij zal onze ongerechtigheden dempen; Ja, Hij zal al hun zonden in de diepte der zee werpen."
 - Wat is er onder al de verdrukkingen van Gods volk, dat de begenadigde ziel zo smart als het lichaam der zonde? Hij, "die roemt in de verdrukkingen" (Rom. 5:3),

zucht onder de overblijfselen van het lichaam der zonde: (Rom. 7:24) "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?" Zij, die niet om verlossing kermen en zuchten, zijn nog niet levend, maar dood door de misdaden en de zonden.

- Zult gij uw boodschap niet bij de Koning doen, om hem de ene of andere belofte te herinneren, die Hij u of de uwen heeft gedaan, en waartoe Hij u bemoedigd heeft om daarom te bidden, en daarop te pleiten en te wachten? Indien de beloften groot en goed en gepast zijn, dan zijn zij waard om daarop te wachten; en u hebt het getrouwe woord van de Koning, dat zij ter rechter tijd zullen vervuld worden, om het gebed en de hope in het wachten te bemoedigen; niemand zal te vergeefs op Hem wachten, nooit werd iemand beschaamd of zullen zij beschaamd worden, die op Hem wachten. Het is niet meer dan gepast, dat wij op Zijn tijd wachten, die altijd de geschiktste tijd is: (Hab. 2:3) "Het gezicht zal nog tot een bestemde tijd zijn, dan zal Hij het op het einde voortbrengen, en niet liegen: Zo Hij vertoeft verbeidt Hem, want Hij zal gewisselijk komen, Hij zal niet achterblijven."
- Zo horen wij waarom wij op de Heere moeten wachten; het is om de vruchten van Zijn eeuwige liefde; om geestelijk voordeel onder de middelen der genade; meer geloof in de Zoon van God; meer liefde tot de Heere Jezus meer haat tegen de zonde; meer gevoelige bijstand in de plicht; meer opmerkelijke gebedsverhoring en vervulling van beloften; meer geestelijke sterkte, zowel voor het werk als onder beproevingen; meer gelijkvormigheid aan de Zoon van God; meer geestelijke bevinding; meer vrede en blijdschap in het geloven. Dit zijn genaden, die waard zijn er op te wachten.

2. Ons wordt ook gezegd, waar wij op de Heere moeten wachten, om deze grote en nodige genadegiften, namelijk:

Aan de poorten des Konings; aan de posten Zijner deuren; dat is in zijn gemeenten, onder Zijn ordinantiën; onder de genademiddelen, waar Hij Zijns Naams gedachtenis sticht; waar Hij Zijn tegenwoordigheid heeft beloofd: (Matth. 28:20) "Lerende hen onderhouden alles wat Ik u geboden heb. En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld." Dit bevel, dit voorschrift, bestraft daarom hen, die naar hun lust de ordinantiën van Jezus Christus verwaarlozen, alsof het in hun macht stond van enkele daarvan te ontheffen, en die zij naar hun goeddunken mogen bijwonen of niet bijwonen. De ene ordinantie te verzuimen, terwijl zij een andere waarnemen is geen blijk van oprechtheid, noch een weg om in hun zielen voorspoed te hebben. De zulken bedroeven ook hun medevolgers, en doen de zwakken struikelen; zij stellen hen bloot aan verzoeking en geven de satan voordeel, zowel tegen zichzelf als tegen anderen.

3. Dan hebben wij hier ook de tijd, die de persoonlijke Wijsheid heeft vastgesteld voor de waarneming van deze noodzakelijke plicht. Dat is *dagelijks*, niet voor eenmaal en dan niet meer, maar voortdurend: (Hos. 12:7) "Wacht geduriglijk op uw God." In hartelijke en vrolijke betrachtting van elke bekende plicht; in het openbaar, in huis en in het verborgen; met ernstig verlangen om "op te wassen in de genade en in de kennis van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus."

Maar waarom moet ons ganse leven worden doorgebracht met op de Heere te wachten, of met waken aan de poorten der Wijsheid?

Ik antwoord, dat onze plicht en ons belang hierin liefelijk samengaan. Ik zal daarom deze vraag beantwoorden in een paar bijzonderheden, waarmede ik de verhandeling van onze tekst en dit onderwerp zal sluiten.

TOEPASSING

- (1.) Wij moeten dagelijks op de Heere wachten, omdat Hij, Die onze vrijmachtige Heere en Meester is, het gebiedt. Daarom is het onze plicht, van welke niemand op aarde ons kan vrijstellen. Deze plicht wordt ons ook in andere gedeelten der Schrift ingeprent: (Psalm 27:14) "Wacht op de Heere, zijt sterk en Hij zal uw hart versterken; ja wacht op de Heere"; (Psalm 37:7) "Zwijgt den Heere en verbeidt Hem."
- (2.) Het is niet meer dan redelijk; want Hij heeft lang op ons gewacht voordat wij naar Hem en Zijn genade omzagen, zoals Hijzelf dat heeft uitgedrukt: (Hoogl. 5:2) "totdat Zijn hoofd vervuld was met dauw, Zijn haarlokken met nachtdruppen." O, hoelang heeft de Heere der heerlijkheid aan de deur onzer harten staan kloppen en wachten, voordat wij Hem hebben opengedaan! Bovendien is Zijn oneindige wijsheid het best bekwaam om te bepalen wat en wanneer Hij de gepaste genade aan Zijn volk zal geven. De tijd die wij stellen, en de tijd die God stelt zullen niet altijd overeenkomen; doch hoewel God niet altijd op onze tijd komt, toch zal God altijd op Zijn tijd komen. Het is zeer gepast, dat de soevereine Heere des hemels en der aarde, Zijn eigen tijd bepaalt, en het is even gepast, dat wij ons daaraan onderwerpen; want dat is altijd het beste, wat de oneindige Wijsheid doet.
- (3.) Wij moeten op de Heere wachten, totdat de genade komt; want wanneer die komt zal zij al ons wachten overvloedig vergelden. De grootheid en buitengewone waardij, de gepastheid en duurzame natuur der genade zal alles goedmaken.
- (4.) Wij moeten geduldig wachten op de Heere, totdat de genade komt, omdat een oprechte ziel niet tevergeefs zal wachten. Het kan zijn, dat zij langer moet wachten dan zij eerst verwachtte, maar zij zal nooit in haar hoop worden teleurgesteld: (Jesaja 49:23) "Zij zullen niet beschaamd worden, die Mij verwachten." (Jesaja 5:9) "Men zal te dien dage zeggen: Ziet, Deze is onze God, wij hebben Hem verwacht, en Hij zal ons zaligmaken; Deze is de Heere, wij hebben Hem verwacht, wij zullen ons verheugen en verblijden in Zijn zaligheid."
- (5.) Wij moeten de tijd des Heeren afwachten, omdat het uitstellen van de genade waarop wij wachten, tenslotte op groter voordeel en meer vertroosting der ziel kan uitlopen. Onderstelt, dat wij op een gebedsverhoring wachten, of op de vervulling van een belofte, of op de wegneming van een verdrukking; het uitstel kan genade zijn: (Jesaja 30:18) "Daarom zal de Heere wachten, opdat Hij u genadig zij," dat is des te meer genadig, "en daarom zal Hij verhoogd worden, opdat Hij Zich over ulieden ontferme", dat is des te grotere genade betone, "want de Heere is een God des gericht"; dat is van oneindige wijsheid, om de beste weg en de geschiktste tijd te weten om de verlangde genade te geven. Daarom wordt er aan toegevoegd: "Welgelukzalig zijn die allen, die Hem verwachten." (Klaagl. 3:25) "De Heere is goed dengenen, die Hem verwachten, der ziel die Hem zoekt"; die Hem blijven zoeken, dat is, dengenen die Hem blijven zoeken, totdat Zijn tijd gekomen is.

- (6.) Op de Heere Jezus Christus wachten is de oefening der genade, en de oefening strekt tot haar vermeerdering, en dat zal op ons voordeel uitloopen. Het is de oefening des geloofs, der lijdzaamheid en der hoop. Als wij op een belofte wachten, beschouwt het geloof die als waarachtig, en dat God machtig en getrouw is om die te vervullen. Wij moeten die beide aanmerken, terwijl wij op een belofte wachten, anders zullen wij spoedig het wachten opgeven. Dat deed Abraham: (Rom. 4:20) "Hij heeft aan de belofte Gods niet getwijfeld door ongelooft, maar is gesterkt geweest in het geloof, gevende God de eer. En ten volle verzekerd zijnde, dat hetgeen beloofd was; Hij ook machtig was te doen." De Apostel brengt het andere gedeelte bij in Hebr. 10:23: "Laat ons de onwankelbare belijdenis der hoop vasthouden; want Die het beloofd heeft is getrouw." Zo beschouwt de hoop dezelfde belofte, zoals zij goed of gepast is, en deze beide tezamen aangemerkt, geven moed om te wachten. Het wachten op de Heere is de oefening van lijdzaamheid, of tevredenheid om Gods tijd af te wachten: (Hebr. 10:36) "Gij hebt lijdzaamheid van node, opdat gij de wille Gods gedaan hebbende, de beloftenissen moogt wegdragen." Er moet een oprechte bezorgdheid zijn om de wil van God te doen, want waarom zou de mens loon verwachten zonder het werk.
- Er moet niet alleen een doen zijn van het werk des Heeren, maar er moet een *lijdzaam voortgaan* zijn in weldoen; alleen dezulken kunnen geregeld uitzien naar heerlijkheid, eer en een zalige onsterfelijkheid en het eeuwige leven. Waarom zou iemand daarnaar uitzien zonder heiligheid; want God heeft gezegd: (Hebr. 12.: 14) "Jaagt de vrede na met allen, en de heiligmaking, zonder welke niemand de Heere zien zal." Gelijk er een lijdzaam voortgaan in weldoen moet zijn, zo moet er ook een lijdzaam afwachten van de wil van God zijn, nadat wij Zijn wil gedaan hebben. Ook een lijdzaam wachten op gebedsverhoring: (Psalm 40:2) "Ik heb de Heere lang (Engelse vertaling: lijdzaam) verwacht, en Hij heeft Zich tot mij geneigd, en mijn geroep gehoord."
 - Er moet ook een lijdzaam wachten zijn op vervulling van de beloften, want er is een bestemde tijd voor haar vervulling: (Hand. 7:17) "Als nu de tijd der belofte (dat is van de vervulling der belofte), die God Abraham gezworen had, genaakte; (Gal. 4:4) "Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet." Zo moet er ook een lijdzaam wachten zijn op geestelijk voordeel, door of tot wegneming van verdrukkingen. Wanneer het goud gelouterd is, zal het vuur der verdrukking uitgaan, want "de Heere plaagt, noch bedroeft des mensenkinderen niet van harte"; maar "Hij kastijdt ons tot ons nut, opdat wij Zijner heiligheid zouden deelachtig worden."

Zo heb ik getracht u, als in een spiegel, de eeuwige liefde en de vermaken van Jezus Christus met de mensen voor ogen te stellen. Ook heb ik u aangetoond hoe deze liefde van Christus zich in de tijd doet gelden; doch wat zij verder zal uitwerken, daartoe zal de eeuwigheid nodig zijn om dat te ontvouwen; want voor het tegenwoordige "heeft het oog niet gezien, en het oor niet gehoord, en is in het hart des mensen niet opgeklimmen, hetgeen God bereid heeft dien, die Hem liefhebben," en op Hem wachten. Doch dit is zeker: zo de boom is zal zijn vrucht wezen; dat is: gelijk de liefde eeuwig is, en alle kennis te boven gaat, zo ook zullen haar vruchten onmetelijk zijn.

Ik heb u ook enigermate aangetoond hoe wij van het verslag, dat ons door het Evangelie van deze dingen wordt gegeven, gebruik moeten maken; dat is, dat wij ten eerste met alle naarstigheit moeten trachten, ons persoonlijk deel aan de liefde van Christus tot klaarheid te brengen, door na te speuren of wij haar echte vruchten in onze zielen kunnen vinden, zoals die door ons zijn beschreven; en dan zorgvuldig te trachten aan anderen te tonen, dat wij waarlijk de gezegende vruchten van de liefde van Christus hebben ontvangen; hetwelk het best kan worden bewezen door de betoning van onze oprechte liefde tot Jezus Christus.

Elke ware genade Gods, zoals die een levende plant is, die door de rechterhand Gods in het hart is geplant, zal noodzakelijk haar gepaste vruchten voortbrengen in het hart, in het spreken en in de wandel. De vreze Gods zal de mensen altijd aanzetten om te waken tegen de zonde en de verzoeking: "De vreze des Heeren is te haten het kwade;" zij zal de mensen altijd bevreesd maken tegen God te zondigen, en zorgvuldig om Hem te behagen.

Zo zal de genade van het geloof in Jezus Christus door de liefde werken, namelijk door de liefde tot Christus en tot allen, die Zijn beeld dragen, en liefde tot heiligheid met al de middelen, die ingesteld zijn om haar te bevorderen. Oprechte liefde zal werkzaam zijn in werkingen van liefelijke gehoorzaamheid aan God en hartelijke beoefening van alle bekende plichten, beide jegens God en de mensen.

De beste wijze om de eeuwige liefde van Christus tot ons, en Zijn vermaken met ons vast te stellen is, dat wij Hem oprecht liefhebben; en een van de beste bewijzen van onze oprechte liefde tot Jezus Christus is de overbuiging en gesteldheid der ziel om Zijn geboden te bewaren: (Joh. 14:21) "Die Mijn geboden heeft en dezelve bewaart, die is het, die Mij liefheeft." En de genade der hope zal altijd gepaard gaan met nederigheid, lijdzaamheid en heiligheid. Al deze dingen worden in één vers toegelicht: (1 Thess. 1:3) "Zonder ophouden gedenkende het werk uws geloofs, en de arbeid der liefde, en de verdraagzaamheid der hope op onze Heere Jezus Christus, voor onze God en Vader."

O, dat wij meer en meer de gezegende vruchten mochten ondervinden van de eeuwige liefde en vermaken van Christus! *Mochten wij dan ook, terwijl wij belijden op de volmaaktheid daarvan te wachten en te hopen op een eeuwigheid van gelukzaligheid in de hemel, zorgvuldig zijn om onszelven te reinigen gelijk Hij rein is, bij Wien wij hopen te leven. Amen.*